

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions. (. No. 326 Postponed.)	.. 1
Short Notice Questions and Answers.	.. 26
Matters under Rule 341 :	
re : Appointment of L.D.Cs. in the office of the Superintending Engineer (Operation) City Circle, Electricity Board, A.P.	.. 36
re : Suspension of Doctors at Kurnool.	.. 40
Calling Attention to Matters :	
re : Shortage of cement in the State.	.. 41
re : need for increase of minimum wages for agricultural labourers.	.. 43
re : strike by Multiple Contractors' Workers Union of Man- cherial Cement Factory.	.. 44
re : repairs to Fareed Market at Uppuguda carried out by the Hyderabad Municipal Corporation.	.. 45

[Contd. on 3rd Cover.

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : Sri R. Dasaratharama Reddy

Deputy Speaker : Sri Syed Rahmat Ali

Panel of Chairmen:

1. Sri Kaza Ramanadham
2. Sri Baddam Yella Reddy
3. Sri M. Yellappa
4. Dr. (Mrs.) Fathimunnisa Begum

Secretary : Sri G. Ramachandra Naidu.

Assistant Secretaries:

1. Sri M. Ramanadha Sastry
2. Sri P. Ranga Rao
3. Sri E. Sadasiva Reddy
4. Sri V. K. Viswanath
5. Sri S. Poornananda Sastry
6. Sri K. Satyanarayana Rao
7. Sri R. N. Sarma

CONTENTS—(Contd.)

Voting of Demands for grants for (1975-76):	...	47
Demand No. XXXIV - Agriculture.—Rs. 64,88,99,000		
Demand No. XXXIX - Forests. — Rs. 7,91,08,000		
Demand No. XXXIII - Co-operation — Rs. 10,10,14,000		
Demand No. XXXVIII - Fisheries.—Rs. 2,02,57,000		
Demand No. XXXVI-Animal Husbandry — Rs. 7,10,34,000		
Demand No. XXXVII-Dairy Development — Rs. 1,42,71,000		
		—(Granted)
Demand No. XXI-Medical and Health Service—Rs. 41,51,41,600		
		—(Moved)

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT**

Thirty-Fourth day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 12th March, 1975.

The House met at Three of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

HOUSE-BUILDING PROGRAMMES OF THE HOUSING BOARD

321—

*5762 Q.—Sri M. Nagi Reddy (Gurajala) :—Will the Minister for Finance be pleased to state :

(a) whether the State Housing Board has sanctioned a scheme to take up house-building programmes at certain centres in the State at the cost of Rs. 6.15 crores ;

(b) if so, the details of the scheme ; and

(c) the centres where the said scheme will be implemented?

Finance Minister (Sri P. Ranga Reddy) :—(a) The Andhra Pradesh Housing Board has formulated housing programmes for 1974-75 to be implemented at a cost of Rs. 600.40 lakhs.

(b) and (c) A statement showing the details of the programme is placed on the Table of the House.

---

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

(1)

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

2

Sl. No.	Name of the place where the scheme is to be executed.	Brief description of the scheme.	Estimated cost (Rs. in lakhs).	Expenditure likely to be incurred during 1974-75 Rs. in lakhs
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1. HUDCO SCHEMES :				
(a)	Mukarrmjahi Road.	Development of M. J. Road, construction of shops and flats financed by HUDCO.	110-23	53-00
(b)	Kukatpall.	Establishment of wood seasoning plant.	10-60	10-00
(c)	Santoshnagar S. R. Nagar and M. J. Road.	Construction of MIG, LIG and EWS houses at Santoshnagar, S. R. Nagar, along with commercial complex at M. J. Road.	152-00	50-00
(d)	Visakhapatnam Composite scheme.	Construction of LIG MIG EWS Houses along with commercial complex at Visakhapatnam.	150-00	59-00
(e)	Composite scheme in Rayalaseema Districts.	Construction of MIG, LIG and EWS Houses along with Commercial complex at Cuddapah and Kurnool.	100-00	25-00
(f)	Composite scheme in Telangana Districts.	Construction of LIG, MIG and EWS houses along with Commercial Complex at Warangal.	100-00	25-00

12th March, 1975.

Oral Answers to Questions.

2. Twin cities spill over works.	Completion of LIG, MIG and EWS houses already taken up in Saidabad Santoshnagar, Madannapet Gowlipura, Yakutputa, S R Nagar and P. S. Nagar etc.,	41-19	18-75
3. Twin cities(New Works.)	Construction of MIG LIC, EWS houses in different areas of the twin cities:	400-00	100-00
4. District Schemes :			
(a) Telangana Districts,	Construction of MIG LIG and MWS houses in Karimnagar, Hyderabad, Nalgonda, Mahaboobnagar, Nizamabad, Sangareddi and Khammam Districts.	40-00	30-00
(b) Andhra Districts	Construction of MIG LIG and EWS houses in Ongole, Visakhapatnam, Nellore, Kurnool, Guntur, E. Godavari, W. Godavari, Krishna, Ananthapur, Cuddapah and Chittoor Districts.	82-70	53-70
5. PACKAGE SCHEMES (SPILL OVER) :			
(a) City.	Construction of LIG, MIG and EWS houses at Yousufguda.	50-00	20-00
(b) Visakhapatnam.	Construction of LIG, MIG and EWS houses at Maddilapalem Visakhapatnam	23-00	13-00
(c) Cuddapah	Construction of LIG, MIG and EWS houses at Cuddapah	10-00	4-50
(d) Sangareddy	Construction of LIG, MIG and EWS houses at Sangareddy	17-00	17-00

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
6. LAND ACQUISITION & DEVELOPMENT :				
(a)	Twin cities Land acquisition	Acquisition of land and development in Lingampally, Malakpet, Behloul khanguda, Ameerpet, Kandikal and Secunderbad.	60-00	
(b)	Twin cities land acquisition and development		137-35	30-00
(c)	Districts Land acquisition,	Acquisition of land and development in Warangal, Karimnagar Nalgonda,		60-00
(d)	Districts land acquisition and Development.	Mahboobnagar, Nizamabad, Hyderabad, Ongole, Visakhapatnam, E Godavari, W Godavari Krishna, Ananthapur Cuddapah and Chittoor Districts.	60-00	10-00
7. BOARD WORKS :				
(a)	Barkatpura spill over	Construction of shops and flats	4-23	0-448
(b)	In City at other places	Commercial complex and flats in twin cities	50-00	10-00
8. Cumulative-cum-Housing Deposit scheme :				
	Twin cities and districts	Cumulative-cum-housing scheme for Government servants in city and Districts,	150-00	0-002
		Total	1,688-30	600-40

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :— ఇందులో ఈ సంవత్సరం ఎంత కేటాయించినారు ఎన్ని సంవత్సరాల పథకంగా యిది యున్నది ?

Sri P. Ranga Reddy :— I said that this Rs. 600,40 lakhs is for 1974-75

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి (గూడూరు) :— హౌసింగ్ బోర్డ్ వారు ఎక్కడ బడితే అక్కడ స్థలాలు కొనుక్కొంటూ వచ్చారు, అక్విజిషన్ అయితే వేమి, ప్రైవేటు సెగాపి యేషన్స్ అయితే వేమి. ఈ స్థలాలలో ఎప్పుడు యిట్లు కట్టడం పూర్తి చేస్తారు ? దీనిని గురించి ప్లాన్ తయారు చేసుకొన్నారా ?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :— ఉన్నది. It is subject to the availability of funds. 1974-75 లో తమకు అందజేసిన టేబిల్ లోనే యున్నది. ఈ సంవత్సరానికి....

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— వారు మంత్రి అవుతూనే వారికి మనవి చేశాను. వీరు యాంబిషన్ ప్రోగ్రామ్ తయారు చేసుకొని, ఆ లాండ్ టనర్స్ ను సంప్రత్తి పెట్టడానికో ఎందుకో స్థలాలు కొనేశారు. ఆ స్థలాలను, రు. 6 కోట్ల 15 లక్షలతో, యిళ్లతో భర్తి చేయాలంటే ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుంది ? వివరంగా చెప్పండి.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :— కొని రెడిగా పెట్టుకొన్నంత మాత్రాన యాంబిషన్ గా లేదనుకొంటాను. తీసుకోవాలి, ఎక్వయిర్ చేయాలి అని నోటిఫై చేసినది యాంబిషన్ గా ఉంటే ఉండవచ్చు We get funds from HUDCO, LIC and sometimes from some banks, Subject to the availability of funds, we will be drawing up the programme. Therefore it will be difficult for me to say by what particular date, we will be able to complete the houses on all the sites that are at the disposal of the Housing Board Even now while the plans are for Rs. 1688 30 lakhs, this year, we have taken Rs. 600.40 lakhs. The remaining is there. It all depends upon the funds that are at the disposal of the Housing Board for the completion of the houses on various sites.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— ఫండ్స్ పొజిషన్ తెలియకుండా యిళ్ళ స్థలాలు ఎందుకు కొనిపెట్టారు. ఫండ్స్ పొజిషన్ ను బట్టి యిట్లు కట్టలేదన్నప్పుడు ఫండ్స్ పరిస్థితిని బట్టె స్థలాలు సేకరించాలి గదా ? ఎందుకు ఎగాదిగా సేకరించి ఉన్నారు. వారి దగ్గర యిన్ ఫర్మేషన్ లేకపోతే మళ్ళీ యిన్ ఫర్ మేషన్ యివ్వమనండి.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :— ఒకప్పుడు అలస్యం చేయడంవల్ల కాస్ట్ పెరిగిపో తుంది. పెద్ద ప్లాట్ ఉంటే ఒక పోర్షన్ లో కొంతమంది చేరడం జరుగుతుంది. అక్కడ వరైన లే అవుట్ వేయడం యిదంతా యిబ్బంది అవుతుంది. దానివల్ల ఒక్కప్పుడు ఎక్వయిర్ చేయాలని ఉంటుంది. యాక్చుయల్ గా ఎన్ని ప్రైట్స్ ఎక్వయిర్ చేసి యింకా మొదలు పెట్టకుండా యున్నది అనే సమాచారం కావా లంటే ప్రత్యేకంగా అందజేస్తాను. ఇప్పుడు ఆ సమాచారం లేదు.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ):— ఇక్కడ యిచ్చిన నోట్ ప్రకారం హూడ్-స్కీమ్. లాండ్ ఎక్విజిషన్, పాకేజ్ స్కీమ్, బోర్డు వర్క్స్ వగైరా వగైరా రు. 1688.8 లక్షలు అని ఇచ్చారు. లైక్లిటూ బి యిన్ కర్డ్ డ్యూరింగ్ 1974-75-రు. 600.4 అని ఉన్నది. ఏమి జరిగింది అనే వివరం లేదు, మొత్తం రు. 1688 లక్షలు ఎంత కాలంలో వినియోగిస్తారు. అది కూడ వివరం లేదు. కనీసం లాండ్ ఎక్విజిషన్, డెవలప్ మెంట్ పూర్తి అయినదా? బోర్డు వర్క్స్ ఎంతవరకు అయినాయి వివరం లేదు. ఈ పద్ధతిలో సమాచారం యిచ్చి నట్లయితే ఏ విధంగా సంశ్చి కరంగా అవుతుంది? 1974-75 లో రు, 600.4 లక్షలు ఖర్చు లైక్లిటూ బి యిన్ కర్డ్ అంటున్నారు. ఈ రోజున ఖర్చు పెట్టినది ఎంత? పని ఏమాత్రం అయింది చెప్పగలరా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:— పని ఏ మాత్రం అయినది అంటే పని దగ్గరకు పోయి చూస్తే గాని తెలియదు. ఖర్చుకు సంబంధించినంతవరకు We have spent almost. May be a few thousands of rupees left. I cannot say to-day; but they might have spent a little more. I can assure the House that by the end of March, Rs. 600.40 lakhs will be spent on all these works and the other works will be at a particular stage because they need much more money to complete and I cannot say that each work is at particular stage on to-day.

Sri C. V. K. Rao:— It is necessary that he must know at what particular stages are the works. No money has been spent on these works. It must be an estimate.

Mr. Speaker:—He says that the amount has been spent and the entire amount will be spent by the end of March.

Sri C. V. K. Rao:—Kindly look into the statement. "Expenditure likely to be incurred during 1974-75." We are already in 1975 fag end of March. What is the amount that was spent and what are the works that are to be completed? I am surprised that the Ministry says that "unless I go and see the works, I cannot say." Who is there to go and see? The Minister in-charge should know the stage of the works.

Sri P. Ranga Reddy:—I will answer. Take for example the Mukharamzahi road works. This year we have spent Rs. 53 lakhs. We have spent more than Rs. 52 lakhs-few thousands more. ముఖరంజాహి రోడ్ వర్క్స్-మోర్ డాన్ రు. 52 లక్షలు. కొంత లెక్క స్థంభాలు లేచినవి. కొంత లెక్క యిటుకలతో గోడలు, 8 అడుగులు లేచినవి. కొంతవరకు 10 అడుగులు పెట్టారు. నాలుగు అడుగులు పెట్టారు. పూర్తి కాలేదు. ఇంకా కొంత డబ్బు పెడితే పూర్తి అవుతుంది. వర్షన చేయమంటే చెప్పతాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:—కాకినాడ విషయం చెబుతాను. 74-75 లో ఏమి జరగలేదు. గోతులు పూడుస్తున్నారు. డైరెక్టరు గారు వచ్చారు. గోతులు పూడ్చడానికి ఎన్ని లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారో తెలియదు.

Mr. Speaker :—Which is the item you are referring to? Details of amounts are given on individual item and the aggregate of which comes to Rs. 600.40 lakhs.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—డిప్టి కలెక్టర్ యిచ్చారు. ఆ విషయం చెప్పతున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—ఈ లిస్టు యిప్పుడు యిచ్చారు. చూడడానికి కష్టంగా యున్నది. ముందుగా యిస్తే బాగా ఉండేది. అన్ని లక్షలలో వున్నది. ఎక్కడెక్కడో స్థలాలు కొన్నారు. బిల్డింగ్స్ అన్ని పూర్తి అయినాయా? రివైజ్డ్ ఎస్టిమేట్ యిచ్చాదా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :—ఇప్పుడు ఖర్చు పెట్టినది రు. 600.40 లక్షలు. ఈ లిస్టులో ఉన్నాయి. రు. 1888.80, లక్షలు మొత్తం ఎస్టిమేట్. దానిలో రు. 600 లక్షలు ఖర్చు పెట్టాము. ఇంకా రు. 10 కోట్ల వరకు ఖర్చు పెట్టవలసి యున్నది. అది అయితేగాని పూర్తి కాదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఎల్. ఐ. సి. నుంచి బ్యాంక్స్ నుంచి డబ్బు తీసుకుంటున్నారు. ఇంతవరకు తీసుకున్న డబ్బు ఎంత? వడ్డీ ఎంత? ఇంత వరకు చెల్లించినట్లైనా? ఇంకా పెరుగుతూనే యున్నదా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :—ఇంతవరకు పూర్తి అయిన వాటి లెక్క వేరేయున్నది తీసుకొన్నంతవరకు వాటికి సక్రమంగా వడ్డీ, యిన్ స్టాల్ మెంట్స్ కడుతున్నాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) :—ఈ లిస్టు అంతా చూస్తే ఎక్కడా కింగ్ కోతి విషయం కనబడడంలేదు. గతమృత్తివర్గం యూ స్టోర్ లో ఎక్స్ యిర్ చేస్తామని ప్రామిస్ చేయడం జరిగింది. దీనిలో అదేమీ కనిపించడం లేదు, ఇంక, ఎక్స్ కిపెన్ ప్రపోజల్స్ కు సంబంధించి ఎలా చేసినది చాలా మీగర్ అమౌంట్, ఇది సముద్రంలో కాకిరెట్ట. ఇంకా ఎక్కువ అమౌంట్ ఎలాబ్ చేయ్యడానికి, ఖర్చు పెట్టడానికి ప్లాను వుందా? ముఖ్యంగా, కింగ్ కోతి సైట్ పభుత్వం ఎందుకు షిష కోలేదు? కారాణాలేమిటి?

3-10 p m.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :—ప్రశ్నలో—యీ సంవత్సరానికి ఏమీ తీసుకున్నారు? అని అంటే చెప్పాను, మాకు వున్న ప్రోగ్రామ్—మీ తలలతో వుండే ఆశ కంటే అపరిమితంగానే వుంది. కింగ్ కోతివుంది; ఇంకో కోతి వుంది. రాష్ట్రంలో అనేక ప్రదేశాలలో చేయాలని వుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ప్రధానంగా కింగ్ కోతిలో— ట్యూన్ ఏబీఎస్ కు సంబంధించి—స్థలం వున్నది. దానిని కూడా తీసుకుంటామని కేటగారికల్ గా ఎన్క్యూరెన్సు ఇచ్చారు. అందువల్ల కనీసం ఆ స్థలం తీసుకుంటారా, లేదా? ఆది చాలా విలువైనది, చాలా హాసెస్ కట్టడానికి వీలైనది, దానిని తీసుకున్నారా. లేదా? రిస్టయ్ చెప్పాలి.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :—నేను చెప్పాను, దానికి సంబంధించిన ఐన్ ఫర్ షుషన్ ప్రస్తుతం నావద్దలేదు. ఇఫ్ ది హాస్ వాంట్స్.....

The question asked is: Whether the State Housing Board has sanctioned a Scheme to be taken up for house building programme at certain centres in the State, at a cost of Rs. 6.15 crores?

(శ్రీ) విజయశిఖామణి (తిరుపతి) :—స్కీము అన్నీ తీసుకుంటున్నారు. కాగా నేవుంది. ఓల్డ్ ఎం. ఎల్. ఎస్ క్వార్టర్స్ పరిస్థితి చాలా అధ్యాన్నంగా వుంది. దానిని యీ స్కీములో కలుపుతారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—దటీక్ ఎ సెవరేట్ కొశ్చెన్.

(శ్రీ) యం. నాగిరెడ్డి-ఈ ఛైబుల్ వైన పెట్టిన లిస్టులో అంద్ర పరియా-ఇంత, తెలంగాణా పరియా-ఇంత అని చెప్పారు, ఏవ టౌన్సుకు ఎంత ఎలాట్ మెంట్ జరిగిందో చెప్పలేదు, అది చెబుతారా ? రెండవది-ఇది కేవలం టౌన్సుక పరిమితమాతుందా ? రెండు మూడు లక్షల జనాభావున్న టౌన్స్ కే పరిమితమాతుందా, లేక క్లాస్-1 పంచాయితీలకు కూడా వర్తిస్తుందా ? రెండవది-కింగ్ కోఠి విషయంలో కూడా మినిస్టర్ గారు స్పష్టంగా చెప్పలేదు. ఎన్నో కోట్లు విలువ అయినటువంటిది, శాసనసభలో తమరు స్పీకర్ గా వుండగా పెద్ద గొడవకూడా అయింది, ఈ విషయంలో ఇప్పటికయినా ఫైనల్ జ్ అయిందా ?

(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :—గొడవ జరిగింది కాబట్టి అప్పుడే మానివేశారు, నాకు గుర్తున్నంతవరకు, గొడవ జరిగింది కాబట్టి అప్పుడు మానుకున్నారు.

(శ్రీ) వంకా సత్యనారాయణ :—గొడవ జరిగింది-అంటే, మన డబ్బు వట్టు కల్లి నైజాం వారసులకు యివ్వడానికి వీలేదని, ఆ విషయమై ఆ నాడు హౌస్ లోకి తీసుకురావడం జరిగింది. ఆ సైట్ మనకు వచ్చిందా, లేదా ?

(శ్రీ) పి. రంగారెడ్డి :—మనకు ఇంకా రాలేదు, ఈ స్టేట్ మెంట్ లో-లాండ్ ఎక్విజిషన్ అండ్ డెవలప్ మెంట్ క్రింద చూపిన దానిలో యిది తీసుకున్నట్లులేదు. అది ఏ స్టేట్ లో వుందో తెలియజేయమంటే తరువాత తెలియజేస్తాను. తరువాత, ట్విన్ సిటీస్ లో, డిస్సిక్లూషన్ క్వార్టర్స్ లో కూడా కొన్ని హౌసింగ్ కట్టారుగాని, ఇప్పటికి మాత్రం—'ఇటీక్ మోస్టిలి...'

It is mostly confined to Twin Cities and District Headquarters in the State,

(శ్రీ) పి. శ్రీరామమూర్తి (నగరికటకం) :—మంత్రిగారు టెబుల్ పై వచ్చెట్టిన స్టేట్ మెంట్ లో—అంద్ర ప్రదేశ్ లోని అన్ని ప్రాంతాలకూ సంబంధించి వుందితప్ప (శ్రీ) కాకుళం జిల్లా గురించి ఏమీలేదు. ఆ జిల్లాకు ఎలాట్ మెంట్ లేదా ? లేక ఎక్విజిషన్ రాలేదా ?

(శ్రీ) పి. రంగారెడ్డి :—(శ్రీ) కాకుళం జిల్లా లేదంటారా ! ఇప్పుడు మేము ఒకటి చేశాము—'అన్ని జిల్లాల కలెక్టర్స్ కు మేము వ్రాశాము. హౌసింగ్ కట్టడానికి ముందు స్థలం కావాలి' అది చాలా ముఖ్యం. ప్రావర్ సైట్స్ పశేష్టు

చెయ్యమని ఆడిగాము. ఎక్కడక్కడ నుంచి వచ్చాయో అక్కడ లెబాట్స్ మొగలయినవి పెగ్రేషేర్ చెయ్యడం జరిగింది ఆ విధంగా ఇంతవరకూ జరిగింది మాత్రం ఇందులో ఇచ్చారు. బహుశా, ప్యూచర్ లో శ్రీ - కుళంలో కూడా అవసరముంటుంది. అక్కడ కూడా తీసుకుంటాము. దానిలో సంచేహమేమీ లేదు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం):— టేబుల్ పైన పెట్టిన దానిలో, - కన్ స్ట్రీ డ్స్ అఫ్ ..

Mr. Speaker:— Allotment is different,

Sri D. Venkatesam :— MIG Houses will be for those persons whose income will be Rs, 601/-, LIG for those who are getting an income of Rs, 350 to 600/- Weaker sections income will be Rs, 350/- అని అన్నారు. ఏ యార్డ్ షీట్ ను అనుసరించి కన్ స్ట్రీ డ్స్ చేస్తున్నారు ?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:— చెప్పాము. ఎల్. ఐ. జి. అంటే 350 రు. ల ఇన్ కం వచ్చేవారికి సంబంధించి ఇట్లు కట్టడం జరిగినది.

శ్రీ అనంత వెంకటరెడ్డి (అనంతపూర్):— ఈ స్కీము విషయంలో, రాయలసీమ జిల్లాలు అన్నారు, అనంతపురం జిల్లా గురించి ఏమీ చెప్పలేదు. ముఖ్యంగా అనంతపురం టౌన్ లో. మిగతా తాలూకాలలో స్థలాలు కూడా రెడీగా, పట్టాలు యిచ్చారు. స్థలాలు దండిగా ఉన్నాయి, ఈ స్కీము అక్కడ అమలు జరపడానికి వీలు ఉంటుందా ?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:— ఇది అన్ని జిల్లాలలో ప్రవేశ పెట్టాలని. పట్టాలు అంటున్నారు, అది కోఆపరేటివ్ హౌసింగ్ క్రింద ఇచ్చి వుంటారు, హౌసింగు బోర్డుకు కాదు, ఎదుకంటే హౌసింగ్ బోర్డు ఆయా ప్రాంతాలలో పది ఇరవై ఎకరాల చొప్పున తీసుకొని దానిలో వేరియస్ ట్రైపు ఆఫ్ హౌసెస్ కట్టడం జరుగుతుంది. పట్టాలు యివ్వడమంటే—కో ఆపరేటివ్ పద్ధతిపై కట్టడానికి యిచ్చి వుంటారనుకుంటున్నాను,

శ్రీ బి. రామశర్మ (దేవరకొండ):— అక్కడ యిచ్చిన లిస్టులో అంద్ర అంటే ఇంత అని, తెలంగాణా అంటే ఇంత అని యిచ్చారు. ఏ ఏ జిల్లాలకు ఎంత కేటాయించారు ? ఆ కేటాయించిన దానిలో ఎంతెంత ఖర్చు పెట్టారు ? ఇంకా ఎంత ఖర్చు చేయాలి ? ఖర్చు చేయకపోతే అందుకు కారణ మేమిటి ? చెబుతారా ?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి:— ఇది జిల్లాలవారీ కేటాయింపుగాని, లేక పంచాయతీ సమితులవారీ కేటాయింపుగానీ కాదు. అక్కడ వుండే అవసరం, అక్కడ లభించిన స్థలం, అక్కడ ఏ టైప్ ఆఫ్ హౌసెస్ అవసర మున్నది, అక్కడ పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని హౌసింగ్ బోర్డు నిర్ణయించటం జరుగుతూ ఉంటుంది. అక్కడ ఎన్ని హౌసెస్ నిర్మించడం జరిగిందనే ఇన్ ఫర్ మేషన్ ప్రస్తుతం నా వద్ద లేదు.

శ్రీ వి. బి. తిరుమలయ్య (వికారాబాద్ - ఎస్. సి):— రెండు మూడేళ్ల క్రిందటనే యీ స్కీము తీసుకుని అమలు చేయడం మొదలు పెట్టారు. కొన్ని

బేస్ మెంట్ వరకూ వచ్చి అగిపోయాయి. కొన్ని రూఫ్ వరకూవచ్చి అగిపోయాయి; చాలావరకు కూలిపోయే సరిస్థితి వుంది. వికారాబాదు తాలూకాలో దాదాపు 200 ఇళ్లు రూఫ్ వరకు వచ్చి అగిపోయాయి. వాటిని పూర్తి చేస్తారా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :—రూఫ్ వేసి, సరిగా వుండేట్లుగా తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాం.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—కింగ్ కోఠి విషయం క్లియర్ గా చెప్పలేదు. పి. వి. నరసింహారావుగారి మంత్రివర్గం వున్నప్పుడు యీ కింగ్ కోఠి గవర్నమెంటుకు సంబంధించినది అన్నట్లు చెప్పారు. దీనిని ఎప్పుడు తీసుకోబోతున్నారు? లేక వదిలేస్తున్నారా? మాకు వచ్చిన వార్త అక్కడ ప్లాట్లు వేసే అమ్యేస్తున్నారని, అదెంతవరకు నిజం? ఎప్పుడు తీసుకుంటారు?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :—ప్రస్తుతం దానికి సంబంధించిన సమాచారం నా వద్ద లేదని చెప్పాను.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—దీనిపై అర్థగంట చర్చకు అవకాశం యివ్వండి.

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :—అర్థగంటకాదు, రెండు గంటలయినా డిర్కన్ చెయ్యాలి. అర్థగంట ఎట్లా సరిపోతుంది?

Sri D. Venkatesham :—The hon. Minister was kind enough to inform the House that the yardstick will be the income of the person. Nearly hundred legislators requested the Government to provide them with houses on par with the employees. In this connection, has any decision been taken?

Sri P. Ranga Reddy :—As I already told, the idea is to reserve 5 per cent of the houses for the legislators. On that we will have to get the approval of the Government of India. The matter is still under correspondence and even there, there are two aspects of the matter about which, as I have said, I would discuss with the members. One is that the legislators should be under no disqualification. If Member, even under this 5 per cent quota, is to get a house, his income must be Rs. 601 or so. as I have earlier mentioned. Subject to the rules, if the members want houses, then within that 5 per cent quota, the houses will be available. The second is whether, irrespective of these conditions, if legislators want to take a house under the Housing Board scheme, it should be given to him or not. A decision has to be taken on that point in consultation with the Government of India.

3-20 p. m.

శ్రీ సిహెచ్. వరకురామనాయుడు (పార్లమెంటు) :—ఈ లిస్టులో శ్రీకాకుళం జిల్లా లేదు. మంత్రివర్గంలో మా జిల్లాకు సంబంధించిన యిద్దరు మంత్రులుండీకూడా వారు యీ ఊసే మరిచిపోతున్నట్లున్నది. ఆర్థిక మంత్రిగారు అక్కడి అవసరాలనుబట్టి, స్థలం ఎవ్వై బిలిటీని బట్టి చేస్తున్నాము. అంటున్నారు. అక్కడ స్థలాలు కానాలంటే కావలసినన్ని చూపిస్తాము. వెగం చేస్తారా?

శ్రీ పి. రంగారెడ్డి :—ఇందులో రెండు విషయాలున్నాయి. ఇద్దరు మంత్రులున్నారు. యింకొక మంత్రినికూడా తీసుకోమంటే అది నా శక్తిలో లేని విషయం. రెండవది, అవసరాన్నిబట్టి యిట్లు యిచ్చే విషయం తప్పకుండా చేస్తాము.

DEVELOPMENT OF COIR INDUSTRY IN THE STATE

322—

* 5651 Q.—Sri Nallapareddi Srinivasul Reddi :—Will the Minister for Industries be pleased to state :

(a) the steps being taken by the State Government to develop coir industry in the State :

(b) the foreign exchange being earned through the coir industries in Andhra Pradesh per year ; and

(c) the types of goods manufactured from the coir and the names of countries to which they are being exported ?

The Minister for Industries (Sri P. Basi Reddy) :—(a) There are already four pilot centres for coir industry set up by Government in Srikakulam, East Godavari and West Godavari Districts and also a training school attached to the unit in Srikakulam District. Two Coir retting Centres are also being set up, one in East Godavari District and the other in Srikakulam District. It is also proposed to extend financial assistance to the artisans and Coir Co-operative Societies for purchase of improved tools, for working capital and to undertake study tours. Besides, steps are being taken to organise industrial Coconut Coir complex Co-operative Societies in the Srikakulam District and to assist the existing Coir Co-operative Societies in the Srikakulam and East Godavari Districts.

(b) No foreign exchange is earned through Coir industry in this State as the Coir articles manufactured in the State are being consumed internally at present.

(c) The types of goods manufactured are; (i) Bristle and Mattress Fibre (ii) Coir ropes (iii) Coir mattings and mats; and (iv) Coir brooms. These goods are not exported to foreign countries, at present.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—గవర్నమెంటు తరపున కొన్ని పీచు పరిశ్రమలు పెట్టామన్నారు. ప్రయివేటు సెక్టారులోని ఎంట్రప్రెనరుస్ను ప్రోత్సహిస్తున్నారా? వారు ఎక్కడెక్కడ పెడుతున్నారు! వారు పెట్టకపోవడానికి ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహం లేకపోవడమే కారణమా?

శ్రీ పి. బసారెడ్డి :—ప్రోత్సాహం దండిగా వున్నది. సెల్ఫ్ ఎంప్లాయి మెంట్ స్కీముల క్రింద యిటీవలనే 7 పరిశ్రమలు స్థాపించబడినాయి. అవి యీ క్రింది విధంగా వున్నాయి.

1. Delight Industries, Amalapur.
2. Venkateswara Industries, Amalapur.

3. Laxmi Trading Company, Padapatnam Lanka.
4. Laxmi Industries, Rajolu.
5. Ratna Coir Fibre Manufacturing Company, Narasapur.
6. Integrated Cococut Complex Industrial Estate, Palacole.
7. Messrs. Coir Articles Manufacturing Company, Velpur.

ఇవి గాక మీడియం స్కేలులో రబ్బరైజ్డ్ కాయిర్స్ అని ప్రయివేటు ఇండస్ట్రీ ఒకటున్నది. ఖాంబే ఖారత్ మోటార్స్ ఏజెంటు మదరాసు వారొకరు ఒకటి పెట్టదలచుకొన్నారు. దానిని గురించి చర్చలు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ఈ పరిశ్రమలలో ఏయే పీచులు రామెటీరియల్ గా వుపయోగిస్తున్నారు ?

శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :—ఇప్పటి వరకూ కొబ్బరిపీచునే వాడడం జరుగుతున్నది. For the information of the hon, Members, I may tell them that we are sending a study team on 18th to Kerala, Tamil nadu and Karnataka, consisting of 42 entrepreneurs 7 Officers and 2 Legislators to study the working of the coir industry there and see that we also promote that industry here with a view to getting foreign exchange.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—తాటిపీచుకు సంబంధించిన పరిశ్రమలు లేవా ?

శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :—అన్నిటికీ యీ మూడు జిల్లాల లోనూ కాయిర్ యిండస్ట్రీ గురించి తగిన చర్చలు తీసుకోబడుతున్నాయి.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి (కమలాపూర్) :—కాయిర్ యిండస్ట్రీలో తాటి పీచుకు కూడా వస్తుంది కదా. ఇందులో రెండు జిల్లాలకే కేటాయించారు ? యీ పరిశ్రమను, కానీ తెలంగాణాలో కూడ తాటి పరిశ్రమ చాలా ఎక్కువగా వున్నది.

శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :—తాటి పీచు గురించి యింకా ఏమీ జరగలేదు. ఆ మూడు జిల్లాలలో కొబ్బరి కాయలు ఎక్కువగా వున్నాయి.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :—ఆ స్టడీ టీంలో శ్రీనివాసులురెడ్డిగారి పేరు చేర్చారా ?

(జవాబు లేదు)

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరిబాయి :—కాయర్ పరిశ్రమ విషయం కె. వి. నారాయణరెడ్డిగారు పరిశ్రమల మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కూడా తీసుకువచ్చాం. ఇంతవరకు ఇటువంటి పరిశ్రమలు ఎక్కడ ఉన్నాయి? ఎక్కడెక్కడ పెట్టిబోతున్నారు ?

శ్రీ పి. బసీరెడ్డి :—ప్రస్తుతం ఇది మూడు జిల్లాలకు మాత్రమే పరిమితమై ఉంది. తాటి పీచు పరిశ్రమ విషయమై కూడా పరిశోధించి పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—తాటి పీచు గురించి మంత్రిగారు చెప్పలేదు. తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలోను కాకినాడలోను ఇది 150 సంవత్సరాలుగా ఉంది. హరిజనులువంటి బలహీన వర్గాలు ఈ పరిశ్రమలో ఉన్నారు. జపాన్,

యూరపియన్ దేశాలకు ఎగుమతి అవుతున్న సరుకు, విదేశ మారక ద్రవ్యం వస్తుంది దీనిని గురించి మంత్రిగారు సమాచారం లేకుండా ఎట్లా ఉన్నారు? కాకినాడవద్ద తాటి పీచు పరిశ్రమ విషయంలో ప్రత్యేక పరిశోధన జరిపించి ఈ పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేయడానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటారు?

శ్రీ పి. బసారెడ్డి :—కాకినాడలో తయారైన తాటి పీచు జపాన్, ఇతర 3-30 p. m. యూరపియన్ దేశాలకు వంద సంవత్సరాలుగా వెడుతున్న విషయం నాకు స్వయం ముగా తెలుసు. అంతా ఇక్కడనే ఖర్చు అవుతోంది.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—స్టీమర్ల మీద విదేశాలకు వెడుతోంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అడిగిన ప్రశ్న ఒకటి, సప్ల మెంటరీ మరొకటి. పాల్వేరూ వైబెర్ కాకినాడనుంచి ఎగుమతి అవుతున్నది. అది వేరే విషయం.

Sri C. V. K. Rao:—In that also the Minister may take some interest. That is what I am requesting.

Mr. Speaker:—This new Committee will take interest.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ప్రణాళికా మంత్రిగారు ఇదివరలో విదేశాలు పర్యటించి ఈ పరిశ్రమల విషయంలో మార్కెటింగ్ సౌకర్యాలు గురించి విచారించారు. ఏ మాత్రం మార్కెటు సమకూరుతుందని వారు నివేదిక తయారు చేసారు.

శ్రీ పి. బసారెడ్డి :—ఆ విషయమై నా వద్ద సమాచారం లేదు.

INTRODUCTION OF CASUAL LABOUR SYSTEM

323—

* 5673 Q.—Sri Nallapareddi Srinivasul Reddy :—Will the Minister for Labour be pleased to state :

(a) whether the State Government have decided to introduce the casual labour system in the place of the Muster Employees in the State ;

(b) if so, the details of the same; and

(c) the benefits that will be derived from the same ?

* The Minister for Labour (Sri T. Anjaiah) :—(a) No such decision has been taken by the Government.

(b) & (c) Do not arise.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుందని అంజయ్య గారి ప్రకటన ప్రతికలలో వచ్చింది. ఇంకా పరిశీలనలోనే వుందా? ఎప్పుడు నిర్ణయం తీసుకుంటారు?

* శ్రీ టి. అంజయ్య :—క్యాజువల్ లేబరును పర్మనెంటు చేయాలని అంటున్నారా? అటువంటి వారు అన్ని రంగాలలోను వున్నారు. ఎన్. ఎమ్. ఆర్. నుంచి వర్క్ ఛార్జిడ్ గా చేయాలి అంటారా? వారి ఆభిప్రాయం షిఫ్ట్ 3కి యర్ గా కాలేదు.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—మంత్రిగారి ప్రకటన దిన పత్రికలలో వచ్చింది. మస్టర్ రోల్ పద్ధతి బదులు కాజియల్ లేబరు పద్ధతి ప్రవేశ పెడతామని. వర్క్ క్యాంటిటీని బట్టి చేసేది మస్టర్ పద్ధతి అనుకుంటాను, దిన కూలి వుండేవి కాజియల్ లేబరు అనుకుంటాను. ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నది ఏమిటి?

*శ్రీ టి. అంజయ్య :—ఎస్. ఎమ్. ఆర్. అన్నా కాజియల్ లేబరు అన్నా రెండూ ఒకటే. డెయిలీ వేజెస్ మీదనే పని చేస్తారు. ఈ పద్ధతి ఎజాలివ్ చేసి టెంపరరీ, పర్మనెంటు అని వుండాలని వుదేశ్యం. Muster roll employees and casual labourers—both are the same: There will be temporary employees and there will be permanent employees.

Mr. Speaker :—The question is—“whether the State Government have decided to introduce the casual labour system in the place of the Muster employees in the State.”

Sri T. Anjajah :—Both are same.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—నెల జీతం యిచ్చే ఏర్పాటు చేయబోతున్నారా? ఆటువంటి ప్రతిపాదన వుందా?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—అలోచిస్తున్నాం.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :—ఎస్. ఎమ్. ఆర్. కాని కాజియల్ లేబరు కాని సంవత్సరాల తరబడి అట్లాగే వుంచుకున్నారు, వర్క్ స్వభావం గురించి తెలుస్తుంది కనుక ఒక టయమ్ లిమిట్ లో ఎజాలివ్ చేసుకుంటారా?

*శ్రీ టి. అంజయ్య :—దానినే అలోచిస్తున్నామని చెప్పాను కదా.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—దీనిని ఎజాలివ్ చేయాలి అన్నారు. ఎప్పుడు ఎజాలివ్ చేస్తారు? నిర్ణయం ఎప్పుడు తీసుకున్నారు?

*శ్రీ టి. అంజయ్య :—పి.డబ్ల్యు.డి. ఎలక్టిసిటీవంటి డిపార్టుమెంటులతో చర్చించి నిర్ణయానికి వస్తాము. వారి అవసరాలు ఏమిటో చూడాలి. తరువాత మరల అడిగితే చెబుతాను.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—మన ప్రభుత్వం క్రింద కాజియల్ లేబరు, ఎస్. ఎమ్.ఆర్, వర్క్ చార్జిడ్, టెంపరరీ, పర్మనెంటు అని నానా రకాలుగా కేటగరైజ్ చేశారు. దీనివల్ల ఎస్ ఎమ్ ఆర్, కాజియల్ లేబరును ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు తొలగించవచ్చును. ఒకే పని చేసేవారిమధ్య ఈ రకంగా వివిధములైన తేడాలు ఉంటున్నాయి. వీటిని రద్దుచేసి పర్మనెంటు, టెంపరరీ అని రెండు రకాలుగా చేస్తూ ప్రకటన చేస్తారా? లేదా, ఎప్పటిలోగా షేడ్యూల్డ్ ఖచ్చితంగా ప్రకటన చేస్తారా?

*శ్రీ టి. అంజయ్య :—నేను ఎజాలివ్ చేసేది కాదు. డిపార్టుమెంటులతో చర్చించాలి. ఇప్పటికే కొన్ని డిపార్టుమెంటులతో చెబితే ఒప్పుకున్నారు. పి.డబ్ల్యు.డి. సెక్రటరీగారు ఎస్ ఎమ్ ఆర్ అనేది బ్రిటిష్ వారి కాలంలో వచ్చిందని. అది ఎజాలివ్ కావాలి అనుకుంటున్నాం. దానివల్ల ఎక్సెస్ ప్లాఫ్ ఉంటుంది. నాగార్జునసాగరు నుంచి శ్రీకైలం తీసుకు వెడితే అక్కడ పని లేదు. రిటెయిన్ చేయాలనే కోరిక వారికి ఉంది. కాకుండాదని నాకు కోరిక ఉంటుంది. నిర్ణయం తీసుకునేటప్పుడు అన్ని విషయాలు చూడవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఎన్ ఎమ్ ఆర్, కాజియల్ లేబరు సంవత్సరాలతరబడి ఆ విధంగానే ఉంటున్నారు కదా, వారిని వర్క చార్జిడ్ గా కన్వర్ట్ చేస్తారా ? అని అడిగాం. బ్రిటిషువారి కాలంలో వచ్చిందని వారే అన్నారు. 27 సంవత్సరాలుగా ఎందుకు కంటిన్యూ చేస్తున్నారు ?

*శ్రీ టి. అంజయ్య :—భారతదేశం అంతటా ఇవే వేర్లున్నాయి. మద్రాసులో కేరళలో కూడా ఎపాలిష్ చేయాలనే కోరిక ఉంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—మిగతాచోట్ల ఉంచేసేమి ? మనం ఐడియల్ గా చేయవచ్చును కదా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—తటాలున చెప్పడానికి ఎట్లా వీలుంటుంది ? ఇరిగేషన్, ఆర్ అండ్ బి, ఎలక్ట్రిసిటీ అన్నింటిలోనూ ఉన్నారు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అందరూ ప్రైవేటీ బెంచీలలోనే ఉన్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—కేవలం మాటలు చెప్పడం అంటే తేలికగానే ఉంటుంది. దీనిలో ఫైనాన్సియల్ కమిట్ మెంటు చాలా ఉంది, 3-40 p.m.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—మంత్రిగారు వేరే అభిప్రాయం వచ్చేటట్లు చెప్పారు. సర్ప్లస్ అనేటటువంటి దానిని తేల్చుకోలేరని. అది కాదు. సర్ప్లస్ అంటే పని లేదన్నమాట. వర్కచార్జిడ్ అంటేనే పని ఉందని ఆర్థం. There is a power to the Government, wherever there is no work, they can re-french.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వర్కు లేకపోయినా రిప్రెంచి చేయకూడదని లాయబారాలకు వస్తుంటారు కదా.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—ఎన్. ఎమ్. ఆర్. అన్నా, వర్క చార్జిడ్ అన్నా పని ఉందనే ఆర్థం. వర్క చార్జిడ్ అనేది రద్దుచేసి వారికి పే స్కేల్స్ తక్కిన అమెనిటీస్ యివ్వండి అంటే వర్కు ఉండో లేదో తేల్చుకోవాలంటారేమిటి ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అది పొరపాటంటారా ? తీసివేయమని చెబుతున్నారా ?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—పని లేకపోతే ఊరికే ఊరికే యివ్వమని ఎవరు చెబుతారు ? పని చూపించే అవకాశాలున్నవి. పని యివ్వండి. నామినల్ మస్టర్ రోలు క్రింద ఉండడం మార్చండి. అలా చేస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నాగార్జునసాగర్ లోపనిలేక రిప్రెంచి చేయబోతే పద్దని రిప్రెంచుతుంటే చాలా.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—వర్కు చూపించాము.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—హ్యూమానిటేరియన్ గ్రౌండ్స్ మీద రిప్రెంచ్ చేయలేదు.

POSTPONEMENT OF MUNICIPAL ELECTIONS

324—

*6023-Q.— Smt. J. Eshwari Bai:—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

the reasons for the postponement of the Municipal elections to the Hyderabad Municipal Corporation and other Municipalities even after June, 1975?

The Minister for Municipal Administration (Sri Challa Subbarayudu):—

As far as the Municipalities are concerned, it is mandatory under the provisions of the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965 to adopt the Assembly Electoral Rolls. The Government have also decided to adopt the Revised Electoral Rolls for purpose of holding Municipal elections to the Municipal Corporation of Hyderabad. In view of the fact that as per the directions previously issued by the election Commission of India, the revision of Assembly Electoral Rolls had to be taken up from 1st January, 1975 and the final Revised Assembly Electoral Rolls published on 30-6-1975, the Government decided to postpone the Elections to the Municipal Corporation of Hyderabad and 80 municipalities, so as to enable the new Councils to come into Office on 1-11-1975 and 1-10-75 respectively.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, ఎలక్టరల్ రోల్స్ రెడీ అయి పోయినవి కదా ఎలక్షన్లు జూనులో పెడుతున్నారా? జనరల్ కాన్స్టిట్యూయెన్సీలు ఎన్ని? రిజర్వుడు కాన్స్టిట్యూయెన్సీలు ఎన్ని?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—ఎలక్టోరల్ రోల్స్ను ఒరిజినలుగా జూన్ ఎండుకు పబ్లిష్ చేయాలనుకున్నారు. సబ్సిక్వెంటుగా మార్చిలో పబ్లిష్ చేద్దామని అన్నారు. పబ్లిష్ చేసినట్లుంటే మేము డేట్స్ను సూటబుల్ గా అడ్వాన్స్ చేయాలనుకుంటున్నాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—జూనులో ఎన్నికలు పెడతారా?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—ఇంకా లిస్టులు పబ్లిష్ కాలేదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—రిజర్వుడు సీట్లు ఎన్నో, జనరల్ సీట్లు ఎన్నో చెప్పలేదు.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—అది సెపరేటు క్వశ్చన్.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు :—అధ్యక్షా. ఆసలు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికల గురించి మంత్రిగారు యిచ్చే సమాధానం పంచపాండవులు ఎందరంటే మంచంకోళ్ల మాదిరి అని సున్న చేసి చూపించే పరిస్థితి కనిపిస్తున్నది. జనవరిలో ఎలక్షన్ అన్నారు. జూన్ అయినది. నవంబరు ఖాతుంది ఈ పద్ధతిలో చూస్తే ఆసలు ఎలక్షన్స్ యిష్టం లేకపోతే యిష్టం లేదని చెప్పేయవచ్చునుకదా. జూన్లో ఎన్నికలు పెట్టడానికీ ఏమిటి అడ్డు వస్తున్నది?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—లిస్టు పబ్లిష్ చేసిన తరువాత చట్టం ప్రకారం కొంత టయము వెట్టుకొని చేయాలని వుంది.

శ్రీ సిహెచ్. పరశురాంనాయుడు :—పబ్లిష్ చేయడానికి ఎలక్షన్స్ కమీషన్ డెఫినిట్ అండ్ సర్వస్ డేట్ ఫిక్సు చేసినది. దాని ప్రకారం టయమ్ టేబిల్ ఫిక్సు చేయవచ్చు కదా. మునిసిపల్ ఎన్నికల యుద్ధశ్రేణి స్థంభించి వుంది. అందుచేత యిక ఆలస్యం చేయకుండా ఎన్నికలు పెడతారా?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—నేను అదే చెప్పాను. ఎలక్టోరల్ రోల్స్ పబ్లిష్ చేస్తే విలిన్ ది మినిమం పీరియడ్ రిక్వయిర్డ్ అయిన తరువాత పెట్టాలి.

Sri C.V.K.Rao:-Whether the Government was not aware when it first announced that the election would be completed by January 1975 and that electoral rolls were incomplete? Why was the Government so blind? Who is responsible for this?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయడు:—మునిసిపల్ ఎలక్టోరల్ రోల్స్ పబ్లిషు చేసి నట్లయితే సెప్టెంబరులోపల ఎలక్షను జరుపుతామని గౌరవసభ్యులకు చెబుతున్నాను.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి:—అధ్యక్షా, ఇదే హాస్ లోపల ఇదే మంత్రి మంత్రిగారు చల్లా సుబ్బారాయడుగారు డిసెంబర్ లో ఎన్నికలు జరుపుతామని చాలా గట్టిగా హామీ యిచ్చారు. మళ్ళా కమిషన్ రిపోర్ట్ రావాలంటున్నారు. ఎన్నికలు జరుపుతామని అన్న తరువాత ఇన్ని సాకులు ఎందుకు?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయడు:—గవర్నమెంట్ రెడిగానేడింది. కార్పొరేషన్ కు సంబంధించినంతవరకు 85 వేల అప్లికేషన్స్ వచ్చినవి. సెక్షన్ 12 ప్రకారం ఇవన్నీ రివైజు చేయాలి. టైములేని కారణంచేత, మునిసిపల్ కౌన్సిల్స్ లో వేల సంఖ్యలో అప్లికేషన్స్ వచ్చినందువల్ల పోస్టుపోను చేయడం జరిగింది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— మునిసిపల్ ఎలక్షన్స్ కి గ్రహణాలు పడుతున్నాయి. ఇంతకముందు చైర్మనుకు డైరెక్టు ఎన్నికలు పెడతామన్నారు. మళ్ళీ వార్డు ఎలక్షన్స్ అంటున్నారు, డైరెక్టు ఎలక్షన్స్ పెట్టడానికి ప్రభుత్వానికి ఏమి జంకు?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయడు:—జంకు ఏమీ లేదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— డైరెక్టు ఎన్నికలకు జంకు లేదని హామీ క్రింద తీసుకోవచ్చునా?

మిస్టర్ స్పీకర్:—నో, నో. జంకు లేదన్నారు.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయడు:—ఎలక్షన్స్ పెడతాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— డైరెక్టు ఎలక్షన్స్ మాకేమిటి?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయడు:— డైరెక్టు ఎలక్షన్స్ ప్రసక్తి లేదు.

శ్రీ నల్లప రెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—ఎన్నికలను వాయిదా వేయడానికి ఎన్నికల కమిషన్ ఆదేశానికి సంబంధం ఏమిటి? పార్లమెంటు ఎన్నికలు రాబోతున్నవని మునిసిపల్ ఎన్నికలు జరగవంటారా? ఖచ్చితంగా చెప్పండి.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయడు:—అది ఏమీ లేదు. మునిసిపల్ కౌన్సిల్స్ కి సంబంధించినంతవరకు అసెంబ్లీ ఓటర్ల లిస్ట్ అడాప్టు చేస్తున్నాం. కార్పొరేషన్ కి సంబంధించినంతవరకు సెక్షన్ 12 ప్రకారం ప్రతి సంవత్సరం లిస్టులు రివైజు చేయాలి. 1970 నుంచి యిన్ టెన్సివ్ రివిజన్ జరగని కారణంవల్ల ఎన్నికలు జరపలేకుండా పోయారు. వేల సంఖ్యలో అప్లికేషన్స్ వచ్చిన కారణంచేత వాయిదా వేయడం జరిగింది.

SETTING UP OF JUNIOR COLLEGES IN VISAKHAPATNAM AND
KHAMMAM DISTRICTS

325—

*4992- Q.—Sri P.V. Ramana (Anakapalli);— Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to set up Junior Colleges at Araku, Paderu, Chintapalle in Visakhapatnam district and Kothagudem, Bhadrachalam and Aswaraopeta in Khammam district; and

(b) if so, when will they be set up?

The Minister for Panchayatiraj (Sri L. Lakshmanadass on behalf of the Minister for Education):—(a) & (b) It is the policy of Govt. to cover every taluk in the State with facilities for Intermediate Education. Paderu and Chintapalli taluks have not yet been covered with the said facilities and it is programmed to start Govt. Junior Colleges in these taluks by the end of 1976-77 (III Year of the Fifth Five Year Plan). Araku or Pederu in Paderu taluk will be selected for opening a Govt. Junior College depending upon the suitability and other facilities available in those places. There is no proposal to start Junior Colleges in Kothagudem, Bhadrachalam and Aswaraopet as Govt. Junior Colleges have already been opened at Kothagudem; Bhadrachalam and Sathupalli. Sathupalli taluk in which Aswaraopet is situated is thus already covered by facilities for Intermediate Education.

3-50 p.m.

శ్రీ చిట్టినాగముడు (పాడేరు-ఎస్. టి.):—అధ్యక్షా, ఇప్పటికే ప్రభుత్వము చాల చోట్ల జూనియర్ కాలేజీలు పెట్టినందుకు సంతోషము కాని గిరిజన ప్రాంతాలలో ఎక్కడా కూడ పెట్టలేదని అనుకొంటున్నాను. విశాఖ, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ప్రైవేట్ వీరియా ఎక్కువగా వుంది. పాడేరు తాలూకాలో జూనియర్ కాలేజీ పెట్టాలనే విషయములో ఎద్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు జనవరి నెలలోనే ప్రొపోజల్స్ ని పంపించడము జరిగింది. పాడేరు ప్రాంతము ఎక్కువగా ఏకెస్సీ ప్రాంతము. అందువల్ల అక్కడ జూనియర్ కాలేజీని పెట్టడానికి అలోచిస్తారా?

శ్రీ జలగం వెంగళరావు:—ప్రైవేట్ వీరియాలో జూనియర్ కాలేజీని పెట్టలేదనేది నిజము కాదు. ఈ సంవత్సరమే రంపచోడవరంలో పెట్టడము జరిగింది. మిగతా ప్రైవేట్ వీరియాస్ 2, 3 సంవత్సరాలలో కవరు అవుతాయి.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి:—ప్రతి తాలూకా కేంద్రములోను ఒక జూనియర్ కాలేజీని పెట్టడము ప్రభుత్వ ఆశయమైనట్లు చెబుతున్నారు. ఇప్పుడు మన రాష్ట్రములో ఎన్నో తాలూకా కేంద్రాలలో జూనియర్ కాలేజీలు లేవు. వల్నాడు తాలూకాలోను, గురజాల తాలూకా కేంద్రములోను వచ్చే సంవత్సరం ఇస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు, యం. వి. కృష్ణారావుగారు వాగ్దానము చేశారు. దాని కోసము 80,000 రూ.లు యిస్తామని కూడ మేము చెప్పాము. యీ సంవత్సరము అక్కడ తప్పకుండా ప్రారంభిస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—నేను వాగ్దానము చేయలేదే. ఎక్కడ చేశాను? చూస్తాను అన్నాను అంతే.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి:—మగర్ ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభోత్సవానికి వచ్చి వచ్చే సంవత్సరములో....

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—మైబిల్ పరియాస్ లో జూనియర్ కాలేజీలకు సంబంధించినది ప్రశ్న.

శ్రీ సి. లక్ష్మీనారాయణ:—శ్రీకాకుళం జిల్లాలో కూడ మూడు గిరిజన ప్రాంతాలు వున్నాయి. ఏ ప్రాంతములో అయినా జూనియర్ కాలేజీ పెట్టడానికి ప్రోపోజిట్ వున్నదా ?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు:—గిరిజన ప్రాంతాలలో వచ్చే 2, 3 సం.లలో జూనియర్ కాలేజీలు పెడతామని ఇప్పుడే కదా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:—అరకులోయ ప్రాంతములో జూనియర్ కాలేజీని పెట్టడానికి ప్రభుత్వము నిర్ణయించినట్లు చెప్పారు. దాని ప్రక్కనే మాన్ ఖండ్ ప్రాజెక్ట్ వుంది. అక్కడ తెలుగు కుటుంబాలు 800 వరకు వున్నాయి. వారి పిల్లలు తెలుగులో చదువుకొనే అవకాశమును కలుగజేయడానికి ఒరిస్సా ప్రభుత్వము తిరస్కరిస్తున్నది. తెలుగు పిల్లలకు అక్కడ ఏమి రక్షణ కలుగజేయదలచుకొన్నారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—ప్రత్యేక ప్రశ్న అడగాలి. అయినా ఎల్క్విసిటీ బోర్డు వారు చూస్తున్నారు. నేను కూడ అక్కడకు పోయి చూశాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—మన రాష్ట్రములో 27 తాలూకా కేంద్రాలలో జూనియర్ కాలేజీలు లేవు. ఈ సం.రం 7 యిస్తామని అన్నారు యిచ్చారా? మిగతా 20 ఎప్పటిలోగా యిస్తారు? స్త్రీ విద్యను ప్రోత్సహించాలంటున్నారు. 50,000 రూపాయలు కడతామని ముందుకు వచ్చిన చోట స్త్రీల కోసము జూనియర్ కాలేజీని యిస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—7 నుంచి 10 వరకు పోయినవి. ఇంకా ఎక్కువ యిచ్చాము. మైబిల్ పరియాస్ లో యిచ్చాము. రాబోయే 2 సం.లలో మిగతా తాలూకాలు కవర్ అవుతాయి. అంతర్జాతీయ మహిళా సంవత్సరములో గరల్స్ కాలేజీకి ప్రపోజలు వస్తే ప్రభుత్వము కన్సిడర్ చేస్తుంది.

Mr. Speaker:—Question No. 326 is postponed at the request of the Member,

PUPILS SELECTED FOR SCHOLARSHIPS UNDER 'GOVERNMENT OF INDIA SCHEME OF SCHOLARSHIPS'

327—

*4477 Q.—Sri V. Srikrishna :—Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) the number of pupils selected for scholarships under the Scheme 'Government of India Scheme of Scholarship in Approved Residential Secondary Schools, during 1973-74 in Andhra Pradesh ;

(b) the number of pupils selected for Scholarships under the above Scheme during the last five years ;

(c) whether it is a fact that less than 40 pupils were selected for Scholarships under the scheme during 1973-74 ;

(d) if so, the reasons for the same ; and

(e) the steps the Government will take for keeping the 8% of the total scholarships of 500, during the current year ?

The Minister for Panchayati Raj (Sri L. Lakshmana Dass deputising for the Minister for Education):—(a) During the year 1973-74 ten candidates have been selected under the scheme for the award of Government of India Merit scholarships in Residential schools in both the age groups 11+ and 12+.

(b) The number of candidates selected under the scheme during the past five years is indicated below :

Year of selection,	Number of the candidates selected.
1969-70	1
1970-71	7
1971-72	2
1972-73	1
1973-74	10

(c) Yes Sir. Only 10 candidates have been selected.

(d) The candidates appearing for the examinations are of two age groups 11 + and 12 +. These age groups correspond to VII and VIII classes respectively. Usually the standard of question papers is higher than the standard of VII and VIII Classes of ordinary Upper Primary Schools and Secondary schools. The selection of the candidates is done purely on the basis of meritorious performance of the students in the competitive examinations and it is not incumbent on the part of the Government of India to select the candidates to complete the quota reserved for the State.

(e) Instructions were issued by the Director of Public Instruction for taking immediate steps for coaching the students who wanted to appear for the competitive examinations under the scheme. The concerned teachers and Headmasters for the schools where the children of age groups 9+ 10+ 11 (revised as age groups 11+ & 12+ during 1972-73) were studying, were requested to coach properly the students and take special care with regard to arithmetic in which the performance of our candidates was poor.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్షా, 800 స్కాలర్ షిప్స్ లో పాప్యులేషను బేసిస్ మీద మనకు 8 శాతము రావాలి. గత 4 సంవత్సరాలుగా మనము మిజరబుల్ గా ఫెయిల్ అవుతున్నాము. మిగతా రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే మన స్టాండర్డు సరిపోవడం లేదు. గత 4 సంవత్సరాలనుంచి మన స్టాండర్డు సరిపోకుండా రావలసిన కోటా రాకుండా వుంటే అప్పటి నుంచి ఆలోచించకుండా ఇప్పుడు ఇన్ స్పెక్టివ్స్ ని యిచ్చాము అంటున్నారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి మనకు వచ్చే సహాయమును పొందుటలో ఎందుకు ఫెయిల్ అవుతున్నారు ?

శ్రీ యల్. లక్ష్మణదాసు :—శ్రీకృష్ణగారు చెప్పినట్లు మన స్టేటుకు చాల అన్యాయము జరుగుతోంది. ఐ. ఎ. యస్. ఎగ్జామినేషన్స్ మాదిరి దీనిలో కూడ అన్యాయము జరిగింది. 45 శాతము వస్తే గాని సెలెక్టు అయ్యేదానికి లేదు. మన కోటా 40. గత 4, 5 సంవత్సరాలలో కలిపి 23 వచ్చినవి. అందువల్ల యిప్పుడే డిపార్టుమెంటల్ ఆఫీసర్స్ ని పిలిచి చెప్పాను. ఈ విషయములో గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాతో ఫైట్ చేయవలసిన అవసరము

ఎంతైనా వుండి వెంటనే గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు ప్రాయోజనీ చెప్పాను. దీనిలో హరిజనులు, గిరిజనులు కూడ ఇన్ క్లూడ్ అయి వున్నారు. 45 శాతము మార్కులు అనేటప్పటికి తెలిపిన వారు కూడ వచ్చే అవకాశము వుండడము లేదు. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాతో మాట్లాడి మనకు రావలసిన 40 స్కాలర్ షిప్స్ మనకు వచ్చే విధంగా చేయవలసిన అవసరము వుంది. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు ప్రాసీ వెంటనే చర్య తీసుకోవాలని ఇప్పుడే ఆఫీసర్లకు చెప్పాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :- అధ్యక్షా, మనము 200 స్కాలర్ షిప్స్ తెచ్చు కోవలసింది 21 తెచ్చుకున్నాము. 200 డ్యూ. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుండి వచ్చే స్కాలర్ షిప్స్ ను పోగొట్టుకున్నాము. ఇక ముందు మార్కులకు మెరిట్ కు సంబంధం లేకుండా రాష్ట్ర కోటా యివ్వాలని ప్రాస్తారు. అది వేరు, యిక్కడ యింత సబ్-స్టాండర్డు ఎందుకు వుందో పరిశీలిచారా, ఎగ్జామినేషన్ లో మ్యానిపులేషన్ వుండా యితర రాష్ట్రాలకు ఫేవర్ జరిగేట్లుగా—మన రాష్ట్రమున సబ్-స్టాండర్డు గురించి ఎందుకు పరిశీలించలేదు, నాలుగు సంవత్సరాలనుండి నిద్ర పోతున్నారు.

4.00 p.m.

శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు :- గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయం అడిగాను. ఇతర రాష్ట్రాలవారు సీటు కోల్పోతున్నారా కనుక్కుమ్మన్నాను. వైనిక్ స్కూల్స్ లాంటి వాటికి మోడల్ క్వశ్చన్స్ యిస్తున్నారు. దీనిలో ఏమి మోడల్ క్వశ్చన్స్ యివ్వడం లేదు. మన నిలబస్ కు వారు అడిగేదానికి సంబంధం లేదు. దాని మీద గట్టి ఫైట్ యిచ్చి నిజంగా స్కాలర్ షిప్స్ యివ్వదలచుకుంటే తప్పకుండా యివ్వాలని అడగడం జరుగుతుంది. ఇతర స్టేట్స్ వారు ఏమి చేస్తున్నారో కనుగొనాలని యినప్పిక్షన్స్ యివ్వడం జరిగింది.

HANDING OVER OF HOUSES AWARDED TO GIRIJANS FROM
NON-GIRIJANS IN ELEWINPETA ETC. VILLAGES

828—

*4793 (M)-Q.-Sri V. Narsimha Rao (Kothuru ST):- Will the Minister for Social Welfare and Technical Education be pleased to state ;

(a) whether it is fact that lands and houses awarded by the Special Deputy Collector in Elewinpeta, Bhadrigriri villages of Parvatipuram taluk are not handed over to girijans from Non-girijans;

(b) whether the Govt. are aware that non-girijans are forcibly trespassing into the lands of Girijans in Bhadrigriri areas; and

(c) if so, the action taken by the Government in the matter ?

The Minister for Social Welfare (Sri Bhattam Sriramamurthy):-

(a) All the lands in respect of which ejectment orders were passed against non-tribals by the Special Deputy Collector (Tribal Welfare), Elwinpeta were restored to the Tribals in whose favour orders for restoration were passed.

- (b) & (c) Only one case came to the notice of the Collector where non-girijan trespassed into houses of a girijan. Enquiry revealed that the two houses were decreed in favour of the girijan and they were handed over to the girijan on 5-7-1972.

శ్రీ వి. నరసింహారావు :—అధ్యక్షా, గిరిజన ప్రాంతములో నక్సలైట్లు మూవ్ మెంట్ వచ్చిన లగాయతు యీ రోజు వరకు వారికి ఎటువంటి రక్షణ జరగలేదు. ఎందుకంటే గిరిజనులకు సంబంధించినంతవరకు ల్యాండు ట్రాన్స్ఫర్ యాక్టు సరిగా లేదు. దానివల్ల స్పెషల్ డిప్యూటీ కలెక్టరు చేతులు కట్టవేసినట్లు అయింది. ఎ.పి. షెడ్యూల్డ్ పరియాస్ ల్యాండు ట్రాన్స్ఫర్ యాక్టు 1950 వున్నది. దీనిని రాజ్యాంగములోని 9వ షెడ్యూల్ లో చేర్చడానికి ప్రభుత్వ వుద్దేశం వుందా? ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్ షెడ్యూల్డ్ పరియాస్ ల్యాండు ట్రాన్స్ఫర్ అమెండుమెంటు యాక్టు 1970, వుంది. దీనికి 1950 నుండి రెట్రోస్ పెక్టివ్ ఎఫెక్ట్ యిచ్చే ప్రతిపాదన వుందా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—9వ షెడ్యూల్ లో ఎలా వస్తుంది? ట్రైబియల్స్ క్రింద యంతవరకు వున్న భూములను నాన్ ట్రైబియల్స్ ఆక్యువై చేస్తే ఎజిక్ట్ చేయాలి, ఆ రకంగా చేస్తున్నాం.

శ్రీ వి. నరసింహారావు :—మీరు యాక్టు చేసినా స్పెషల్ డిప్యూటీ కలెక్టరు ఏమి చేయలేకపోతున్నాడు, నాన్ ట్రైబియల్స్ నుండి తీసుకుంటే హైకోర్టులో రిట్ వేస్తున్నారు, వారి అనుభవములో లేకుండా వుంది. ల్యాండు సీలింగు యాక్టును చేర్చినట్లే దీనిని కూడా 9వ షెడ్యూల్ లో చేర్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? అమెండుమెంటు యాక్టుకు రెట్రోస్పెక్టివ్ ఎఫెక్ట్ యిస్తారా? స్పెషల్ డిప్యూటీ కలెక్టరు నిస్సహాయ స్థితిలో వున్నాడు.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—కోర్టుకు వెళ్ళకుండా నిరోధించడానికి ఏదైనా ఆలోచన వుండేమో చూడమని వారు చెప్పారు, దాని గురించి వివరంగా వా.తో చర్చించి తెలుసుకొని ఏదైనా వుంటే ప్రయత్నం చేస్తాను. వారు ఏదో రెట్రోస్పెక్టివ్ ఎఫెక్ట్ అన్నారు, దాని గురించి కూడా వారితో మాట్లాడి తెలుసు కుంటాను. I will try to look into this aspect and do the needful.

LOAN FACILITIES TO THE WOMEN IN THE RURAL AREAS

329—

*5675 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasulreddi:—Will the Minister for Women Welfare be pleased to state :

(a) whether the State Women Welfare Department has formulated any proposals to provide loan facilities to women in the rural areas of Andhra Pradesh to carry on professions like beedi-manufacturing, making baskets, stitching clothes etc;

(b) if so, the details of the same; and

(c) when the said proposals will be implemented ?

Smt. Laxmi Devi (Minister for Women):—(a) No, Sir.

b) & (c): Does not arise,

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—అధ్యక్షా, ఉమెన్స్ వెల్ ఫేర్ కార్పొరేషన్ గురించి మహిళా మంత్రిగారు ముఖ్య మంత్రిగారు బయట ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. పెట్టబోయే కార్పొరేషన్ నుండి గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వున్న స్త్రీలకు లోన్సు యివ్వడానికి నిర్ణయించుకున్నారా అనేది యీ ప్రశ్న యొక్క వుద్దేశం.

శ్రీమతి యం. లక్ష్మీదేవి:—ఇంకా ఆ స్కీమును గాదర్ చేయడం జరుగుతుంది కంప్లూజన్ కు వచ్చిన తరువాత అన్ని అమలు చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—బయట చెప్పిన విషయాలు లోపల చెప్పడానికి ఎందుకు జంకుతున్నారు? పది లక్షల పెట్టుబడితో ఒక కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేస్తున్నామని మంత్రిగారు, ముఖ్య మంత్రిగారు బయట ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. ఆ కార్పొరేషన్ వుద్దేశం ఏమిటో తెలియకుండానే ఎందుకు కార్పొరేషన్ యేర్పాటు చేస్తున్నారు? కార్పొరేషను యొక్క విధులు ఏమిటి? మేనేజింగు శాడీ ఏవిధంగా వుంటుంది? పెట్టుబడి ఎంత? ఈ కార్యక్రమాలు దానిలో పొందుపరుస్తారా?

శ్రీమతి యం. లక్ష్మీదేవి:—డిపార్టుమెంటు నుండి లోన్సు యివ్వడానికి ఏమైనా ప్రపోజల్స్ వున్నాయా అని అడిగారు. దాని గురించి నేను చెప్పేదేమంటే కార్పొరేషన్ ద్వారా లోన్సు యివ్వడం జరుగుతుంది. కాని దేనికి లోన్సు యివ్వడం అన్నది యింకా నిర్ణయం కాలేదు. స్కీము గాదర్ చేస్తున్నాము. గ్యారర్ చేసిన తరువాత ఒక్కొక్క జిల్లాకు ఏ ఏ స్కీము అమలు చేయాలి, ఏ ఏ స్కీముకు ఎంత లోను యివ్వాలనేది తెలుపబడును.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి:—అధ్యక్షా, మీరు మా రెన్యూకు రావాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు, మంత్రిగారు శ్రీ కాకుళం నుండి అనంతపురం వరకు ప్రకటనలు చేస్తూ పోతున్నారు; పది లక్షలతో కార్పొరేషన్ పెడుతున్నామని. ఇప్పుడు చెప్పడానికి ఎందుకు నిరాకరిస్తున్నారు? తమకు ప్రీవిలేజ్ మోషన్ యిస్తే ఛాంబర్ లోనే కొట్టేశారు. ఇక్కడకు తెచ్చి యిది న్యాయం గాదు మీరు ప్రకటన చేయాలని వారికి ఆదేశాలు యివ్వకుండా కొట్టివేశారు, వారు జవాబు చెప్పడానికి నిరాకరిస్తున్నారు; బయట చెప్పిన విషయాలు ఇక్కడ ఎందుకు చెప్పడం లేదు?

శ్రీమతి యం. లక్ష్మీదేవి:—కాల్ ఎటన్ పన్ యిచ్చినపుడు స్టేటుమెంటు కూడా యివ్వడం జరిగింది, పది లక్షలతో కార్పొరేషన్ స్టార్టు చేయడం జరుగుతుంది. స్టాఫ్ లేకున్నా వున్నటువంటి డిపార్టుమెంటల్ స్టాఫ్ తో స్కీము గ్యారర్ చేసిన తరువాత లోన్స్ యివ్వడం జరుగుతుంది. కాని స్కీము లేకుండా లోన్స్ యివ్వడానికి సాధ్యం గాదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి:—ఈ స్కీము గురించి లోన్స్ యివ్వడానికి పరిశీలన చేస్తున్నామని పత్రికలలో లక్ష్మీదేవిగారి ప్రకటన వచ్చింది. దాని మీదనే యీ ప్రశ్న వంపించాను. ఇప్పుడు కాదని నిరాకరిస్తున్నారు,

శ్రీమతి యం. లక్ష్మీదేవి :— కాదని నిరాకరించడం లేదు. ఇంకా కొన్ని స్కీములు కావాలి తగినటువంటి స్కీములు దొరకలేదు. ఒక్కొక్క జిల్లాలో ఒక్కొక్క స్కీము పెట్టారు. అన్ని జిల్లాలలో ఒకే రకమైన స్కీము పెట్టడం కష్టం. అందులో ఆడవారి కార్యక్రమాలు గాబట్టి చేపట్టిన కార్యక్రమాలు క్షుణ్ణంగా జరగాలి. ఆ స్కీము తయారు గాకుండా చేస్తే వాద్యంలో ఫేల్డారు కావడం యిష్టం లేదు. ప్రతి జిల్లాకు అన్వయించే స్కీము గ్యాంగర్ చేసేదానిలో వున్నాం గ్యాంగర్ చేసిన తరువాత ప్రతి జిల్లాలో అమలు చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ నాగిరెడ్డి :— పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు సర్. ఆడవారి స్కీములు గాబట్టి తప్పకుండా జరగాలి అంటున్నారు, మగవారి స్కీములు అయితే అమలు జరగకున్నా వర్సా లేదా ?

మిస్టర్ స్పీకరు :— నో పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు ?

శ్రీ సీహెచ్. వరుశురామనాయుడు :— బీడి మ్యూను ఫ్యాక్చరీంగ్, బాస్కెట్ బుల్, మేకింగ్, ప్రిచింగ్ ఆఫ్ క్లాఫ్స్ వగైరా స్కీములు అలోచన వున్నవాలేదా అనేది స్పష్టంగా అడుగుబడి వుంది.

Mr. Speaker :— All those things are under consideration. That is what the Minister said. But they will not be in every District. In which District, what scheme has to be taken up that has to be decided.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— మొన్న డెప్యూటీ కమిషనరు సత్యాగ్రహము నుండి మాన్పించి వారికి బ్రతుకు దెరువు ఏర్పాటు చేస్తామని మంత్రిగారు చెప్పారు. వారి కొరకు ఏ స్కీము ఏర్పాటు చేశారు? ఎప్పుడు అమలు చేస్తారు?

శ్రీమతి యం. లక్ష్మీదేవి :— సెపరేట్ క్వశ్చన్ వేస్తే చెబుతాను.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :— సెపరేట్ క్వశ్చన్ ఎందుకు? వారు వెళ్లి హామీ యిచ్చారు, వారికి ఏ హామీ యిచ్చారు. రిహబిలిటేషన్ కొరకు ఏమి చేస్తామని హామీ యిచ్చారు?

శ్రీమతి యం. లక్ష్మీదేవి :— వారు స్కీము కొరకు అడుగ లేదు, రెస్ట్రూక్చర్ హోమ్స్ కావాలన్నారు, ఓపెన్ చేయడానికి అలోచన చేస్తాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— అన్ ఎడ్యుకేటెడ్ వుమెన్ కొరకు స్కీములు పెట్టడం మంచిదే. ఎంతో మంది బీడిలు చేసుకొని బ్రతుకుతున్నారు. కార్పొరేషన్ వెల్ఫేర్ కున్నామంటున్నారు. బుట్టలు అల్లుట, దుస్తులు కుట్టుట, బీటి గురించి ఆడిగితే ఏదో ప్రోగు చేస్తామని చెప్పారు. వాటిని కూడా డీనిలో తీసుకుంటామని చెప్పడం లేదు. ఏమేమి స్కీములు వున్నవి? అన్ని ప్రోగు చేయాలంటే ఎన్ని ఏండ్లు పడుతుంది?

4-10 p. m. శ్రీమతి యం. లక్ష్మీదేవి :— ఇప్పుడు ఇక్కడున్న ఐటమ్స్ అన్ని యీ స్కీములలో తీసుకుంటున్నారు. ఏమీ ఒమిట్ చేయడంలేదు. ప్రతి జిల్లాకు డిస్టిక్టు వైజు తీసుకుని ఇంప్లీమెంటు చేయాలి.

Mr. Speaker:—It is not that in every district that all the schemes would be taken up.

PRODUCTION OF WOOL IN THE STATE

330—

*5844 Q.—Sri M. Nagi Reddy :—Will the Minister for Handlooms and Textiles be pleased to state:

(a) the total quantity and value of wool produced in our State annually ;

(b) whether the Khadi Commission offered to purchase bulk stocks of wool produced in our state ;

(c) if so, through which agencies ;

(d) whether it is a fact that Khadi Commission offered its assistance both financial and technical to set up a plant for the manufacture of wool products and garments ; and

(e) if so, the action taken by the Government in the matter ?

The Minister for Handlooms and Textiles, (Sri K. V. Kesavulu):—
(a) It is estimated that 24 lakhs Kgs., of wool worth about Rs. 2.5 crores is produced in Andhra Pradesh State annually.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

(d) No, Sir.

(e) Does not arise.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—మంత్రిగారు బి. సి. డి. ఇ. లకు నొ డజ్ నాట్ అరైజ్ అన్నారు. మంత్రిగారు చెప్పిన ప్రకారంగా ఎ. కు 2.05 కోట్ల రూ. ల విలువగల ఉన్ని తయారుచేస్తున్నారు. ఉన్నికి సంబంధించిన బట్టలు తయారు చేయడం మనకు తెలియదు. ఇక్కడ ఉన్ని చవకగా కొని ఇతర రాష్ట్రాలవారు తీసుకునిపోతున్నారు. కాబట్టి ఖాది కమిషనునుంచి డబ్బు ఇప్పించి ఒక ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటు చేయవచ్చుకదా. ఖాది కమిషను తరపున ఏజన్సి పెట్టి వారికి గిట్టుబాటు రేటు పే చేసేట్లుగా చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నంచేస్తారా ?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—అలాంటి చర్యలు తీసుకున్నాము. ప్రొడక్టును కూడా ప్రారంభించారు. అయిదు కేంద్రాలలో ప్రొడ్యూరుమెంటు కూడా చేస్తున్నారు. నాలుగున్నర నుంచి ఏడున్నర వరకూ ధర ఇస్తున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలవారు తక్కువ ధరకుకొని ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేస్తున్నారు. అది ఆపడానికి కార్యక్రమం జరుగుతోంది. వచ్చే సంవత్సరం నుంచి స్పిన్నింగు మిల్ మహబూద్ నగరులో ఏర్పాటుచేస్తారు. స్పిన్నింగు మిల్లుద్వారా దారం తీసి లోకల్ గా వీవర్సుకు సప్లయిచేస్తారు.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :—వచ్చే సంవత్సరం మిల్లు ఏర్పాటుచేస్తారు అన్నారు. ఎంత ఖర్చుతో ఏర్పాటు చేస్తారు ? పబ్లిక్ సెక్టారా లేక జాయింట్ సెక్టారా ? సంవత్సరానికి ఎంత ఉత్పత్తి జరుగుతుంది ?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—500 స్పిండిల్స్ తో పోలెండు నుంచి ఇంపోర్టు చేస్తారు. 14 న్నర లక్షలు ఖర్చుచేస్తారు. అంతే కాకుండా ఇతర జిల్లాలలో కరీంనగరు, మైద్రాబాదు వరంగల్ అనంతపురం కర్నూలులో కూడా ఉన్ని ఉత్పత్తి ఉంది. అక్కడకూడా ఇండిజనస్ మిల్ పెట్టాలని ఉంది.

శ్రీ పి. జవార్దనరెడ్డి :—ఉన్ని పరిశ్రమ అభివృద్ధిచేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమి సహాయం చేస్తారు? గొర్రెల పెంపకముకు సహాయం చేస్తారా?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—నాకు సంబంధం లేదు. అయినప్పటికీ వెంకట్రామరెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా గొర్రెల పెంపకముకు ఎక్కువ ఉన్ని ఇచ్చే గొర్రెలను పెంచాలని ప్రభుత్వం అందుకు సహాయంచేయాలని మా డిపార్టుమెంటు అనిమల్ హాబ్ బాడరి డిపార్టుమెంటుకు వ్రాశారు, వారు కూడా సముఖంగా ఉన్నారు.

శ్రీ యస్. వెంకటయ్య (కొడంగల్) :—మహబూబ్ నగరులో దారంతినే ఫాక్టరీ పెడతామంటున్నారు. యీ రాష్ట్రం నుంచి ఇతర రాష్ట్రాలకు ఉన్ని ఎగుమతిచేస్తున్నారు. ఇక్కడ ఉన్నితో తయారుచేసిన వస్తువులు అమ్మడానికి మంత్రిగారికి ఉన్న అభ్యంతరం ఏమిటి?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—ఉన్నితో తయారుచేసే వస్తువులలో బ్లాంకెట్సు ముఖ్యమయినవి. స్పీన్నింగు మిల్లతో బాటు వీవింగు మిల్లు పెడితే ఎంప్లాయిమెంటు దెబ్బతింటుంది. మనకు 40 లామ్ము ఉన్నాయి. 20. కో-ఆపరేటివ్ లోనూ 20 బయట ఉన్నాయి. వీవింగుమిల్లు ఆలోచన ప్రభుత్వముకు లేదు. ఉన్న లామ్ముకు సప్లయ మెరుగు అయినతరువాత బ్లాంకెట్సుకు సప్లయ చేయాలని ఉంది. మన ప్రొడక్షన్ బాగా పెరిగిన తర్వాత మిగిలిన ఆలోచనలు చూడవచ్చు.

Mr. Speaker :—There are 3 Short Notice Questions. I will take the last one as the Minister has to leave for Delhi.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

AMOUNT ALLOCATED FOR THE DEVELOPMENT OF HANDLOOMS IN THE STATE

330—C

S. N. Q.—6206—X—Sri M. Narayana Reddy (Bhodan):— Will the hon. Minister for Textiles and Handlooms be pleased to state :

(a) the amount allocated for the Development of Handlooms in our State during the last 3 years ending 31-3-1974 under Plan and non-Plan ;

(b) what portion of the above amount has been utilised for giving rebate in the above period ; and

(c) the manner in which the remaining amount has been spent on the development of Handlooms in the State?

The Minister for Handlooms and Textiles, (Sri K.V. Kesavulu):— A statement is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

(a) The following are the amounts allocated for the development of Handlooms during the last three years ending 31-3-1974 under Plan and Non-Plan.

Year-	Plan.	Adhoc assistance from Government of India.
1971-72	48.03 (excluding Rs. 2.00 lakhs under co-operative spinning Mills).	—
1972-73	45.13 (excluding Rs. 2.50 lakhs under co-operative spinning Mills).	Rs. 1.60 crores towards drought relief scheme.
1973-74	37.763 (excluding Rs. 5.00 lakhs under co-operative spinning Mills)	—

(b) The following amounts were allocated for Rebate scheme out of the total amount earmarked for Handlooms during the last three years ending 31-3-1974:

Year.	Amount. (Rs. in lakhs)
1971-72	35.00
1972-73	30.00 (Rs. 30.00 lakhs towards discount from out of assistance sanctioned by Government of India for drought relief works)
1973-74	24.408

(c) The balance of allocation amounting to Rs. 13.03 lakhs in 1971-72, Rs. 15.13 lakhs in 1972-73 and Rs. 11.360 lakhs in 1973-74 was utilised for the other Handlooms Development Schemes such as assistance to Primary and Apex Weavers Co-operative Societies for opening sales depots, subsidy for Publicity and Propaganda, Supply of improved appliances, Matching contribution to the Thrift fund of members in weavers co-operative societies, subsidising interest on loans to weavers co-operative societies.

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :— స్టేట్ మెంటు తేబిలువయిన పెట్టడమయినది.

Sri M. Narayan Reddy :—The most major portion of the amount allotted for development has been spent on rebate only. What is the total amount that was allotted on the development of Handlooms from 2nd Plan onwards and what is the percentage of the total amount spent on rebate alone?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :— స్థాను ప్రావిజనులో 18 వ్షర కోట్లు హాండ్ లూమ్స్కు కేటాయించారు. 8 వ్షర కోట్లు రిబేట్ క్రింద ఇచ్చారు.

Sri M. Narayana Reddy :— Whether it is presumably to divert funds allotted for development of the handlooms to grant rebate? If so, whether this expenditure on rebate has been properly utilised and what manner this was utilised?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :— యీ రిబేటు హాండ్ లూం బోర్డువారు కేంద్ర ప్రభుత్వం వారిచ్చిన గైడులైను ప్రకారంగా ఖర్చుచేశారు. అది సక్రమంగా ఖర్చుచేశారా లేదా అంటే అక్కడక్కడ మాల్ ప్రాక్టీ సెస్ ఉన్నట్లుగా రిపోర్టులు వచ్చాయి కాబట్టి వచ్చే సంవత్సరం నుంచి యీ రిబేటు ఉండరాదని ప్రభుత్వం నిర్ణయించారు.

శ్రీ జి. కోటయ్య (చీరాల) :— నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేనేత పరిశ్రమకు కేటాయించిన మొత్త మెంత ?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :— నాలుగవ ప్రణాళికలో 345.35 లక్షలు అందులో ఖర్చు 298.088.

శ్రీ జి. కోటయ్య :— జాలెన్ను ఏమి చేశారు ?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :— ఏమి చేస్తారు లాప్స్ అయి ఉంటుంది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :— మంత్రిగారు అక్కడక్కడ మాల్ ప్రాక్టీ సెస్ ఉన్నాయన్నారు. ఉన్నచోట్ల తీసుకున్న చర్యలు ఏమి ?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :— పెద్దనాటిలో తీసుకున్న చర్య రిబేటు ఇవ్వరాదని చిన్నచిన్న నాటిలో ఏమి చేశారంటే చెప్పడం కష్టం. యీ హాండ్ లూం ఆమ్మే నాటివయిన అమ్మకం వన్ను లేదు. కాబట్టి ఎటువంటి రశీదు వున్నకాలయినా ఎవరయినా తయారుచేసుకోవచ్చు. ముద్ర వేసి రికార్డు చేసుకోవచ్చు. మాల్ ప్రాక్టీస్ జరిగినచోట్ల 75 శాతం డై రెక్టరేట్ లెవెల్లో ఇచ్చి 25 శాతం కట్ చేశారు. కాబట్టి యీ రిబేటు సిస్టము తీసివేసి మరొకవిధంగా యీ వీవర్సుకు సహాయం చేయాలని ఉంది.

శ్రీ వంకా సత్యవారాయణ :— రిబేటు అక్కడక్కడ తిన్నట్లు కంప్లయింట్సు వచ్చాయని అంటున్నారు. అక్కడక్కడ తిన్నట్లు అని చెప్పేదానికన్నా అక్కడక్కడ తినకుండా ఉన్నారని చెబితే బాగుంటుంది. ప్రతిచోటా తిన్నారు. దానిని రివైజు చేస్తామని పాలసీ ఫ్లేట్ మెంటు చెప్పారు. తిన్న కేసుల విషయంలో చర్యలు ఏమైనా తీసుకున్నారా ?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :— మీరు ఆటువంటి స్పెసిఫిక్ ఇన్వెస్టిగేట్ తీసుకొని వస్తే కఠినమైన చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ జి. కోటయ్య :— నాలుగవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో రికోట్ల రూపాయల చిల్లర శాంక్షను చేసారు హ్యాండులూమ్ ఇండస్ట్రీకి. 2 కోట్ల చిల్లర మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. ప్రధానమైనటువంటి పరిశ్రమకు ఈ విధంగా డబ్బు ఖర్చు పెట్టకుండా లాప్పు చేయడం ఈ డిపార్టుమెంటు యొక్క అలసత్వం తప్ప మరొకటి కాదు. ఈ చేనేత పరిశ్రమమీద ప్రభుత్వానికి ఉన్నటువంటి నిర్లక్ష్యాన్ని

తెలియజేస్తున్నది. ఇప్పుడు ఈ ప్రణాళికలో ఇచ్చిన మొత్తాన్ని ఖర్చు పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ కె. వి. కేశవులు :—తప్పకుండా చేస్తాము. ఖర్చు కాకపోవడానికి కేవలం అలసత్వం అని చెప్పడం సరైనది కాదు. గత సంవత్సరం 1 లక్షల రూపాయలు కోఆపరేటివ్ స్పిన్నింగు మిల్సును ఆర్గనైజ్ చేయడానికి చేస్తే గ్రోయర్సు కాని వీవర్సు కాని సొనైటీగా ఫారం అయి ముందుకు రాలేదు. లాప్పు అయింది. అది అలసత్వం మాత్రం కాదు. ఇకముందు తప్పకుండా కఠిన చర్యలు తీసుకుంటాము.

DESTRUCTION OF FOREST IN RAMAVARAM, KHAMMAM.

330—

S. N. Q. 6207-R—Sri Chekuri Kasaiah (Palvancha) :—Will the Minister for Forests be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there was heavy destruction of forest in Ramavaram Range of Khammam District ;

(b) the year-wise particulars of destruction since 1970-74 ;

(c) whether the forest guards and foresters have been complaining to the Divisional Forest Officer, Kothagudem and asked for assistance to prevent and stop destruction ;

(d) whether it is a fact that the Divisional Forest Officer and Range Officer colluded with some contractors and professional smugglers which resulted in large scale smuggling ; and

(e) the action taken or proposed to be taken by the Government in the matter.

The Minister for Forests (Sri Md. Ibrahim Ali Ansari) :—(a) Yes Sir.

(b)	Total destruction. Rs.	Total amount realised. Rs.
1970-71	11,938.45	12,294.14
1971-72	30,741.70	32,938.70
1972-73	1,14,621.84	1,46,148.75
1973-74	55,733.14	1,11,519.70
1974-75	3,45,257.07	42,881.40
Material not yet sold.		1,59,697.82

(e) No Please.

(d) No evidence is forthcoming to show such collusion.

(e) Disciplinary proceedings have been initiated against official who failed to discharge their duties.

శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య :—అధ్యక్షా, టోటల్ డిస్టిగ్నిటీను 5 లక్షల చిల్లర చూపించారు. టోటల్ అమౌంట్ రియల్టైజ్ అని ఇచ్చారు. డిస్టిగ్నిటీను అయిన తరువాత ఫారెస్టునుంచి పోయింది సుమారు 17 లక్షలు. వారు ఎత్తుకు పోగా మిగిలినది అమ్మగా వచ్చినటువంటి టోటలు రిలైజ్ అమౌంట్. ఈ సమాధానం సరియైనది కాదు. దీనిమీద విచారణ జరిపారా? ఇక్కడనుంచి స్పెషల్ పార్టీని పంపారా? పంపిస్తే ఆ పార్టీ నష్టం ఎంత జరిగిందని అంచనా వేసి చెప్పింది? దానికి బాధ్యులైన అధికారులెవరని అంటే నో అంటున్నారు, డి.ఎఫ్.ఓ. ఇక్కడ ఉన్నటువంటి ఛీఫ్ కన్సర్వేటివ్ ఆఫ్ ఫారెస్టు ఖమ్మం కన్సర్వేటివ్ ఆఫ్ ఫారెస్టు లాటూచిపడి వీరికి ఉన్నటువంటి సంబంధాలవల్ల అతనిని లీపులో పొమ్మని 18 మంది ఫారెస్టు గార్డును, ఫారెస్టు స్ట్రాల్ ఎంప్లాయిస్ ను సస్పెండు చేసిన మాట నిజమా? ఈ అధికారులను తప్పించడంకోసం సస్పెండు చేశారా? దానిమీద సమగ్రమైన విచారణ జరిపిస్తారా?

4-20 p.m.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—It is a fact that the subordinate officer has been placed under suspension. Against the D.F.O. the conservator of Forests, Khammam has been appointed as the Enquiry Officer. After receiving the report from him proper action will be taken.

శ్రీ కాపాని సారాయణ (జనగాన్) :—అధ్యక్షా, 5 సంవత్సరాల నుంచి డైలిబరేటుగా జరుగుతూ ఉండగా ఇప్పటివరకు విచారణ జరుపలేదంటే అక్కడున్నటువంటి డి.ఎఫ్.ఓ. ఆ కాంట్రాక్టర్ తో కొల్యూడ్ అయి జరిగితే తప్ప మరొక విధంగా కాదని అంటున్నాను. దానికి సుంత్రిగారు ఏమి చెబుతారు? గత 8 సంవత్సరాలనుంచి లక్షలాది మోతాదులో జరిగింది. 1972-73, 1973-74, 1974-75 సంవత్సరాలలో లక్షలాది మోతాదులలో జరిగింది. అక్కడున్నటువంటి డి.ఎఫ్.ఓ. టూరింగు ఆఫీసరుకూడా వారి దృష్టికి గాలేదంటే వారి పాత్రకూడా అందులో ఉందని చెబుతున్నారు. వారికి దొరికిన దానిని బట్టి చెబుతున్నారు. వేరేచోట్ల ఎట్లాగ అమ్మారు అనేది ఏ విధంగా ధృవపరచుకున్నారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—I have already submitted that this is going on from 70-71. They were vigilant and they were taking action and booking cases. To protect, it is very difficult, because, the smugglers come in batch of 20 and 40 and overnight fell the trees and carry. It is very difficult for a Forest Guard to protect such kind of smuggling,

Sri M. Narayana Reddy :—This kind of destruction is frequent occurrence common particularly in Telangana region. They are taking long time for detecting and for prosecuting offenders. Therefore, may I ask the Minister whether there is any loophole in the present Forest Act in prosecuting the offenders or for detecting this kind of destruction; if so, whether he would bring an amendment

to the Forest Act to enforce the provisions effectively to prevent such destruction.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari:—No, Sir. Provided the smuggler is caught he can be booked in a court of Law, unfortunately here it is very difficult to get hold of the offenders.

Sri S. Jaipal Reddy:—The concerned Legislator charged that the Conservator of Forests also had been in collusion with the lower officials. If that were so, what is the point in appointing him as the Enquiry Officer. I therefore suggest that the Secretary to the Department may be asked to enquire into it, since entire department is involved in it. The Minister agreed that the D.F.O. had been sent on leave. To send an officer on leave is no punishment. What is the action that the Government propose to take against the D.F.O. Would the Government place the DFO under suspension.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari:—I had never submitted that the DFO was asked to go on leave. The enquiry officer is appointed after getting the report, proper action will be taken against the DFO.

Sri S. Jaipal Reddy (Kalvakurthy) :—Point of order, Sir; it has been the practice of the Chair to apportion specific question among members. If a question is put, the Minister gives the answer. From that answer the member would put a question. He should be allowed to put the supplementaries. I put certain question. The hon. Minister give certain answers. If I am allowed to put questions immediately on the supplementaries it will be good, otherwise it will be difficult for the House to follow the discussion. I therefore request the Chair to keep this under consideration and do something about it.

Mr. Speaker:—That is only for the person who put the question. You put a supplementary only, so you are not that person who put the question.

Sri S. Jaipal Reddy:—Another point of order. Once the question is put, it become the property of the entire House. There cannot be no discrimination whatsoever between the Member who put the question and another member who didn't put the question. So I think ruling, by the Chair, is needed on this.

4-80 p.m

Mr. Speaker :—No ruling is necessary. The general practice is that the person . .

Sri S. Jaipal Reddy:—It has been the practice of the House in regard to the supplementaries, There was no discrimination between one member and another on the basis that certain members put the question and others not put the questions. It is not correct to say that, Member who has not put the question would not be entitled to supplementaries.

Mr. Speaker:—I did not say that he is not entitled. I put it the other way. I cannot say that he is entitled as a right. It depends upon the Members who are interested and they get a fair chance. .

శ్రీ బి. రామకర్మ :—అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న చూస్తే - ఇందులో సుమారు 17 అశల దూ.లు దుర్వినియోగం జరిగింది. దీనిలో కన్సర్వేటర్ అఫ్ ఫా రెస్ట్.

డి. ఎఫ్. ఓ. మొదలుకొని ప్రధానమైన ఆఫీసర్స్ కందరకు సంబంధాలు ఉన్నవి. కాని, మామూలు ఫారెస్ట్ గార్డ్లను మాత్రం సస్పెండ్ చేశారు. డి. ఎఫ్. ఓ.ను సెలవు మీద పొమ్మన్నారు. దీనిని సి. ఐ. బి. కి పంపించి ఎందుకు ఎంక్వయిరీ చేయించకూడదు? దానికి బాధ్యులైనవారిపైన చర్య తీసుకోవటానికి?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari:—Not only the Forest Guard but also the Ranger and the Dy. Ranger were placed under suspension by the D. F. O. I do not think that any A. C. B. enquiry is helpful because this is a technical type of investigation.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి (వాయల్ పాడు):—ఇది 72 నుండి జరుగుతున్న దని మంత్రిగారు ఒప్పుకొంటున్నారు. సబార్డినేట్ ఆఫీసర్స్ను సస్పెండ్ చేశాము అంటున్నారు. సుపీరియర్ ఆఫీసర్స్ సంగతి ఏమిటి? వారు ఏమైనా రిపోర్ట్ చేశారా? వారిని సస్పెండ్ చేశారా? మొత్తం దీనినంతా విచారించటానికి హావుస్ కమిటీ వేయించాలి. ఇది కన్సల్టేట్ ఆఫ్ ఫారెస్ట్ తో జరిగే వని కాదు. కాంగ్రెస్ మెంబర్స్యే కన్సల్టేట్ ఆఫ్ ఫారెస్ట్ మీద చెబుతుంటే—అతడిని ఎంక్వయిరీ చేసి రిపోర్టు తయారు చేయమంటే ఏమి అవుతుంది? దీని విచారణకు హావుస్ కమిటీ వేయించండి. ఆ విధంగా వేయిస్తారా?

శ్రీ మహమ్మద్ ఇబ్రహీమ్ అలీ అన్సారీ :—మేము ఎంక్వయిరీ చేయిస్తున్నాము. ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు వచ్చిన తర్వాత శాటిస్ ఫై కాకపోతే అప్పుడు ఆడగండి.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, ఇది గవర్నమెంట్ కు సిగ్గుచేటు అంటాను. పి. ఎస్. రావు చీఫ్ కన్సల్టేట్ ఆఫ్ ఫారెస్ట్ గా 18 సంవత్సరాల నుండి ఉన్నారు. అక్కడ ఫారెస్ట్ అంతా పాడుచేస్తుంటే—క్రింద ఉన్న ఫారెస్ట్ గార్డ్లను సస్పెండ్ చేస్తున్నారు. హై ఆఫీషియల్స్ ను ఎందుకు సస్పెండ్ చేయరు? ఇన్ని లక్షల రూ.లు గవర్నమెంట్ కు వచ్చే ఆదాయం పాడైపోతున్నది. ఆ డబ్బు అంతా పర్సనల్ పాకెట్ లోకి పోతున్నది; అన్న సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసునా? 18 సంవత్సరాల నుండి పి. ఎస్. రావును ఎందుకు చీఫ్ కన్సల్టేట్ ఆఫ్ ఫారెస్ట్ గా ఉంచుతున్నారు? Why dont' you remove this P. S. Rao. He is here for the last 13 years.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari :—Nothing so far has been proved that there is some thing against Mr. P. S. Rao.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీ బాయి :—मेरे कहने का मतलब यह है कि यह श्री पी. एस. राव वहाँ १३ सालसे हैं। क्या इस के पास से मिनिस्टर्स को कुछ पीछे से आता है। जब ही तो वह सरकारी भाड़ी को काटने के बावजूद १३ लाल से उसी जगह पर है। जब कि दूसरे अफसरों को जैसे कलेक्टर वगैरह को एक एक दो दो साल में एक जगह से दूसरी जगह तबादला किया जाता है उनके बच्चों की तालीम खराब होती है। लेकिन इस आहमी को इतने अरसे तक वहाँ रखने की क्या जरूरत है। शर्मा की बात है कि रातों रात इतने बड़े बड़े जंगल काटकर लोग लेजा रहे है लेकिन १३ साल के उस आंदमी फो वहाँ से नही अटायता जाता।

شری محمد ابراہیم علی انصاری - آپ نے بجا فرمایا کہ وہ وہاں ۳ سال سے ہیں لیکن آپ کوئی ایسی جگہ بتائیے جہاں ان کو بھیجا جاسکتا ہے تو ہم ان کو وہاں بھیج دینگے۔

Sri Ch. Parasuramanaidu:— The question of widespread destruction of forest has come up before this House and on several occasions Hon'ble Minister has answered this subject. There appears to be an organised destruction of forest which is very valuable for the economy of our country and it is going on for the last 5 to 6 years. So Hon'ble Minister may agree for the appointment of a judicial officer to enquire into all possible scope for the protection of the forest and for this purpose, if the Act comes into the way, the Act should also be changed.

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari:—I have already submitted that we have instituted an enquiry. If necessary, I will place the enquiry report before the House. If the Hon'ble Members are not satisfied still, I welcome their suggestions.

Sri Syed Hassan (Charminar):— Sir, he is giving the lead to his colleagues. He has set up a thief to catch a thief. The present Chief Conservator of Forests is mostly responsible for the destruction and he is the enquiry officer. What will be result if the C.C.F. is the officer?

Another point is whether this C.C.F. is a technical officer or an I.A.S. Officer? How long he will be there?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari:—The whole trouble is that he is a technical officer. There is no other way except to keep him there. We cannot post him anywhere in the State.

Naturally the responsibility lies on the subordinate officers. So one higher officer has been posted to enquire into it.

Sri S. Jaipal Reddy:—When the concerned Member alleges that the C.C.F. has been involved, it is correct on the part of the Government to send much higher officer. The Minister denied that the District Forest officer had been asked by Government to go on leave. I would like to know whether he is still on duty? (3) The Minister has agreed to place the enquiry report on the Table of the House. Will the Minister say when it will be placed on the Table of the House?

Sri Md. Ibrahim Ali Ansari:—As I submitted the Government never asked the D.F.O. to go on leave. He applied for leave and gone. That is all I can say. 4-40 p.m.

శ్రీ పి. జనార్దన రెడ్డి:—ప్రశ్న చేసేది జనాబు రావాలి అని గాని ఏదో మజార్క్ చేసినట్లుగా మినిస్టరుగారు ప్రసరిస్తున్నారు. ఇది రెండవసారి, మేము

యిదివరకు కూడ ఒక ప్రశ్న వేకాము. అది రు. 70 లక్షలకు సంబంధించినది ఇంకా నాదగ్గర నాలుగు ప్రశ్నలు వున్నాయి. అవి రు. 50, 60 లక్షలకు సంబంధించినవి. మంత్రిగారు తమజవాబులో యీ డిస్ట్రిక్టు మేము ఆపలేము. It is hard to protect, అని అంటున్నారు. వారితో కాని పని వారే ఒప్పుకుంటున్నారు. అఫిషియల్స్ ఫారెస్టు ప్రొటెక్షన్ చేయలేకపోతున్నారని మినిస్టరుగారు ఒప్పుకుంటున్నారు. హాస్ అంకా ఏకగ్రీవంగా ఒప్పుకొన్నారు. స్పీకర్ గారు కన్ విన్స్ అయినారు. ఇంపార్సియల్ ఎంక్వయిరీ జడిపియరీ లేక సి. బి. ఐ. ఎంక్వయిరీ పెట్టించేది ధర్మం. మినిస్టరుగారు ఒప్పుకోకపోతే మేము పెట్టించి తీరుతామని మనవి చేస్తున్నాము. We will not allow the Minister to proceed. This is too much. దేశం యొక్క ధనాన్ని ప్రొటెక్షన్ చేయమంటే మినిస్టర్ నేను యింపాటుంట్, నాట్ క్వాలిఫైడ్ అని యింకా ఏమైనా అనుకోండి, అంటే That is very wrong. దయచేసి యీ వెల్లును కాపాడాలి అని మనవి చేస్తున్నాము. కాంగ్రెస్ బెంచెస్ అని గాని, అప్రోజిషన్ అని గాని మాకేమీ సంబంధం లేదు ఇది పదే పదే వస్తున్నది. హాప్ యాన్ ఆవర్ డిన్ కపన్ యింతకు ముందు అడిగితే మంచిది అని చెప్పారు. వారు సీరియస్ వ్యూ తీసుకొని యింపార్సియల్ ఎంక్వయిరీ పెట్టించాలి. The same officer who is involved in the corruption. ఆయననే ఎంక్వయిరీ అంటే ఏమిటి? రంగా రెడ్డి గారు యిక్కడ వున్నారు. వారు సీనియర్. వారై నా దీనికి సమాధానం చెప్పాలి చీఫ్ మినిస్టరు గారు లేరు కనుక. He must fake the responsibility.

Sri Md Ibrahim Ali Ansari :—With due apology to the Honorable Member, I would state that I am quite 'potent', and therefore..

Mr. Speaker :—That is not physical impotency. That was attributed to as far as administration was concerned.

శ్రీ పి జనార్దనరెడ్డి :—చీఫ్ మినిస్టర్ గారు హాస్ లోకి వచ్చారు. ఫారెస్టు వెల్లు ప్రొటెక్షన్ చేయలేకపోతున్నామని యీ మంత్రి గారు సెలవిచ్చారు. ఇదివరకు రు. 60, 70 లక్షల ఫారెస్టు వెల్లు దొంగిలించినట్లుగా మేము హాస్ లోకి తెచ్చాము. ఈ దినం కూడ తెస్తే నాకు చేత కాదు, మేము ప్రొటెక్షన్ చేయలేమని అన్నారు. మీ రికార్డ్ చూస్తే తెలుస్తుంది. ఏ ఆఫీసర్ అయితే యిన్ వాల్వ్ అయినాడో ఆయననే ఎంక్వయిరీకి పెట్టామని అంటున్నారు. పదే పదే కాంగ్రెస్ బెంచెస్ నుంచి, అప్రోజిషన్ నుంచి కూడ 10 సార్లు వచ్చినది. దయచేసి దీని విషయంలో యింపార్సియల్ ఎంక్వయిరీ పెట్టించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. అనురనాథరెడ్డి :—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్. మంత్రి గారిని గౌరవనీయసభ్యుడు యింపాటుంట్ అనవచ్చునా? The Member should withdraw the word (impotency).

Mr. Speaker :—There is nothing; he need not.

శ్రీ సి హెచ్. కాశయ్య :—బూర్గంపాడు రేంజ్ లో కూడ రు. 50 లక్షలు నష్టం జరిగిందని ప్రభుత్వ రృష్టికి వస్తే ఎంక్వయిరీ జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు

ప్రొసెస్ లో యున్నది. కోటి రూపాయల దాకా డిప్లొమెంట్ ఖమ్మం జిల్లాలో జరిగినది. కన్సర్వేటర్ ఆఫ్ ఫారెస్ట్ మూడు సంవత్సరాలు వున్నారు. ఆ పీరియడ్ లో జరిగింది. ఆ కన్సర్వేటర్ ఆఫ్ ఫారెస్ట్ ఎంక్వయరీ జరిపితే న్యాయం జరగడానికి అవకాశం లేదు. కాబట్టి దయచేసి ప్రభుత్వం నుంచి సెక్రటరీని పంపించి విచారణ చేయిస్తారా ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—కన్సర్వేటర్ ఆఫ్ ఫారెస్ట్ కాకపోతే అడిషనల్ చీఫ్ కన్సర్వేటర్ పోయి విచారణ చేస్తారు

ENHANCEMENT OF BETTERMENT TAX BY M.C.H.

330—B—

SN Q 6208—T:—Sri Nallapa Reddy Srinivasul Reddy:—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the authorities of Municipal Corporation of Hyderabad have enhanced the rates of betterment tax for the house sites for which layouts have been sanctioned and betterment tax has already been fixed;

(b) if so, the date from which the enhancement came into effect;

(c) the reasons for the enhancement of betterment tax;

(d) whether the Government will direct the authorities of Municipal Corporation to collect betterment tax at old rates at least in the case of sites for which betterment tax has already been fixed and the cases that are pending in the M.C.H. for approval of the plans;

(e) if so, when the orders will be issued; and

(f) if not, the reasons therefor?

Sri Challa Subbarayudu:—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

(d) It is not possible to give direction from the Government.

(e) Does not arise.

(f) As per the provision of the Act layout-owner himself has to lay the roads, sewer line, etc. , as per the specifications, failing which they have to deposit the required amount so as to enable the Corporation to do the work-

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— ఉండడానికి ఎఫ్ దాకాయున్నది. మీకే అర్థం కాకపోతే నాకు అసలే అర్థం కాదు. త్వరత్వరగా రేస్ గుఱ్ఱం పరిగెత్తినట్లు పరిగెత్తినారు. వారు చెప్పినది ఊహించుకొని నేను సప్లిమెంటరీ వేయవలసిన పరిస్థితి వచ్చినది. బహుశః ప్రభుత్వం పెంచలేదు. పాశ రేట్స్ ప్రకాశం తీసుకుంటున్నారనే ఉదేశ్యంతో చెప్పినారు అనుకుంటాను.

re : Appointment of L.D.Cs. in the Office of the Superintending Engineer (Operation) City Circle Electricity Board, A. P.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :— పెంచేసి, పెంచకుండా ఉండడం అనే కళ్ళపై లేదు. It is the duty of the owner of the plot to lay down road and other things. ఎప్పటి కప్పుడు కాస్ట్ పెరిగే కారణం చేత రివైజ్డ్ రేట్స్ కాస్తు అంతా— He is liable. In case he cannot fulfil those conditions such as laying roads, etc.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— ఒక సారి బెటర్ మెంట్ టాక్స్ మూడు రూపాయలు వెశారు. మరల పది రూపాయలు పెంచారు. ఫర్దర్ డెవలప్ మెంట్ జరగలేదు. ఆ పరిస్థితులలో పెంచారు. పెంచడం మంచిది కాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ పెంచబోయినా బిల్ కలెక్టర్స్ వచ్చి వత్తిడి చేస్తున్నట్లుగా తెలుస్తున్నది ప్రతి వార్డ్ లో. అటువంటి యిన్ స్టిక్షన్స్ కార్పొరేషన్ నుంచి యిప్పించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :— కొన్ని కేసెస్ లో లే ఆవుట్ యిండివిడ్యుయల్ ప్లాట్ ఓనర్స్ కు ఎగ్జంప్షన్ యిచ్చి చేశారు. లే ఆవుట్ అప్రూవ్ చేసినప్పుడు రేట్ ఫిక్స్ చేసి ఉంటారు. కొంతమంది ఆ అడ్వాంజేజ్ తీసుకోకుండా యిప్పటివరకు పే చేయని వారు ఉంటే—రి సంవత్సరాలు కావచ్చు, 5 సంవత్సరాలు కావచ్చు, 10 సంవత్సరాలు కావచ్చు. అటువంటి వారు The present rate will be charged for those People.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— 8 ఏళ్లనాటి ఎరియర్స్ అంటే 8 నాళ్లనాటి రేట్ తోనే వసూలు చేయాలి అనా? ప్రజెంట్ రేట్ ఎందుకు కట్టాలి?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :— లే ఆవుట్ అప్రూవ్ చేసినప్పుడు వారు అప్పుడు పే చేయని కారణం చేత, 5, సంవత్సరాలు గావ్ అయిన కారణం చేత ఈ రోజు కాస్తు పే చేయవలె.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— ఆ మునిసిపల్ ఎంప్లాయిస్ తో ఒక సారి డిస్ కస్ చేయండి. పెంచకపోయినా బిల్ కలెక్టర్స్ పోయి హారాస్ చేస్తున్నారు. పెంచినట్లు డిమాండ్ చేస్తున్నారు.

Sri Challa Subbrayudu :— I will certainly discuss with them.

MATTERS UNDER RULE 341

re : Appointment of L. D. Cs in the Office of the Superintending Engineer (Operation) City Circle, Electricity Board, A. P.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— అధ్యక్షా, ఈ మధ్య ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు ఎల్. డి. సి. ఉద్యోగాలు పూర్తి చేసే నిమిత్తం అడ్వర్టైజ్ మెంట్ చేసి చాల మందిని కాల్ ఫర్ చేశారు. కొన్ని వందలమంది అప్లయి చేశారు. అందులో క్వాలిఫైడ్ అయిన కుటుంబాలు చాల మంది అప్లయి చేశారు. రిటైర్డ్ టెన్షు

re: Appointment of L.D.Cs. in the
Office of the Superintending En-
gineer (Operation) City Circle
Electricity Board, A. P.

పెట్టారు. ఇంటర్ వ్యూ అయిపోయింది. ఆ లిస్టు బైటికి రావడానికి, దానికి సంబంధించిన కారణాలు అనేకం ఉన్నాయి. ఆ విషయాన్ని ఏమి జరిగింది? ఇంత వరకు లిస్టు రాకపోవడానికి కారణాలు ఏమిటి? మంత్రిగారు తెలివిస్తారా?

Sri G. Rajaram:— Sir, under the Andhra Pradesh State Electricity Board the appointing authorities for recruitment of Lower Division Clerks are the Superintending Engineers of the Circles concerned. As per the instructions of the Board panels have to be drawn after obtaining names from the Employment Exchange before filling up the Posts of Lower Division Clerks. As it was considered that about 40 vacancies of Lower Division Clerks would arise during 1974-75, the Employment Officer was requested to forward a list of 160 Candidates for selection as agreed to after a discussion by the Employment Officer with the Superintending Engineer (Operation) City Circle. However, the Employment Officer directed about 428 candidates to appear before the Superintending Engineer for selection.

All the 428 candidates were advised to appear for the written test which was held on 14-9-1974 and the interviews were conducted during the period from 19-11-1974 to 27-11-74 for those candidates who secured pass marks in the written test.

However, the Andhra Pradesh State Electricity Board issued Circular Dated 3-1-1975, instructing all the Chief Engineers, the Chief Controller of Accounts and the Superintending Engineers not to fill up the existing vacancies without the specific approval of the Board. The Board has imposed a ban pending review and re organisation of the staffing Pattern in the entire State. After this is done the Board will take up the question of filling up of vacancies as per the requirements of the Board.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2):— అధ్యక్షా, ఇది చాలా దారుణమైన విషయం. 40 పోస్టు; పంపించాలన్నది 160 మందిని; పంపించింది 420 మందిని. ఇక్కడ ఏమిటి జరుగుతూ వుంటుందంటే, ఇంటర్వ్యూలో సెలెక్టు అయిన వారు గాక, తక్కిన వారందరి పేర్లూ ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్చేంజ్ లిస్టులో నుంచి తీసివేస్తారు. అంటే యీ 420 మంది పేర్లూ ఆ లిస్టులో నుంచి తీసివేస్తారు. ఇంతమందిని పంపించినప్పుడు, ఆ పోస్టుకు సంబంధించి, ఎన్ని వుంటే అంతమందినే రిజుల్ట్ లెస్టులో సెలెక్టు చేయడం జరుగుతుంది. కాని, వారు అడిగినంత మంది కంటే ఎక్కువ ఎందుకు పంపించవలసి వచ్చింది? వారందరి పేర్లూ ఇప్పుడు ఆ లిస్టు నుంచి తీసివేస్తారు? వారికి ఇప్పుడు మీరు యిస్తున్న ప్రొటెక్షన్ ఏమిటి? లేక వారిని తరువాత తీసుకునే స్కీములో వారికి ప్రీఫరెన్స్ యిస్తారా? అక్కడ లిస్టు ప్రొటెక్షన్ అయినదా? దీనిపై చెప్పవలసినదిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

4-50 p.m.

శ్రీ జి. రాజారాం :—ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజ్ నుంచి పేరు పంపించ గానే తీసివేస్తారు లిస్టు నుంచి వారి పేరు అనడం సరికాదు. సెలెక్టు అయిన తరువాత, ఆ విధంగా తెలియజేసిన తరువాతనే తీసివేస్తారు. ముందు 160 మందిని పంపిస్తామన్నారు. తరువాత, 420 మందిని పంపించారు, అయినప్పటికీ, అందరినీ ఇంటర్వ్యూ చేశాము. బోర్డు విషయం తమకు తెలుసు. ఓవర్ స్టాఫ్ అయిందని, అలోచించి ఎంతవరకు సాధ్యమవుతుంది, ఎటువంటి వేకెన్సీస్ ఫిలప్ చేయాలి? అనేది అలోచించి ఆవడం జరిగింది. నా వద్ద సెలెక్టు అయిన లిస్టు వుంది. వేకెన్సీస్ ఫిలప్ చేసేటప్పుడు వారిని దృష్టిలో పెట్టుకుంటారు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— మంత్రిగారు చెబుతూ, ఎంప్లాయి మెంట్ ఎక్స్‌చేంజ్ నుంచి పేర్లు పంపించిన తరువాత, ఆ పేర్లు అట్లానే వుంటాయి అంటున్నారు. మీరు సెలెక్టు చేసింది ఎవరిని? సెలెక్టు చేయకుండా పోయింది ఎవరిని? ఎవరిని సెలెక్టు చేశారో వారి పేర్లు పంపిస్తే తప్ప వారు తిరిగి మీరి పేర్లు రెన్యూ చేయరు. 420 మందిని వారు పంపించారంటే, వారందరి పేర్లు రెన్యూ చేయకుండా వుంటారన్నమాట. ఈ యస్. ఇ. గారికి బోర్డు విషయం, ఎంప్లాయి చేయవలసిన పోస్టు, ఎంతమంది తీసుకోగలము అనే విషయం తెలియ కుండానే యీ విధంగా చేశారా? ఇంటర్వ్యూలు అయిపోయిన తరువాత, ఓవర్ స్టాఫ్, ఎకానమీ అనే విషయాలు ఎందుకు వచ్చాయి? ఈ పరిస్థితులలో ఏమి చేయదలచుకున్నారు?

శ్రీ జి. రాజారాం :—నేను మనవిజేశాను. ఎల్. డి. సి. ఎంప్లాయింట్ మెంట్ చేసే అధికారం చీఫ్ ఎక్జాంతుంటుకు. చీఫ్ ఇంజనీరుకు మొదటి నుంచి వున్నాయి. వేకెన్సీస్ ఎరైజ్ అయినప్పుడు చేస్తున్నారు. ఆ విధంగా 40 వేకెన్సీస్ ఉంటాయని సీటీ సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్ ఎంప్లాయి మెంట్ ఎక్స్‌చేంజ్ కి వ్రాశారు. ఒక్కొక్క పోస్టుకు 40 మంది చొప్పున 160 మందిని పంపించమన్నారు. వారు 420 మందిని పంపించారు. అయినప్పటికీ వారందరికీ ఇంటర్వ్యూస్ కండక్ట్ చేయడం జరిగింది. పరిస్థితులన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని, అలోచించి వేకెన్సీస్. ఇప్పుడు ఫిలప్ చేయవద్దని అనుకోవటం జరిగింది. ఇంటర్వ్యూస్ జరిగినవి, రేపుడది వచ్చినప్పటికీ దీనిలోనుంచే తీసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఎవరిని సెలెక్టు చేయ్యలేదో వారిపేర్లు తిరిగి ఎంప్లాయి మెంట్ ఎక్స్‌చేంజ్ కి పంపించారా?

శ్రీ జి. రాజారాం :—వారిపేర్లు అక్కడనే ఉంటాయి. సెలెక్టు అయిన వారిని ఫిలప్ చేయాలనుకున్నప్పుడు తీసుకుంటారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—మంత్రిగారి సమాధానం చూస్తే చదువుకున్నటు వంటి కుర్రవాళ్ల జీవితాలతో ఆటలాడుతున్నట్లుగా వున్నది. ఎందుకంటే ఒక

re: Appointment of L.D.Cs. in the office of the Superintending Engineer (Operation) City Circle, Electricity Board A. P.

ప్రక్కన 40 వేకెస్పీసీ వున్నదని విలిచారు, మరొక ప్రక్కన స్టాఫ్ ఎక్కువ వున్నదని మంత్రిగారు అంటున్నారు. 160 మందిని అడిగితే 120 మందిని పంపించారు. అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానంతో తమరు కాటిస్ పై అయినారా? అని నేను అడుగుతున్నాను. లోయరు ఆఫీసరు ఒక విధంగా హయ్యర్ ఆఫీసర్ మరొక విధంగా ఆలోచిస్తావుంటే యింక అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఏవిధంగా నడుస్తుందని అడుగుతున్నాను. ఇచ్చి ఒక్కొక్క కుర్రవాడి జీవితానికి సంబంధించిన విషయం. ఎందుకని యీ విధంగా చేస్తున్నారు?

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (సంగారెడ్డి):—ఎంప్లాయి మెంటు ఎక్చేజ్ మంచి పంపించేటప్పుడు ఒక ప్రెస్క్రిప్షన్ ఫారమ్ ఉంటుంది. అందులో—యీ కాండిడేట్ నెలెక్టు అయినది, తేనిది వ్రాసి తిరిగి పంపించమని ఉంటుంది. ఆ విధంగా పూర్తిచేసి పంపించారా?

Sri G. Rajaram:—That we will do.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—ఇంతమంది నెలెక్టు అయినట్లుగా వారికి తెలియజేశారా?

Mr. Speaker:—There was an error. It is a mistake. I agree.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—ఈ 410 మందికి అన్యాయం జరగకుండా చూడవలసివుందిగదా. అందుకు మంత్రిగారు ఏదైనా సౌల్యూషన్ చెయ్యవలసివుంటుందిగదా.

శ్రీ జి. రాజారాం:—నేను మొదటే చెప్పాను. ఎంప్లాయింటింగ్ అథారిటీ నార్మల్ కోర్సులో, మాపరింటెండింగ్ ఇంజనీరు—ఒక వేళ బోర్డు నిర్ణయం చేయకపోతే—The appointing authorities in the normal course are the Superintending Engineers. The S. Es. would have gone ahead and appointed the 40 people. But the Board has taken a decision that in no circle there would be any filling up of the vacancies. Therefore, they had to stop appointing them.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:—కేవలం సిటీ సర్కిల్ అనడానికిపిల్లేదా. రూరల్ ఏరియా కూడా వుంది. కాండిడేట్లు అందరినీ పంపించారు.

Mr. Speaker:— But the Members' complaint is that the higher authorities should have taken notice of it and decided earlier before the recruitment was called for.

Sri G. Raja Ram:— There was no relevance to the calling for recruitment and the taking of the decision by the Board. The Board did not know that recruitment was going on in the city circle. The Board took the decision for the entire State. not for the particular city circle. After all, for the city circle, who were those people that were called for interviews? It was only the local candidates. What

was the expenditure involved in having those interviews? Candidate belonging to the entire State were not called for interviews; it was only the local candidates that were called.

re: SUSPENSION OF DOCTORS AT KURNOOL

5-00 p. m. శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, పాల్ అండ్ మెడికల్ మినిస్టరు గారు మొన్న 10, 11వ తేదీలలో కర్నూలు వెళ్లినప్పుడు అక్కడ యిద్దరు డాక్టరులను సస్పెండు చేశారు. వారు డాక్టర్స్ యాక్షను తీసుకున్నారు. ఇతరులమీద కూడా యిటువంటి యాక్షను తీసుకుంటారా? వారు దీని విషయంలో ఒక స్టేటు మెంటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రాజమల్లు :—నిజమే. అక్కడ పనిచేసే యిద్దరు డాక్టర్లమీద చాలా కాలంనుంచి కంప్లెయింట్లు వస్తున్నాయి. వారు ఆస్పత్రిలకు రానేరారు, వచ్చినా ఒక గంటలో, అరగంటలో కూర్చుని వెళ్లిపోతారని కంప్లెయింట్లు వచ్చాయి. నేను అక్కడ వున్నప్పుడే కొంతమంది నా దగ్గరకువచ్చి యీ యిద్దరు డాక్టరులవల్ల వారికి ఉపయోగంలేదనీ, వారు పేషెంట్లను సరిగా చూడడం లేదనీ చెప్పడం జరిగింది. నేను హాస్పిటలు ట్రైము ఫారంఫ్రం మైన తరువాత వెడితే బాగుంటుందనుకొని ఉదయం 9-00 గంటలకు నా వెంట డి. ఎం అండ్ పాచ్. ఒ. ను కూడా తీసుకుని వెళ్ళాను. అప్పటికే పేషెంట్లు వచ్చి కూర్చుని వున్నారు. డాక్టరులు మాత్రం లేరు. నేను అడుగగా, మేమువచ్చి చాలా సేవయిందని ఆ పేషెంట్లు చెప్పారు. ఇంకా బయటకూడా చాలామంది వున్నారు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని వారిని వెంటనే సస్పెండు చేయాలని నేను అనుకున్నాను. వారిని సస్పెండుచేయడం జరిగింది. డాక్టరులుఉదయం 11/2గంటలకు హాస్పిటలులో వుండాలి. మేము యిచ్చిన ఉత్తరువులు, నిర్ణయాలు సక్రమంగా అమలు పెట్టకపోతే యెవరిమీదనైనా యిటువంటి యాక్షను యికముందు తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

Sri Syed Husan:— Point of Order Sir. I would like to know your ruling, as far as the news in the paper goes. It was to the Municipal Dispensaries that the Minister has gone. Though the Doctors are the subordinates of the Medical and Health Department, they are in other service. They belong to the Municipalities. Whether the Minister or any other higher authority of Medical and Health Department suspend the officials.

Sri K. Rajamallu.—Service to the people is the paramount thing.

**CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT
PUBLIC IMPORTANCE**

re: 1. SHORTAGE OF CEMENT IN THE STATE

شری مسعود احمد — جناب صدر۔ آپ اس بات سے واقف ہونگے کہ ہمارے ملک میں سمنٹ کے ۳۰ کارخانے پبلک سیکٹر اور پرائیویٹ سیکٹر میں کام کر رہے ہیں۔ سنسٹر صاحب اس بات سے واقف ہونگے کہ انکی پیداواری صلاحیت (۲ ملین ٹن ہے جبکہ ہمارے ملک کو ۱۹ ملین ٹن سمنٹ کی ضرورت لاحق ہوتی ہے۔ لیکن ۷۳ - ۱۹۷۲ اور ۷۴ - ۱۹۷۳ ع میں علی الترتیب ۱۰۶۷۵ اور ۱۰۶۷۳ ملین ٹن سمنٹ کی پیداوار ہوئی۔ اسکا مطلب یہ ہے کہ ملک کی ضرورت سے کم سمنٹ کی پیداوار کی گئی۔

شری محمد ابراہیم علی انصاری۔ مجھے پہلی دفعہ معلوم ہوا کہ انسان بھی جھاڑ کھاتے ہیں۔

Sri P. Basi Reddy :—Due to relaxation of power cut in respect of Cement Factories, the factories in Andhra Pradesh could maximise their production and Government of India have agreed to make available the additional cement so produced in this State. Accordingly an additional quota of 1.28 lakh tonnes was allotted to this State besides the original quota of 2.03 lakh tonnes. In the 1st Quarter 1975, 3.53 lakh tonnes has been allotted which is inclusive of 1.50 lakh tonnes of additional quotas. The Government of India has suggested relaxing Control order over distribution of cement. In views of this and the improvement in Cement supply position, the State Government decontrolled cement distribution in respect of stockists, category with effect from 3-2-1975 subject to review on or after 31-3-1975. There is, therefore, no scarcity of cement at present in the State.

2. Keeping in view the various technical aspects and availability of limestone, water, communication facilities etc., this Government took up with the Government of India, the question of establishing three Cement Factories in Public Sector. With reference to the recommendations made by this Government, the Government of India had, in July 1973, issued letters of intent to the Cement Corporation of India, New Delhi, for the establishment of three Cement Factories at Yerraguntla, Tandur and Adilabad for the manufacture of Portland Cement with an annual installed capacity of 4.00 lakh tonnes each. The Government of India had approved finally the feasibility report sent by the Cement Corporation of India for the establishment of these three cement factories. The total cost of each factory is Tandur Rs. 1,683 lakhs, Adilabad Rs. 1,603 lakhs and Yerraguntla Rs. 1,542 lakhs. The approximate employment in each Factory would be 530 persons including Officers.

The Cement Corporation of India has already sent necessary requisitions for acquiring the lands in respect of the land required for the cement factory at Yerraguntla and orders have been issued approving Draft Notifications, Orders approving Draft Declarations submitted by the Collector, Cuddapah, are being

issued. The question of requiring the lands for the other two cement factories at Tandur and Adilabad will be taken up on receipt of firm requisitions from the Cement Corporation of India Limited. The Union Minister for Industry and Civil Supplies in his letter dt. 9-2-1975 has indicated that in view of financial constraints, it has been decided that the Cement Corporation of India may for the present, place orders for Plant and Machinery only in respect of the Yerraguntla Project. This has been done and further action for implementation of the Project is also in progress and the Government of India propose to review in about the middle of 1975, the question of placing orders for Plant and Machinery in respect of Tandur and Adilabad Projects. The Chief Minister had already requested the Union Minister for Industry and Civil Supplies and also the Union Minister for Finance for inclusion of these Projects in the Annual Plan for 1975-76 of the Ministry. The matter is being actively pursued with the Government of India.

In addition to these public Sector Projects, four letters of Intent have been obtained in the Private Sector and we have also recommended two more applications.

శ్రీ మసూద్ అహ్మద్:—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఎర్రగుంటల్లో, తాండూరు ఆదిలాబాదులో మూడు సిమెంటు ప్లాంట్లు రావడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం లెటర్ ఆఫ్ ఇంటెంట్ ఇచ్చిందని చెప్పారు. కడప, తాండూరు, ఆదిలాబాదులో లాండు ఎక్విజిషన్ కోసం గవర్నమెంటు స్పెషల్ ప్లాఫ్ ను శాంక్షను చేసింది. స్పెషల్ డెవలప్ మెంట్ కలెక్టరు మాత్రం అక్కడకు వెళ్ళాడు. కడపలోని స్పెషల్ ప్లాఫ్ ను అట్లాగే వుంచి బాక్ వర్కు ఏరియా అయిన తెలంగాణాలోని ఆదిలాబాదు, తాండూరు లలో లాండు ఎక్విజిషన్ కోసం వేసిన స్పెషల్ ప్లాఫ్ ను క్రిందటి నెల 28 వ తేదీన రెవిన్యూ బోర్డు వారు డిక్లారేషన్ చేశారు. వీరిని మెట్టల్లి, నిజామాబాదు లలో లాండు ఎక్విజిషన్ కోసం ట్రాన్స్ ఫరు చేశారు. మన రాష్ట్రంలో సిమెంటు ప్లాంట్లకు కావలసిన లైము స్టోను బాగా వున్నది. గవర్నమెంటు సర్వే ప్రకారమే 14 వేల టన్నుల సిమెంటు రాకుండా ఆదిలాబాదులో దొరుకుతుంది. ఆదిలాబాదులోనూ, తాండూరులోనూ యీ సవత్సరం తప్పకుండా సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు ప్రారంభమవుతాయని మంత్రిగారు యీ సభ ద్వారా హామీ ఇచ్చాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. బసీరెడ్డి:—దీనిని గురించి ముఖ్య మంత్రి గారే కాకుండా నేను కూడా ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్ మెంటు మంత్రి గారితో మాట్లాడాను. ఉత్తరాలూ ప్రాసాము. 1975లో దీనిని గురించి ఆలోచిస్తాం అన్నారు. సిమెంటు కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా వారిటీం కూడా తాండూర్, ఆదిలాబాద్ ఇన్ స్పెక్ట్ చేసి వెళ్ళారు. యూనిట్ల శాంక్షన్ చేసేవరకు ఊరికే జీతాలు ఇవ్వవలసి వస్తుందని డిక్లారేషన్ చేయడమైంది. ఫరం రిక్విజిషన్ రాగానే వాటిని శాంక్షన్ చేస్తాం చాలా క్రద్ద తీసుకుంటున్నాము. భారత ప్రభుత్వం వారు కూడా సిమెంటు ఉత్పత్తి ఎక్కువ చేయాలని చాలా ఆతురతతో ఉన్నారు. సిమెంటు ప్యాక్ ట్ తీసి వేసి అదనపు కోటాను మన రాష్ట్రానికి 150 లక్షల టన్నులు

Calling attention to Matters of Urgent
Public Importance:
re: Need for increase of minimum
wages for agricultural labourers.

12th March, 1975. 43

ఈ క్వార్టరులో ఎక్కువగా ఇచ్చారు ఇండియా గవర్నమెంటు చాలా ఆతురతగా ఉన్నారు. ఎందుకంటే సిమెంటును మంచి ఎక్స్‌పోర్టు డిమాండు కూడా ఉంది.

re: NEED FOR INCREASE OF MINIMUM WAGES FOR
AGRICULTURAL LABOURERS

5-10 p. m.

శ్రీ బి. రామశర్మ:—అధ్యక్షా వ్యవసాయ కార్మికుల వేతనాలు గురించి 30 ఆగస్టు 74లో ఒక జీ.వో. జారీ చేసారు. ఈ జీవోలోని రేట్లు కొన్ని చూస్తే, జోన్స్‌లో ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన దానికంటే అదనంగా యిస్తున్నారు. కొన్ని జోన్స్‌లో ప్రభుత్వం నిర్ణయించినదానికంటే తక్కువగా ఇస్తున్నారు. 1969-70లో ఈ కమిటీని వేశారు. వారు రిపోర్టు అందించిన తరువాత ఇప్పుడు మనం 1975 లో ఉన్నాము. ఎంతగానో ధరలు పెరిగాయి, జీవన వ్యయసూచి పెరిగింది దాని ప్రకారంగా రేట్లు కూడా పెరగవలసిన అవసరం ఉంది దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ రేట్లు పెంచడానికి తక్షణం ప్రయత్నం జరగాలి. అంతే కాకుండా వీటిని పునః పరిశీలన చేయడానికి ఒక మినిమమ్ వేజెస్ కమిటీని వేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పుడు ప్రకటించిన రేట్లను అమలుచేయడానికి కాని అదనంగా పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తే పాటిని అమలు చేయడానికి కాని తగిన యంత్రాంగం లేదు. జిల్లాకు ఒక లేబరు ఆఫీసరు, ఇద్దరు ముగ్గురు ఇన్‌స్పెక్టర్లు ఉంటారు తప్ప తాలూకా స్థాయిలో లేబరు ఇన్‌స్పెక్టరు లేరు. గ్రామాలలో ఈ చట్టం అమలు అవుతున్నదా లేదా అనేది పరిశీలన చేసేవారు లేరు. ఇంతకుముందు ఇదే సభలో మంత్రిగారు విఎత్ డబ్బులకు ఈ పని అప్పగించామని చెప్పారు. వారు గ్రామాలకుపోయి అమలుచేసేది లేదు. కనుక ఫిర్యాదు ఒక ఇన్‌స్పెక్టర్ నైనా పేసి ఈ చట్టం అమలుచేసే ప్రయత్నం జరగాలి. మినిమం వేజెస్ కమిటీని మరొక దానిని వేయాలి. ఆ నిధమైన ప్రకటన చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

*Sri T. Anjaiah :— Government appointed Committee with Professor G. Parthasarathy, Head of the Department of co-operation and Applied Economics of Andhra University as Chairman and representatives of employers and employees, in October, 1971 to enquire into the conditions prevailing in agriculture and to advise the Government in regard to the revision of minimum wages in the said employment. The Committee, after a thorough enquiry, submitted its report to Government in January, 1974. The report was also examined by an Officers Sub-Committee, headed by Chief Secretary to Government. Thereafter, Government after careful consideration of the report of the Parthasarathy Committee and the view of the Officers' Sub-Committee, and taking into consideration the rise in the cost of living index, revised the minimum rates of wages in the employment in agriculture in August 1974.

It is too early to consider appointment of another Committee for further revision of the minimum rates of wages to Agricultural Labour. revised so recently as in August 1974.

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance:
re: Strike by Multiple Contractor's Workers Union of Mancherial Cement Factory.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—1974 లో వేసాము కనుక మ ర ల పునరాలోచన అక్కరలేదు అంటున్నారు. వ్యవసాయ కూలీల పరిస్థితి ఎంత హీనంగా ఉంటున్నదో తమకు తెలుసును అనుకుంటాను. తెలిస్తే మంత్రి గారు ఇటువంటి ప్రకటన చేయరు. 1974 తరువాత ఇప్పటికి ఎన్ని పాయంట్లు పెరిగాయో తెలిసినదే కదా. ఇతర పరిశ్రమలలో మాదిరిగా పాయంట్లతో పాటు వేజెస్ పెరగాలి కదా, అంతేకాక వీటిని అమలుచేయడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకున్నారా? ఇంతవరకు ఎట్టి చర్య తీసుకోలేదు. లేబరు డిపార్టుమెంటును స్ట్రైందెస్ చేసి అమలుచేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి. పాయంట్లకు అనుగుణంగా రేట్లు పెంచాలని కోరుతూ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. అంజయ్య :—1966 లో కాస్తు ఆఫ్ లివింగ్ ఇండెక్స్ 146 పాయంట్లు ఉంది. కమిటీ వేసి వారి రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత 239 పాయంట్లు ఐనది. దానివల్ల మేము రీ కాతం ఇంక్రిజ్ చేసాము, ఇప్పుడు ఇండెక్స్ పాయంట్లు 276. అంటే 17 కాతం పెరిగింది. దీనికి సంబంధించి మినిమం వేజెస్ కమిటీలు గురించి పాలసీ నిర్ణయం చేస్తున్నాము. ప్రేడు యూనియను నాయకులతో మాట్లాడిన తరువాత నిర్ణయం తీసుకుంటాం.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఇంతగా పెరిగినప్పుడు మాతో సంప్రదించడం కంటే ప్రభుత్వమే పెంచితే ప్రేడు యూనియను నాయకులు ఎవ్వరూ అడ్డు చెప్పరు. మేము హామీ ఇస్తున్నాము. మిగతా వాటితో సమానంగా పెంచడానికి ఎందుకు చర్యలు తీసుకోరు ?

శ్రీ టి. అంజయ్య :—డిప్ పెంచాలా, వేతనం పెంచాలా అనేది నిర్ణయం చేసుకోవాలి. సెంట్రల్ అర్గనైజేషన్లతో కన్సల్టు చేసిన తరువాత పాలసీ నిర్ణయం చేస్తాము.

re : Srike by Multiple Contractors workers Union of Mancherial Cement Factory

శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య :—అధ్యక్షా, ఆదిలాబాదు జిల్లాలో మంచీర్యాల సీమెంటు ఫ్యాక్టరీ వారి ఆధీనంలో ఉన్న కంట్రాక్టర్లు, వారి వద్ద పని చేస్తున్న కార్మికుల యొక్క సంఘానికి ఐ.ఎన్.టి.యూ.సి కి సంబంధించిన అధ్యక్షులు రఘు రాములుగారు 1973 సెప్టెంబరులోను 1974 జూనులోను ఆక్కడ ఉన్న కార్మిక సమస్యలు గురించి యాజమాన్యం దృష్టికి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు రావడం జరిగింది. యాజమాన్యం కాని ప్రభుత్వం కాని పట్టించుకోకపోవడంవల్ల చివరకు కార్మిక సంఘం మార్చి నెల ఆఖరు వారంలో తమ డిమాండ్ల కోసం సమ్మె చేయాలని నిర్ణయం తీసుకుని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి యాజమాన్యం దృష్టికి తీసుకు వచ్చారు. కంట్రాక్టర్లు అనేకమంది ఉన్నా కంట్రాక్టు లేబరు పెట్టుకునే చాలా తక్కువ వేతనాలు ఇస్తున్నారు. పని ఎక్కువ, డిపార్టుమెంటల్ లేబరు చేసే పని వారితో

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance: 12th March, 1975. 45
 re: Repairs to Fareed Market situated at Lal Darwaza

తీసుకోడం జరుగుతోంది. వారి నుంచి ఏ పని తీసుకుంటున్నారో దానికి తగ్గ వేతనం ఇవ్వాలి. డిప్యూమెంటుతో సరిసమానంగా తీసుకోవాలి. ఆనాగరిక మైన కంట్రాక్టు లేబరు వద్దటి పోవాలని భారత ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నప్పటికీ ఈ ఫాక్టరీ ప్రాంగణంలో ఈ నిర్ణయం అమలు కావడం లేదు కనుక కంట్రాక్టు లేబరు వద్దటి పోవాలని వారందరిని రిగ్యులర్ గా ఎంప్లాయి చేసుకోవాలని లివ్ ఫెసిలిటీలు, ఫెస్టివల్ ఫెసిలిటీలు కలుగజేయాలని వేజ్ బోర్డు రికమెండేషన్లు అమలు చేయాలని కాస్ట్ ఆఫ్ లివింగ్ ఇండెక్స్ తో సమానంగా వేతనం ఇవ్వాలని డిమాండ్లు ఉన్నాయి. న్యాయమైన కోరికలు, 18 సంవత్సరాలుగా కంట్రాక్టు లేబరు క్రింద ఉన్నారు కనుక ప్రభుత్వం కార్మికుల వైపు సానుభూతి చూపించి కార్మిక మంత్రిగారు చర్యలు తీసుకుని ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri T. Anjaiah:—Sri A. Raghuramulu, President, Multiple Contractors Workers Union, Associated Cement Companies Cement Factory, Mancherial issued a strike notice on 21-2-1975 for enhancement of wages, leave facilities, abolition of contract system, etc, Since Cement Industry is a Public Utility Service, the demands have been taken up in conciliation by the Industrial Relations Office, Karimnagar and his report on the conciliation is awaited. లేబరు కాంట్రాక్టు అజాలిషను గురించి ఆక్షు వచ్చింది. దాని గురించి ప్రభుత్వం తొందరగా ఎట్లా అజాలిష్ చేయాలని కమిటీ వేస్తున్నాం. తొందరగా అజాలిష్ చేయడానికి కోన్ని నిర్ణయాలు కూడా తీసుకుంటున్నాం.

5-20 p.m

శ్రీ సి.పావ్. కాశ్యప్ :—ఇక్కడికి మంచేర్చాలి ఎంతో దూరం తేళ్లు. అసెంబ్లీ సెషనులు తరువాత మంత్రిగారు వెళ్లి కార్మికులతో చర్చించి వారి డిమాండ్లలో న్యాయమైన వాటిని అంగీకరించేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి.

శ్రీ టి. అంజయ్య :—అవసరం ఉంటే తప్పకుండా వస్తాను.

re : REPAIRS TO FAREED MARKET SITUATED AT LAL DARWAZA

Sri N. Lakshminarayana :—Sir, I have given the Call Attention motion in respect of one of the markets situated outside the Lal Darwaza known as Fareed market. It is a private market managed by the municipal Corporation of Hyderabad under an agreement since several years. I do not understand as to why this market was never thought of for improvement all these year. The Hon. Minister knows that there are several municipal markets which were constructed by the Corporation and which remained in deserted condition due to the non-enforcement of the rules. And all the markets which have been constructed by the Corporation are in the deserted condition and several markets have become residential places instead of shopping centres. I can quote several instances. One such instance is Kanda-Swami Market which has become a residential place and the stall

Calling attention to Matters of Urgen
Public importance:
re Repairs to Fared Market
situated at Laidarwaza

owners have shifted to another place known as Badi Chowdi. Similarly the Sultan Bazar area. What I mean to say is that huge amount is being utilised for the repair purposes for a private market. And this is happening at a time when the Corporation itself is facing deficit. Before spending the amount on such markets, the property should first be acquired for public purpose. I request the Hon. Minister to make a statement on this. Another thing is the Minister should state that before acquiring the property for public purpose, amount would not be invested on such markets. Immediate stay should be given not to invest any amount by way of repairs for the market.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు కార్పొరేషను రన్ చేసే మార్కెట్టు చాలా ఉన్నాయి; వాటిని ప్రాజర్ గా మెయిన్ తెయివ్ చేయకుండా ప్రైవేటు మార్కెట్టును పెద్ద ఖర్చుతో అభివృద్ధిపరచవలసిన అవసరం గురించి చెప్పారు. ఈ సందర్భంలో ఒకటి మనవిచేయవలచుకున్నాను. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ యిండియా కొటి రూపాయలు స్టేటు డెవలప్ మెంటు కోసము యిస్తున్నారు. ఇంకా శీ0 లక్షలు రిలీజు చేశాము. మునిసిపల్ మార్కెట్టు కోసం ఖర్చుపెట్టడానికి యింకా అవసరం వచ్చినచోట క్రొత్త వాటిని నిర్మాణం చేయడానికి ఈ సంవత్సరం ప్లాను చేశాము. ఫరీద్ మార్కెట్టుకి సంబంధించినంత వరకు అక్వయిరు చేయకుండా చెందకుండా ఖర్చుపెట్టడం జరగడని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. ఆ లొకాలిటీని అక్వయిర్ చేసిన తరువాతనే ఖర్చుపెట్టడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇదిగాకుండా ఐ సి.డి బ్లాక్కు గూర్చి పానవిచేస్తున్నాను. ఇదివరకు 8 బ్లాక్కు వున్నాయి, 410 నెంటర్సులో. అదేగాక, ఫోయిన సంవత్సరం 4 నెంటర్సు పెట్టాము, దానిలో 325 నవ్-నెంటర్సు వస్తున్నాయి. ఈమధ్యనే ఫిల్లిలో డెయిరీకి సంబంధించి ఇంటర్ నేషనల్ కాన్ఫరెన్సు జరిగింది. అందులో అంతా దీని గురించి అంగీకరించారనే సంతోషకరమైన వార్త నభ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

Sai N. Laxminarayana (Maharajgunj) :—The tenders have been called for repairs to this Fared Market. How is it being done without acquiring the property for the market. Another thing is, whether the amounts from the Government of India have been received under the six point formula under which our Minister is going to take up some of the projects. Without the amounts being received how is he taking up the schemes? I want clarification from the Minister.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—అధ్యక్షా, గవర్నమెంట్ ఆఫ్ యిండియా నుంచి యింకా డబ్బు రాలేదు. In anticipation the State Government

has agreed to release Rs. 30 lakhs. తెండర్లు కాల్ ఫర్ చేశారని చెబుతున్నారు. ఎస్టి మేటు చేస్తున్నారు. Work will not be started without acquiring the property.

Mr. Speaker :—His question is “why tenders have been called for when the site has not been acquired”.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—ఎస్టి మేటు డిజైన్ స్పెక్ట్రం చేశారని నాకు వచ్చిన భోగట్టా. తెండర్లు కాల్ ఫర్ చేసినా It will not be proceeded further.

Sri N Lakshminarayana ;—Construction is different.

శ్రీ మతి శె. ఈశ్వరీబాయి :—మంత్రిగారు ఎప్పుడే శలవిచ్చారు మార్కెట్టు పెడతామని. సికిందరాబాద్ మైలారు గడ్డ మార్కెట్టు ఎప్పుడు తీసుకుంటారు ?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—చింకలగూడ మార్కెట్టు, మారేడ్ పల్లి కూడా ఆలోచనలో ఉంది.

శ్రీ మతి శె. ఈశ్వరీబాయి :—సెసిఫిక్ గా అడుగుతున్నాను. మైలార్ గడ్డ మార్కెట్టుకి గవర్నమెంటు లాండు ఉంది. ఎప్పుడు టేకప్ చేస్తున్నారు ?

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయుడు :—ఈ సంవత్సరమే టేకప్ చేయాలని అనుకుంటున్నాము.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy (Malakpet) :—It is almost about ten years since the Municipal Corporation has promised to acquire a land in Saidabad, in my constituency for constructing a market. I would like to know what is stopping the Corporation all these ten years from doing this ? They have taken up new schemes which were inspected couple of months back.

Sri Ch. Subbarayudu :—The hon. Member should know it better and also more details about the market in her constituency. Not only that, she had been Mayor. I can only assure that we are paying necessary attention to different localities according to their requirements.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :—I want to know when they are going to take up construction of the market at Saidabad' What is that difficulty. I would like to know. I was Mayor long time back and it does not mean that a Mayor knows all the lanes etc.

Sri Ch. Subbarayudu :—We will take up the markets where the land is already available with us, and then the others. Where acquisition is concerned, we will take up measures in that direction.

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS FOR 1975-76.

Demands : Agriculture, Forests, Co-operation, Fisheries, Animal Husbandry & Dairy Development (Granted) :

శ్రీ కె. రంగదాసు (కొల్లూపూర్) :— అధ్యక్షా, రి సూత్రాల పథకము 5-30 a.m. అనుబంధంలో వుంటున్న ఈ రోజులలో ఐదుగురు మంత్రులు రి డిమాండ్లను ప్రవేశ పెట్టారు. వాటిని గురించి క్లుప్తము గా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావలసివుంది. 1965-66 లో మన రాష్ట్రములో 33,31 లక్షల ఎకరాలు సాగు అయ్యి

1970-71 నాటికి 42.2 లక్షల ఎకరాలు, 1972-73 కి 85.7 లక్షల ఎకరాలు సాగులోకి వచ్చినవి. దానివల్ల మనకు వచ్చిన ఆహార ధాన్యాల విషయము చూస్తే 1955-56 లో 56.7 లక్షల టన్నులు, 1971-71 లో 68.9 లక్షల టన్నులు, 1972-73 లో 67.1 లక్షల టన్నులు ఉత్పత్తి చేసుకొన్నాము. ఇక ఆయిల్ సీడ్స్ కి సంబంధించి 1955-66 లో 12.12 లక్షల టన్నులు ఆయిల్ 1970-71 కి 12.7 లక్షల టన్నులు ఆయినది. 1972-73 లో 10.8 లక్షల టన్నులు మాత్రమే పండించుకొన్నాము. రసాయనిక ఎరువులు ఎక్కువగా వాడుకున్నామని, ప్లాస్ స్కీము క్రింద. నాస్ ప్లాస్ స్కీము క్రింద ఎరువులు ఎక్కువగా సప్లయ చేస్తున్నామని, సాంకేతిక నిపుణులను కావలసినంతమందిని పెట్టి పోషిస్తున్నామని చెబుతూ ఉత్పత్తి మాత్రమే తగ్గే ప్రయత్నములోనే వున్నారు. పొచ్చించే ప్రయత్నం చేయడంలేదు. చొక్కారావుగారు మంత్రి అయిన కరువాత చాల జాగ్రత్తగా తిరగడములోను, అడ్డం బలవడంలోను బాగా తయారై నారు, పంటలను కూడ ఆ మాత్రం పొచ్చు చేస్తే బాగుంటుంది. ఎరువుల సరఫరాలో మంత్రిగారు చేసిన కృషి రాజీకి వర్తించినది కాని ఖరీఫ్ కాలంలో మంత్రిగారిని తిట్టని రైతు లేరు. ఖరీఫ్ కాలంలో ఎరువులు సకాలంలో అందక రైతులు ఎంతో యిబ్బంది పడినారు. దానివల్ల తక్కువ పండించవలసినవచ్చింది. చొక్కారావుగారి పుణ్యమా అని యూరియా సంచులపైన చొక్కారావు ఎరువు అని పెట్టారు. 250 రూపాయల నుంచి 350 రూపాయల వరకు ఖరీదు పెట్టి యూరియా కొనుక్కొని వేసుకొనవలసినవచ్చినది. ఆ రోజున ఎరువులు తక్కువగా వున్నాయా అంటే తక్కువగా లేవు. మిస్ మేనేజ్ మెంటు వల్ల, ప్రభుత్వ మెషినరీ సక్రమంగా, సకాలంలో మనకు వచ్చిన అలాట్ మెంటును కూడ రైతులకు ఇవ్వలేకపోవడంవల్ల జరిగింది. కార్డ్స్ కొన్ని నెలలు గడిపారు. కార్డ్స్ సిస్టమ్ పెట్టిన తరువాత కమిటీలను ఏర్పాటు చేశారు. కాని ఇప్పుడు ఆ కమిటీలను తీసివేసినా అవి వున్నట్లుగానే మంత్రిగారు తమ నోట్ లో వ్రాసు కొన్నారు. ఈ కమిటీల వల్ల లాభము లేదని అర్థం చేసుకొని తీసివేసి డిపార్టు మెంటుకే కంట్రోల్ యిచ్చి కార్డులు ఇచ్చినవారికి శిస్తును బట్టి ఎరువులు సప్లయ చేయవలసిందిగా ఆదేశమిచ్చారు. మంత్రిగారికి ఇంకా ఆ కమిటీలమీద ప్రేమ వున్నట్లు వుంది. అవి ఇంకా వున్నట్లుగానే వారి నోట్ లో పెట్టుకొన్నారు. ఎందుకూ పెట్టుకొన్నారో తెలియదు. సీడ్ ఉత్పత్తికోసం డిపార్టుమెంటు క్రింద కొంత భూమిని కేటాయించారు. ఆ టార్గెట్ 1974-75 లో 8,688 ఎకరాలు వుంటే 8,848 ఎకరాలు శిస్తులోకి తీసుకొన్నారు. వరి చూస్తే 1974-75 లో 1887 ఎకరాలు, మిల్లెట్స్ 211 ఎకరాలు, పత్ నెస్ 90 ఎకరాలు తీసుకొన్నారు. వీటిని తీసుకొన్న వద్దతని చూస్తే చాల తక్కువగా వుందని చెప్పక తప్పదు. 8000 ఎకరాల పైన శిస్తు చేయిస్తున్నాము. దాని క్రింద ఎరువులు వేయించాము. డబ్బు ఖర్చు పెట్టాము. 3, 4 వందలు మంది ఉద్యోగులను పెట్టి పోషించాము అని చెబుతున్నారు. కాని సామాన్య రైతులు సాగు చేసుకొనే వద్దతలో చూస్తే వీరు పండించిన పంట 740 ఎకరాలలో వంతుతుంది. వీరు ఉత్పత్తి చేసిన సీడ్ కాకుండా ఇతర సీడ్స్ ని

కూడ మార్కెటులోకి తీసుకువచ్చి రైతులకు అందించే దానికి రి, 4 వందల మంది ఉద్యోగులను దీనిలో చూపించారు. ఉన్న గురించి కాసన సభలో ప్రతి సభ్యుడు ఎంత మంచిగా విమర్శిస్తున్నారో మీకు తెలియనిది కాదు. మంచి సీడ్ యిస్తున్నారా? సకాలములో యిస్తున్నారా? దేనివల్ల రైతుకు ఏమైనా లాభము కలుగుతున్నదా అంటే చాలవరకు తక్కువ అని చెప్పవలసి వుంటుంది. ఫెర్టిలైజర్స్ 1974-75 లో మన టార్గెట్ రి లక్షల టన్నులు వుంటే అలాట్ మెంట్ 289,000 టన్నులు. మనము తీసుకొన్నది 0.98 లక్షల టన్నులు మాత్రమే నైట్రోజన్ ఎరువులు. ఫాస్ఫేటు ఎరువులు 1,10,000 టన్నులు టార్గెటు పెట్టుకొంటే 1 లక్ష టన్నులు అలాట్ అయినది. తీసుకొన్నది 44 వేల టన్నులు. ఈ రి ముగా టార్గెట్ కి కాస్త తక్కువగా మనకు అలాట్ మెంట్ వచ్చినప్పటికీ ఎందుకు తీసుకొనలేకపోయారు? వందల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి ఉద్యోగులను పెట్టుకొన్నా సకాలములో ఎరువులు ఖరీఫ్ కాలముల సప్లయ చేయ నందువల్ల పంట బాగా చెబ్బతిన్నదనేది కాదనలేదు కదా ఇకముందైనా ఖరీఫ్ ట్రైము వచ్చిన తరువాత, పంట పెట్టిన తరువాత ఎరువులను యిస్తామని కాకుండా ప జిల్లాకు ఎంత యివ్వదలచుకొన్నారో ముందే తెప్పించి మే నెలలోగా పంపించాలని కోరుతున్నాను. మిగతా కాఖలు ఎట్లా వున్నా చొక్కారావుగారి కాఖ రాష్ట్రములోని ప్రతి రైతుకు సంబంధించినది. దాదాపు 27,000 గ్రామాలలోని వ్యవసాయానికి సంబంధించిన విషయములో ఉదాసీనత చేయకూడదు అప్పడప్పుడు ఆర్డ్రెజరీ కమిటీలను వేస్తూవుంటారు. మేము చెప్పినవన్నీ వారు చాల జాగ్రత్తగా వింటారు ఆర్డ్రెస్ అక్కడే వేస్తారు. కాని అమలుకావడములేదు. నిజంగా మంత్రిగారి పైన చాలా సమ్మతం వుండినది. వారు గట్టిగా వెంటబడు తారు. వని చేయిస్తారు, ఫెర్టిలైజర్స్ విషయంలో ప్రజలు పడుతున్న బాధలు తొలగించడానికి క్రద్ద తీసుకుంటారు చేస్తారని ఆశించాము, కాని ఆ ఆశ సఫలం కాలేదని విచారముతో చెప్పకతప్పడం లేదు. ఇంకొక ధారుణమైన విషయం వుంది. రెండు మాసాల క్రితం వరకు కూడా బస్తా ఎరువు యిస్తే దాని వెంట అమ్ముడుపోని జొన్నల ప్యాకెటు, రి.లి రూపాయల కె.జి. ధర నిర్ణయం అయి నటువంటివి రైతులు మాకు ఆవసరము లేదని చెప్పినప్పటికీ అంటకట్టారు. రెండు మూడు కే.జి.లు విధిగా యిచ్చి ఆ ఎరువులు యిస్తూ పోయారు. ఆ విషయం కమిటీలో మంత్రిగారి దృష్టికి తేవడం జరిగింది. వెంటనే ఆర్డరువేశారు. అట్లా జరగడానికి వీలులేదని, మరి ఆ ఆర్డరు పంపలేదా? పంపినా వారు అతిక్షయం చేశారా? వారి వద్ద పూర్తి స్టాకు అయిపోయేవరకు అమ్మకం చేసారు. ఇంత పనికి మాలిన సరుకును మీరు ఎందుకు ఖరీదు చేయాలి? ప్రజల మీద ఎందుకు రుద్దాలి? ప్రజా ప్రభుత్వం అని అనిపించుకుంటున్న మీకు భావ్యమా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. కోరమండలు ఫ్యాక్టరీ వారు తొమ్మిది కోట్లు కేటాయిస్తే యిప్పటి ప్రొడక్షన్ ను రెట్టింపు చేస్తామని చెప్పారు. అది సెంట్రల్ ఫ్యాక్టరీ మనకు సంబంధం లేదని మంత్రిగారు అంటారేమో. మనము అన్నింటికి సెంటరు మీదనే ఆధారపడుతున్నాము. మనకు వున్నది ఏమిటి? ఆ కంపెనీవారు కోరిన

5-40 p. m]

పద్దతిలో మన ప్రభుత్వం సెంటరు మీద వత్తిడి తెచ్చి కనీసం 8 కోట్లు యిచ్చి నట్లయితే ఆ ఫ్యాబ్రికే ఎక్కువగా పుత్పత్తి చేసి అందించడానికి వీలుంటుంది. దాని కొరకు ప్రయత్నం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. రామగుండం ఫర్టిలైజర్స్ ఫ్యాబ్రికే విషయములో మన ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నది చెబుతూ వుంది, సంతోషం. కాని యితర రాష్ట్రాల ఫర్టిలైజరు ఫ్యాబ్రికేషన్ కు ఏ ప్రకారముగా అయితే మిషనరీ, కావలసిన వస్తువులు అందుతున్నవో ఆ స్పీడుతో మన ఫ్యాబ్రికే అందడం లేదు. ఇతర రాష్ట్రాలవారు గట్టి ప్రయత్నం చేసి తీసుకుపోతున్నారు. ఆ ప్రకారమే మనము ప్రయత్నం చేయవలసివుంది. అనావృష్టి ప్రాంతాల అభివృద్ధి సన్నకారు రైతులకు 34 కోట్ల 40 లక్షలు 5 వ ప్లానులో కేటాయింపు చేశారు. దానిలో 50 శాతం సెంటరు యివ్వాలి, 50 శాతం మనము యివ్వాలి. ఆ పద్దతి ప్రకారము 5 సంవత్సరాలలో సమానంగా పంచుకోవాలి. ఈ సంవత్సరానికి 2 కోట్ల 50లక్షలు మాత్రము మనముకేటాయించుకున్నాము. కేంద్రము ఆ మేరకు యిచ్చిననాడు ఆ సన్నకారు రైతులకు వుపయోగపడే రీతిగా వెచ్చించడానికి వీలుంటుంది ప్లానులో పెట్టిన ప్రకారము సంవత్సరానికి 7 కోట్లు కనీసం ఖర్చు పెట్టవలసి వుంటుంది. ఏడు కోట్లు గాకుండా 2.50 కోట్లు పెడితే అంతే సెంటరు యిచ్చినప్పటికీ ఆయిదు సంవత్సరాలు గాకుండా యింకా రెండు మూడు సంవత్సరాలు పెంచుకోవలసి వుంటుంది. ఈ విషయములో ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని కనీసం సంవత్సరానికి 7 కోట్లు వెచ్చించే ప్రయత్నం చేయడం అవసరం. పోతే 1958 లో స్థాపించిన గిడ్డంగి సంస్థ 31-3-1974 నాటికి 47 నూర లక్షల పేడవ్ కేపిటల్ తో వుంది. 16 సంవత్సరాలు దాని వయస్సు నిండినా యిప్పటికీ అభివృద్ధి చెందలేకపోయింది. గిడ్డంగుల విషయములో సవతి తల్లి ప్రేమ చూపకుండా ఎక్కువ స్థాపించడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. 75-76 లో తగినంత డబ్బు కేటాయింపడం అవసరం. పోతే కాస్తో కూస్తో ప్రాజెక్టు దగ్గలలో వున్న ప్రాంతాలలో బుల్ డోజర్లు వుపయోగం చాలా అవసరం. ఎగ్రో యిండస్ట్రీస్ నుండి తీసుకున్న వాటికి గంటకు 80 రూపాయలు ఛార్జి చేస్తున్నారు. పోతే బుల్ డోజరు గడియారం 50 నిమిషాలకు గంట, అది ఎట్లా పెట్టారో లేక ఆ గడియారమును అట్లాగే తయారు చేశారో తెలియడం లేదు. అందువల్ల గంటకు 80 రూపాయలు అంటే సామాన్య మధ్య తరగతి రైతు వుపయోగించుకునే స్థితిలో లేడు. లేబరుకు ఎక్కువ ధర అవుతుంది ఏదో నాలుగైదు ఏకరాలు వున్న రైతు ఘోషిలో వున్న ఎత్తు భాగాలను చదను చేసుకోవాలని బుల్ డోజర్లు కావాలనుకుంటాడు. అందుకని ఆ కిరాయి రేటును 80 రూపాయల నుండి 50 రూపాయలకు తగ్గించాలని కోరుతున్నాను. ట్రాక్టర్లు విషయం చెప్పడానికే లేదు. ప్రతి మూడు నెలలకు సెంటరు రేట్లు పెంచుతూ పోతుంది. దానివల్ల మధ్య తరగతి రైతుగాని క్రింద వున్న రైతుగాని వుపయోగించుకునే స్థితి లేదు. ప్రభుత్వమే సాధారణమైన రేట్లు మీద కిరాయి ఏర్పాటు చేసి వాటిని రైతులకు దుబాటుం అచేయాలి. ఎక్కడో జిల్లా

కేంద్రములోనే గాకుండా ప్రతి తాలూకా కేంద్రములో కనీసం రెండు ట్రాక్టర్లు వుండేట్లు ఏర్పాటు చేయాల్సి మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. పోతే ప్లాఫ్ ను గురించి చెప్పాలంటే, యీ శాఖకు అదనంగా చాలా ప్లాఫ్ వుంది. ప్లాఫ్ నుండి సరిగా పని తీసుకోవడం లేదని చెబుతున్నాను ఉన్న ప్లాఫ్ ను సక్రమంగా వుపయోగించకోడానికి ప్రయత్నం చేయవలసిందిగా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. వచ్చే సంవత్సరానికి అయినా ఫర్టిలైజర్లు లోపం సీడ్స్ లో లోపం లేకుండా చూడాలని యీ డిమాండుకు సంబంధించినంతవరకు కోరుతున్నాను.

పోతే ఫార్మెట్ విషయం. ఫిబ్రవరి నుండి యీ అసెంబ్లీలో ఫార్మెట్ గురించి ఎంత గొడవ జరుగుతుందో తమకు తెలుసు. దానిని చక్కదిద్దడానికి తగినంత సిబ్బంది వుండా లేదా అని ఆలోచిస్తే వున్న దానికి పరింతలు ఎక్కువ చేసినా ఫార్మెట్ ను కంట్రోలు చేయలేదు. ఫార్మెట్ మీద ప్రతి గ్రామవాసి కూడా ఆధారపడి వున్నాడు. డిస్ట్రిబ్యూట్ జిల్లా ఖార్బర్స్ లో ఎక్కువగా జరుగుతుంది. దానికొరకు, వెంగళరావుగారు హోం మినిస్టర్ గా వున్నప్పుడు నక్సలైట్స్ కొరకు పెట్టినట్లుగా, ఏదైనా పెడితే తప్ప యీ ఫార్మెట్ ను ఆపుజేయడం కష్టం. ప్రతి వారు ఫార్మెట్ మీద ఆధారపడి బ్రతకడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు, దీని మీద వందలు, వేల మంది గ్రామాలలో ఆధారపడి దొంగతనంగా ఫార్మెట్ కొట్టి బ్రతుకు తున్నారు, దీనిలో అఫిషియల్స్ కంట్రాక్టర్స్ కూడా యిన్ వాల్వ్స్ అయి వున్నారు. అయితే అందరు అఫిషియల్స్ కంట్రాక్టర్స్ వున్నారని చెప్పడం కష్టం. ఖార్బర్స్ లో ఎక్కువగా జరుగుతుంది. దాని గురించి మంత్రిగారు ఏదైనా ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని కమిటీని వేసి — సినియర్ అఫిషియల్స్ తో, పోలీసు అఫిషియల్స్ తో వేసి — సాధ్యమైనంతవరకు కట్టుదిట్టాలు చేయడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తే తప్ప డిస్ట్రిబ్యూట్ అయిందని ఎవరినో తీసివేస్తాం. విచారణ చేస్తాం అంటే యిది అసబడదు. అందువల్ల బచ్చిత మైన చర్యలు తీసుకోవాలి. అవసరమైతే కఠినమైన చర్యలు తీసుకోడానికి చట్టములో అమెండుమెంట్లు తీసుకు రావాలి. ఆ విధంగా ఫార్మెట్ ను ప్రొటెక్ట్ చేయాలి. ఎక్కడో ఎవరో తప్ప చేసి పట్టుబడితే ఆ ఉద్యోగి శిక్షించబడాలి, అయితే అతను పై అధికారి గురించి ఏదో ప్రచారం చేస్తే అఫీసు లోతుపాతులు చెబితే గోరంతలు కొండంతలు చేస్తే లాభం లేదు. అయితే తప్ప చేసినవారికి తప్పకుండా శిక్ష యివ్వాలి. ఏ అఫీసరు అయినా, చిన్నవాడు అయినా పెద్దవాడు అయినా తప్పకుండా గట్టి యాక్షన్ తీసుకోవాలి. మొగమాటానికి వెళ్లి యాక్షన్ తీసుకోకుండా వుండడం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రాన్ని పరిసరాలలో ఉన్న ఇతర రాష్ట్రాలలో ఉన్న అరణ్యాలకి-50 p. m. అభివృద్ధి చూస్తుంటే సంక్షోభంగా ఉంటోంది, మైసూరు, కేరళ రాష్ట్రాలలో కాఫీ తోటలు, తేయాకు తోటలు, జీడిమామిడి తోటలు వేసి ఎక్కువగా పండించి కమర్షియల్ గా అభివృద్ధిచెందుతున్నారు. మన దగ్గర చింతపల్లి పరియాలలో 300 హెక్టారులలో కాఫీ తోటలు వేసి కాఫీ పండిస్తున్నారు. మనకు సిబ్బంది ఉంది. డబ్బు వుంది. మన ప్లానులో చూపించిన ప్రకారంగా రెండు లక్షల రూ.లతో

కాఫీ తోటలు పెంచాలన్నప్పటికీ ఆ మాత్రం అయినా కేటాయించవచ్చు. ఈ డిపార్టుమెంటు నుంచి ఆదాయం మూడు కోట్ల రూ.లు అని చూపించారు. ఆ డబ్బునుంచి ఇవి డెవలప్ చేసే ప్రయత్నం చేయాలి. అలాగయితే డబ్బు మనకు వస్తుంది, ఖర్చు అంతగా కాదు. అరకు వాలిలో మేము చూచాము, ఏలకులు, అవంగాలు దాల్చిన చెక్క అక్కడ పండే వాతావరణం ఉంది. కాని పోషించే వారు లేరని అక్కడి వారంటున్నారు అది ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు వారునుంచి తీసుకోని అగ్రికల్చర్లో డిపార్టుమెంటు వారు తీసుకున్నారు. అక్కడివారు నీరు సరఫరాకు పంపులు లేవు, సుందులు చల్లడానికి పంపులు లేవు అంటున్నారు. అలాంటి నిరాధరణ పరిస్థితులు ఉండకూడదు. డబ్బు ఖర్చుచేసి రాష్ట్రానికి లాభం తేవడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. మనకు సరుగుడు చెట్టు యూకలిప్టస్ చెట్టు ఉన్నప్పటికీ పందం రూ. ల లాభం వాటివలన తీయవచ్చు, చింతపల్లి ఏరియాలలో కాఫీ తోటలు పెంచే వాతావరణం ఉంది. ఇప్పుడు సిలోన్ నుంచి 900 మందికాంది శీకులు వచ్చారు వారి పునరావాసానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక కోటి రూ.లు రుణంగా ఇచ్చారనేది ఉంది. కొన్ని కుటుంబాలకు 25 లక్షలతో కొన్ని ఇళ్లు కట్టాలి. మనకు బ్రయిబల్ను కొన్ని వేలమంది ఉన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం గ్రాంటుగా కాకుండా అప్పుగా ఆ కాందిశీకుల పునరావాసానికి ఇచ్చారు. పది వాయిదాలలో తీర్చుకోమన్నారు. 900 మంది కుటుంబాలకు పునరావాసం కల్పించి కాఫీ తోటలు పెంచి వారికి ఆ తరువాత అవి స్వాధీనం చేయాలన్నారు. మనం కాఫీ తోటలద్వారా మన రాష్ట్రానికి సహాయం చేసుకునే పరిస్థితులలో లేము. కాని వారికి యీ ఏరియాలలో ఇవ్వాలంటే అసంద్దిగ పరిస్థితిగా ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆ డబ్బు ఎయిడ్ గా ఇవ్వాలి. కాని అప్పుగా ఇచ్చి తిరిగి చెల్లించమనడం బాగుండ లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు యీ విషయంలో చర్యలు తీసుకోవాలి.

ఇక బీడి ఆకుల విషయంలో ప్రభుత్వం అనుసరించే కొత్త పద్ధతి ప్రకారంగా ఎక్కువ రాబడి వస్తుంది. ఈ నాడు మన ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు అంచనా ప్రకారంగా చూస్తే 11,48,75,000 రూ.లు ఉంటే ఖర్చు 6,89,53,400 రూ.లు ఉంటే మిగులు 5,07,21,800 రూ.లు ఉంది, తరువాత ఫారెస్టు ప్రొడ్యును నుంచి 72 లక్షల రూ.లు రాబడి ఉంది. ఇంత ఫారెస్టు ఉండి ఇంత స్టాఫ్ ఉండి ఎనిమిది కోట్ల రూ.లు ఖర్చు చేస్తే పది కోట్లు రాబడి రాకపోతే యీ ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు ఉండి ఇంత స్టాఫ్ ఉండి ఏమి లాభము అని అడుగుతున్నాము. అందువలన యూకలిప్టస్ సరుగుడు చెట్ల పయిన ఖర్చు తగ్గించి తగ్గించవసరం లేదు, ఎక్కడెక్కడ మైదానం ఉందో వాటికి నీరు అవసరం లేదు. కాబట్టి వర్షా కాలములో వేసి ఏ ఏ ప్రదేశాలలో డబ్బు ఎక్కువగా వచ్చేదో చూచి అక్కడ కాఫీ తోటలు పండించాలి. ఏలకులు ఇప్పుడు వచ్చి గ్రాములు 1-50 రూ.లు ఉంది. మనకు తగిన వాతావరణం అవి పెంచడానికి అనువుగా ఉంది. ప్రభుత్వం ఎందుకు కృషి చేయడం లేదు? అది డిపార్టుమెంటు లోపమా? మేము విచారణ చేస్తే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డబ్బు ఇవ్వడం లేదన్నారు. లాభంగా ఉన్న వాటివయిన ఖర్చు చేసి పండించాలి.

తరువాత ఘోరమయిన విషయం ఏమంటే కాగితం మిల్లుకు 700 ఎకరాల సూమీ కౌలుకు ఇచ్చారు. ఎకరాకు పది నుంచి 30 రూ.లు తీసుకుంటున్నారు. ఇది ఘోరం. మనకు ఉన్న మూడు వేవరు మిల్లు కలిసి 65 వేల ఎకరాల భూమి కౌలుకు ఇమ్మంటున్నారు. అలాగయితే ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు అధోగతి పాలవుతుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు యీ విషయం ఆలోచించాలి.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—వారి పెట్టుబడి రైజు చేయడానికి.

శ్రీ కె. రంగదాసు :—రైజు చేస్తున్నారు. దానివలన పది రూ.ల నుంచి 30 రూ.లు తీసుకుంటున్నారు పది రూ.లు నుంచి 30 రూ.లు కౌలుకు తీసుకుంటే ప్రభుత్వముకు ఆదాయం రాదు. బాంబస్ అంతా ఒక రకంగా ఉండదు. మీ డిపార్టుమెంటు బాంబస్ కూడా వాటిలో చేరవచ్చు. ఈ మూడు వేవరు మిల్లును పోషించే బాధ్యత మనం తీసుకుని ఆ భూమి డిపార్టుమెంటు ద్వారా ఎందుకు చేయించరాదు అలాగ చెయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత చట్టంలో ఉన్న రూల్స్ను మన రూల్స్ చేసిన వారె ఉల్లంఘిస్తున్నారు, మేతకు రిజర్వు ఫారెస్టులో మేపుకోవాలంటే మేకు అయిదు రూ.లకంటే ఎక్కువ వసూలు చేయరాదన్నారు. కాని మేకుకు పది రూ.లు వసూలు చేస్తున్నారు. ఈ రెంటికి ఇన్ని యీ రెంటికి ఇన్ని అని చేస్తున్నారు. ఆఫీసర్లుకు కొంత చెల్లించాలి. వారికి ఇవ్వాలి వీరికి ఇవ్వాలి అంతా కలిసి మేకుకు పది రూ.లు వరకూ కట్టాలి. అంటే సంవత్సరానికి మేకుకు 20-30 రూ.లు భరించవలసి వస్తోంది. అయిదు రూ.లకంటే రిజర్వు ఫారెస్టులో ఎక్కువ ఉండరాదన్నారు. కాని మేకుకు పది రూ.లు వసూలు చేస్తున్నారు. రశీదు మాత్రం అయిదు రూ.లకే ఇస్తున్నారు. కొన్ని సందర్భాలలో పది రూ.లుకు కూడా రసీదులు ఇస్తున్నారు. ఈ విధానం అరికట్టాలి. పెద్ద పెద్ద ఫారెస్టులలో పుల్లరులు నిర్మించాలి. నలగొండ మహబూబ్ నగరులలో బ్లాక్స్ ఉన్నాయి. ఈ పుల్లరులు ఉంటే ప్రభుత్వంకు 50 లక్షల రూ.లు ఆదాయం వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఈ స్కీము గురించి మంత్రిగారు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

తరువాత బెల్ కొడుతున్నారు. కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు గురించి చెప్పాలి. మంత్రిగారు శ్రద్ధ తీసుకొని వీకర్ సెక్షన్స్ వేరు మీద పడైతే టాకెట్ పెట్టారో 6-00 p. m. దానికంటే ఎక్కువ డబ్బు ఇచ్చారు. చాలా సంతోషం. మంత్రిగారు దీనిలో జరుగుతున్నటువంటి రథన గురించి విచారణ చేసి బయటకు తెస్తున్నారు. అది హరించవలసిన విషయం. కో-ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటులో నాన్ అఫీషియల్స్ సక్రమంగా నడవడం రేదని ఎక్కడైతే స్పెషల్ ఆఫీసర్లును వేసారో అక్కడ వారు అంతకన్నా అధ్వాన్నంగా చేస్తున్నారు. డి. సి. ఎమ్. ఎస్ ల గురించి అనేక సార్లు మీ ముందుకు వచ్చింది. ఒక్కొక్కరు 30, 40 వేలు మ్రింగేసారు. రశీదులు కూడా లేకుండా మ్రింగివేసారు. ఇటువంటి విషయాలలో మంత్రిగారు ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. మంత్రిగారు ఏ విషయం తలచెట్టినా త్వరలో, శీఘ్రగతినీ విచారణ చేసి సరిదిద్దడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో ఇంకా స్పీడ్ అప్ చేసి హైదరాబాద్ లో ఉన్నటువంటి సొసైటీ

అన్నింటిని అవసరమైతే ఒక కమిటీని వేసి పరిశీలన చేసి తగు చర్య తీసుకోవలసిందని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—అధ్యక్షా, ఈ డిమాండు మీద 22 మంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడారు. ఈ డిపార్టుమెంటు అభివృద్ధికి చాలా మంచి సూచనలు చేసారు. ఆ సూచనలన్నీ కూడా అమలులోకి తేవడానికి, వ్యవసాయోత్పత్తిని పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని గౌరవసభ్యులకు నేను మనవిచేస్తున్నాను. చర్చను ముగిస్తూ శ్రీ రంగదాసుగారు ఉత్పత్తి తగ్గిందని చెప్పారు. 1973-74లో మన రాష్ట్రంలో 87 లక్షల టన్నుల ధాన్యం ఉత్పత్తి అయినది. 1970-71 లో 74 లక్షల టన్నులు ధాన్యం ఉత్పత్తి అయినది. గత 10 సంవత్సరాలలో సాధించిన దానికన్నా ఎక్కువగా సాధించగలిగాము. ఈ సంవత్సరం వర్షాలు సకాలంలో రాకపోవడంవల్ల ఖరీదు పంట చాలా చోట్ల దెబ్బతినడం జరిగింది. ఆ విషయం గౌరవసభ్యులందరికీ తెలిసినదే. రబీలో వర్షాలు తరువాత వడినా దాని మీద ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని రబీ ఉత్పత్తి కార్యక్రమాన్ని విజయవంతం చేసాము, గత సంవత్సరం కన్నా కూడా కొంచెము ఎక్కువ ఉత్పత్తి సాధించకలుగుతాము అనేటటువంటిది నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రంగదాసు :—దాదాపు 5, 6 సంవత్సరాలలో సుమారు రెండు లక్షల హెక్టార్లు సాగులోనికి వచ్చిన విషయం మరచిపోయారనుకుంటాను. అది కూడా కలిపి చెప్పండి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—1969-70 లో సాగులోనికి వచ్చినది పండలేదు. ఇప్పుడు పండుతున్నాయి.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—మన రాష్ట్రంలోని రైతాంగం యొక్క కృషిని వ్యవసాయశాఖ కృషిని నేను అభినందిస్తున్నాను. సుగర్ కేస్ కాని వేరుశనగ కాని ప్రతి మొదలైనటువంటి కమర్షియల్ క్రాపు గత సంవత్సరంలో కన్నా యీ సంవత్సరంలో ఉత్పత్తి పెరిగింది. శ్రీ సి. వి. కె. రావుగారు మరికొందరు సభ్యులు సేద్యంయొక్క విస్తీర్ణత తగ్గిందని మనవిచేయడం జరిగింది. 1971-72, 1972-73లో కొంత తగినమాట యదార్థం. 1970-71 లో 1959 కిలోల ధాన్యం ఉంటే 1973-74 లో 1659 కిలోల వరకు ఉత్పత్తి ఉంది. దీనిని చూసినప్పుడు కొంత ఆశాజనకంగా ఉంది. ఎరువుల విషయంలో కూడా సక్రమమైన పద్ధతులలో పంపకం జరుగడానికి, రైతాంగానికి కావలసిన ఎరువులు అందజేయడానికి ప్రయత్నం చేసాము అది విజయవంతంగా సాధించాము. ఇది మన రాష్ట్రంలోని రైతాంగం కాని గౌరవసభ్యులు కాని అంగీకరిస్తున్న విషయం. ఖరీఫ్ లో ఎలాంటి లోటు జరుగకుండా చూసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. వచ్చే ఖరీఫ్ లో కూడా కేటాయిం చే దానిని గురించి నేను ఇదివరకు మనవి చేయడం జరిగింది. పంపకంలో ఇబ్బందులు ఉంటే జిల్లా కమిటీలు, సమితి కమిటీలలో కాని, జిల్లా అడ్మినిస్ట్రేషన్ లో కాని ఇంకా ఏదయినా సవరించాలంటే సూచనలు యివ్వండి. రేపు కట్టుదిట్టంగా ఏర్పాటు చేసుకుంటే మన రైతాంగానికి సేవ చేసిన వారం వుతాము. కన్సల్టేటివ్ మెంబర్సును పిలిచి ఊర్ధ్వంగా చర్చిస్తాము. ఆ కమిటీలో

లేని సభ్యులు వ్రాతపూర్వకంగా ఇస్తే వారితో చర్చించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నానని మనవి చేస్తున్నాను. విత్తనాలు విషయంలో మనం ఇంకా ఎంతో అభివృద్ధి సాధించవలసిన అవసరం ఉంది. ఆని గౌరవసభ్యులు చెప్పిన విషయంతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. ఇప్పుడు కేవలం విత్తనాలు ఒక డిపార్టుమెంట్ నుండి సప్లయి చేయటం జరగటం లేదు. డిపార్టుమెంట్ వజాన రైతుల దగ్గర నుండి, నేషనల్ సీడ్స్ కార్పొరేషన్ దగ్గర నుండి విత్తనాలు సప్లయి చేయటం జరుగుతున్నది. విత్తనాలు సప్లయి చేస్తున్నటువంటివి కొన్ని ప్రయివేట్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ కూడ ఉన్నవి. కాబట్టి ఎక్కడయినా విత్తనాలు మొలచకపోతే వెంటనే చర్యలు తీసుకోవటానికి ముందు అటువంటి పొరపాట్లు జరగకుండా చూడటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దానికి ఎంత శ్రద్ధ తీసుకోవాలో అంత శ్రద్ధ తీసుకోవటానికి మీరు చేసిన సూచనలతో ఏకీభవిస్తున్నాను. 69-70 లో 14.8 లక్షల ఎకరాలకు మనం ఎక్కువ దిగుబడి ఇచ్చే విత్తనాలు ఇస్తే, 72-73 లో 30 లక్షల ఎకరాలకు ఇస్తే—యీ సంవత్సరం 74-75 లో 63 67 లక్షల ఎకరాలకు ఇవ్వటం జరిగింది. దీనితో నేను సంతృప్తి పడటం లేదు. ఇంకా మనం ప్రతి ఎకరంలో ఎక్కువ దిగుబడి ఇచ్చే విత్తనాలు సమయానికి సరఫరా చేసి ఇంకా ఎక్కువ దిగుబబ రావటానికి మనం ఎక్కువ కృషి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. దాని కొరకు రాష్ట్రంలో ఒక సీడ్ కార్పొరేషన్ కూడ కేంద్ర ప్రభుత్వం వరల్డ్ బ్యాంకు సహాయంతో ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. దాని పని ప్రారంభం అయినది. ఇప్పటి నుండే వచ్చే సంవత్సరం ఖరీఫ్ సీజన్ కు కావలసిన విత్తనాలు అవసరాలు తెలుసుకొని, ప్రతి జిల్లా నుండి ప్లాన్స్ తెప్పించి, ఏ ఏ జిల్లాలలో ఏ ఏ విత్తనాలు కావాలో తెలుసుకొని, సీజన్ కన్నా ముందే సరఫరా చేయటానికి తగు జాగ్రత్త తీసుకోవటం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. సస్య సంరక్షణ విషయంలో—పెప్టై నైట్స్ విషయంలో కత్తి ఉన్నదని దొరకటం లేదని, గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. 6-10 p. m. కత్తి నిరోధకానికి సుమారు యీ సంవత్సరం వెయ్యి కాంపౌండ్స్ కూడ సైన్ట్ చేయించటం జరిగింది. 50 కన్నా వైన ఎక్కువ కేసులు పెట్టటం జరిగింది. పెప్టై నైట్స్ దొరకకపోవటం అన్న సమస్య కేవలం మన రాష్ట్రానికే కాదు, మొత్తం దేశంలో యీ యిబ్బంది ఉంది. రా మెటేరియల్—బయటి నుండి వచ్చే దానిని యీ ఫ్యాక్టరీలకు నేరుగా కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఇస్తున్నటువంటి విధానం సరయినది కాదని, 50 పర్సెంట్ మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ద్వారా యివ్వాలనే మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కోరిక వారితో ఒప్పించటం జరిగింది. దానివల్ల బ్లాక్ మార్కెట్ తగ్గటమే కాకుండా, కత్తి నివారణ కూడా చాలా వరకు జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. వచ్చే ఖరీఫ్ కు ముందే జాగ్రత్తలు తీసుకోవటం జరుగుతుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. రైతుకు గిట్టుబాటు ధర ఉంచేనే ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేసే అవకాశం కలుగుతుందని గౌరవ సభ్యులు మనవి చేయటం జరిగింది. అది అందరూ అంగీకరిస్తున్నటువంటి విషయమే. రైతుకు గిట్టుబాటు ధర కావాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరటం జరిగింది. వారు దేశం మొత్తం దృష్టిలో పెట్టుకొని ఒక ధర నిర్ణయించడం జరిగింది. అదేరకంగా చెరకుకు కనీసధర కేంద్ర ప్రభుత్వం

నిర్ణయించినపుడు మన రాష్ట్రంలో అడ్ హోక్ ప్రెయిస్ 120 రూ. లు నిర్ణయిస్తే, నాస్ లెవీ సుగర్ అమ్ముకొంటే వచ్చిన ప్రాఫిట్ లో 50 పర్సెంట్ రైతులకు ఇవ్వాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయిస్తే, రిరి పర్సెంట్ రైతులకు యివ్వాలని మనం నిర్ణయించటం జరిగింది. అది కోఆపరేటివ్ పబ్లిక్ సెక్టారులో ఉన్న ఫ్యాక్టరీలు ఇస్తున్నారు. ప్రయివేట్ వారు ఇవ్వకున్నా వారిని పబ్లిక్ చేస్తున్నాము. అందుకు శాసన రూపంగా మనం అధికారం తీసుకోవాలని, శాసనంలో మార్పు చేయాలని ప్రభుత్వం తీవ్రంగా పరిశీలన చేస్తున్నది. ఆ పరిశీలనలో కేంద్రాన్నికూడ కొంత సంప్రతించవలసిన అవసరం వుంది. అవన్నీ పూర్తి చేసుకొని ఇప్పుడు యిదే శాసన సభలో దాని సవరణకొరకు శాసనం ప్రవేశపెట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. పొగాకు విషయంలో రైతు ప్రతినిధులను ప్రెడర్స్ ను సమావేశపరచి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి అక్కడక్కడ గ్రేడ్ లలో కొన్ని ఇబ్బందులు రైతులు పడుతున్నా జిల్లా కలెక్టర్ వెంట వెంటనే జోక్యం తీసుకొని చాలావరకు సహాయం రైతాంగానికి చేసే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. అయినా ప్రెడర్స్ అక్కడక్కడ రైతులకు ఇబ్బందులు కలుగజేస్తున్నారు. ప్రతిరోజు జిల్లా కలెక్టర్ దానిమీద పర్యవేక్షణ చేస్తూ రైతులకు సహాయం చేయాలని చెప్పటం జరిగింది. పబ్లిక్ విషయంలో కాటన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా మార్కెట్ లోకి రావాలి అని మొదటినుండి ఎంతో ప్రయత్నం చేసినప్పటికీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం కొంత ఆలస్యం చేసినప్పటికీ—ఈ వారం రోజులనుండి కాటన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా గుంటూరు ప్రకాశం జిల్లాలలో మార్కెట్ లోకి వచ్చి కొనటం ప్రారంభించింది.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—వారు ఎంత ధరకు కొంటున్నారు? ఎన్ని వందల క్వంటాల్స్ కొన్నారో చెబుతారా?

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—కొనటం ప్రారంభించింది అన్నారు.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—ఇప్పుడు ధర ఎంత పెట్టారు? ఎం.సి.వి. 5 కు ఎంత ధర పెట్టారు? గింజకు ఎంత ధర పెట్టారు? వరలక్ష్మికి ఎంతధర పెట్టారు? మీరు వాగ్దానం చేసినమేరకు ధర యిచ్చారా?

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—గ్రోయర్స్ కు ముఖ్యమంత్రిగారు వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారు 400 రూ. లు యిప్పిస్తామని వాగ్దానం చేశారు. ఇప్పుడు కాటన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా 344 రూ. లకు కొంటున్నది. ఇప్పుడు కాటన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా మార్కెట్ లోకి వచ్చినందువల్ల ప్రయోజనం ఏమి ఉన్నదో ఆలోచిస్తారా? అవుట్ సైడర్స్ కొనేదానికంటే ఈ కాటన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా ఎక్కువ ధర యిచ్చి కొనేటట్లు ఉండాలి. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ కు తెలిగ్రాఫికల్ గా చెప్పి రేటు పెంచకపోతే లాభంలేదు.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—ఈ 344 రూ. లు కూడ ఫస్టు పికింగ్ తీసుకోరట, లాస్టు పికింగ్ తీసుకోరట, మధ్యలో ఉన్నది మంచిది—మీరు వేసుకొన్న చొక్కా లాగా బాగా తెల్లగా ఉన్నది మాత్రమే—యీ 344 రూ. లకు తీసుకొంటారట.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—గౌ. సభ్యులు చెప్పినట్లు ధర ఎక్కువ ఇవ్వటానికి వెంటనే కాటన్ కార్పొరేషన్ వారితో మాట్లాడుతాము. మేము కమర్షియల్ ఆర్గనైజేషన్ కనుక, మార్కెట్ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆ రేటున కొంటామని అనటం జరిగింది. మన వ్యవసాయశాఖ కార్యదర్శిగారు రెండు రోజులముందే ఢిల్లీ వెళ్లి అక్కడ వున్న అధికారులతో చర్చించి రావటం జరిగింది. కాటన్ కార్పొరేషన్ కు సంబంధించిన ఆఫీసర్స్ నుకూడ ఒకటి రెండు రోజులలో యిక్కడకు రమ్మనమని బొంబాయికి టెలిఫోన్ చేసి చెప్పటం జరిగింది. కాబట్టి అందుకు ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతున్నది. గిట్టుబాటుధర ఉంచేనే ఉత్పత్తి పెరుగుతుంది అని గౌ. సభ్యులు చెప్పినదానితో నేను ఒప్పుకొంటూ కేంద్ర ప్రభుత్వం మొత్తం దేశంయొక్క పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని వారు నిర్ణయం తీసుకొంటారు అని చెబుతున్నాను. అయితే వారు ఆ నిర్ణయాలు తీసుకొనేటప్పుడు మనం మన దృష్టినికూడ వారికి చెప్పటం అన్నది మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వంయొక్క బాధ్యత. ఆ బాధ్యతను మేము ఏమీ నిర్లక్ష్యం చేయటం లేదు. ఏ ఎరువులు దొరుకుతున్నాయి, ఏ ఎరువులు దొరకటం లేదు అన్నది రైతులు ఆలోచించుకోవలసిన బాధ్యత ఉన్నది. గౌ. సభ్యులు ప్రవేశపెట్టిన కట్ మోషన్ ను ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతూ, ఈ డిమాండ్ ను ఆమోదించ వలసినదిగా ప్రార్థిస్తూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— నేను చాల పాయింట్స్ రెయిజ్ 6-20 p. m.
చేశాను గాని రెండు పాయింట్స్ కు రిప్లయి రాలేదు. ముఖ్యమైనవి ఏరి రెండు మాత్రం చెప్పాను. అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీ రిజిస్ట్రార్ ఫోస్టల్ రిటైర్డ్ అఫీసర్ ను ఎందుకు వేశారు? మీరు అనవచ్చు. అది అటానమస్ బాడి. బోర్డ్ వేసినది అని స్టాట్యూటరీ ప్రోవిజన్ ను బోర్డు వాయిలేట్ చేస్తూఉంటే మీరు ఎట్లా ఓర్చుకున్నారు? 45 సంవత్సరాల లోపు వయస్సు ఉండాలని స్పష్టంగా వున్నది. గదా, మీరు ఎందుకు ఆమోదించారు? గ్రాంటు యిన్ ఎయిడ్ యూనివర్సిటీకి ఇస్తున్నారు గదా? స్టాట్యూటరీ ప్రోవిజన్ వాయిలేట్ చేసి రిటైర్డ్ అఫీషియల్ ను వేస్తూఉంటే ఇది మంచి సాంప్రదాయం అని మీరు ఎందుకు ఊరుకున్నారు? కనీసం ఎందుకు గైడ్ చేయలేకపోయారు? ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టంగా ఈ సభలో అనేక దశాలు చెప్పారు. ఎవరికి ఎక్స్ ప్లెన్ షన్ ఇవ్వము, రిఅస్పాయింట్ మెంట్ ఇవ్వము అని. ఎందువల్ల అంచే-యూత్ నాశనమైపోతున్నారు. ప్రమోషన్స్, అస్పాయింట్ మెంట్స్ లేకుండా పోతున్నాయని చెప్పారు. అటువంటిది నిర్లక్ష్యం చేసి ఖిన్నంగా నడుచుకుంటూఉంటే చూస్తూ గమ్మునఉన్నారు. రెండవది, క్రిందటి నెల 25 వ తేదీ సాయంత్రం డై రెక్టర్ ఆఫ్ అగ్రికల్చర్ పి. ఎ. వెంకటేశ్వర్లు అనే ఆయన డిప్యూటీ డై రెక్టరుకు 4.45 పి. ఎమ్. కు ఫోన్ చేశాడు, కూడూరులో వన్ మన్ లిప్ వేకెన్సీ అగ్రికల్చర్ డిమాన్ స్ట్రీటర్ పోస్ట్ వుంటే అల్లారు నుంచి ఒక ఆయనను ట్రాన్స్ ఫర్ చేసి అక్కడకు పోట్టు చేయవన్నాడు. రాత్రికి రాత్రే ప్రోసీడింగు యిన్చు చేశారు. తెల్లవారే లోపల ప్రోసీడింగు నెల్లూరుకు పోయినాయి. ఉదయం లేచి ఆయన గూడూరులో రెగ్యులర్ డిమాన్ స్ట్రీటరుగా చేశాడు. మధ్యాహ్నం లోపల ఆయన జాయినింగు రిపోర్టు ఇచ్చి అగ్రికల్చర్ మార్కెట్ కమిటీ మీటింగుకు పోయి

వోట్ డౌన్ చేశారు. ఇక్కడ నుంచి తెలిఫోన్ పోవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? కన్ సరన్ మినిస్టర్ గాని, ఛీఫ్ మినిస్టరుగాని ఇంటర్ ఫియర్ అయి యినప్పటికీ చేసినట్లుగా దానిలో స్పష్టంగా కనపడుతున్నదిగదా? అల్లూరులో రెగ్యులర్ వేకెన్సి ఖాళిగా పెట్టి, వన్ మన్యు లీవ్ వేకెన్సి ఫిలవ్ చేసి ఎవరైతే ఎగ్జిక్యూట్ మార్కెట్ కమిటీకి డిఫిట్ అయినాడో, ఆ కాండిడేట్, స్ట్రాగ్రామస్టు డినే తీసుకుపోయి అక్కడ వేసి వారిద్దరిని జోడించి బడ్జెట్ ను వోట్ డౌన్ చేశారు. నెల రోజులు కాలేదు అక్కడ ఎన్నిక అయి. ఓడిపోయిన కాండిడేట్ ఈ అఫియషిల్ సహాయంతో అక్కడ బడ్జెట్ వోట్ డౌన్ చేశారు. ఎందుకు ఎంకరేజ్ చేస్తున్నారు? రేపు బడ్జెట్ మీటింగు అయితే ఈ రోజు సాయంత్రం అక్కడ నుంచి తెలిఫోన్ కాలి ఎందుకు పోయింది? డిప్యూటీ డైరెక్టరు, 4.45 ఏ.ఎమ్. కు డైరెక్టర్ ఏ.ఎ. అక్కడ నుంచి ఫోన్ చేసినట్లుగా ప్రాసీడింగ్సులో కోట్ చేశారు. దాని విషయమై ఏమి యాక్షన్ తీసుకోబోతున్నారు? ఈ రెండు పాయింట్స్ క్లారిఫై చేయండి.

శ్రీ జె. చొక్కారావు:— అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీలో ఉద్యోగులు అక్కడ రిటైర్ అయ్యే వయస్సు గడువు 60 సంవత్సరాలు.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:— అక్కడ రిటైర్ మెంట్ వయస్సు 60 సంవత్సరాలు అంటున్నారు అది వేరే విషయం. ఇంకోచోట రిటైర్ అయిన వ్యక్తిని రెండు సంవత్సరాల తర్వాత మీరు రీఎంప్లాయింట్ చేశారు. ఎక్స్ ప్రెస్ షన్ కూడ కాదు. ఇక్కడ వాగ్దానం చేసిన మాటలకు భిన్నంగా నడుచుకొన్నారని వేసు ఆరోపణ చేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. చొక్కారావు:— వ్యవసాయ శాఖకు సంబంధించిన వారిని అగ్రికల్చర్ యూనివర్సిటీకి ఎలాట్ చేయడం, వారు అక్కడ ఎలాట్ అయిన తరువాత, కొంతమంది ఉద్యోగులు మేము మా ఆప్షన్ యివ్వలేదు కనుక మేము ఈ డిపార్టుమెంట్ కే వర్తిస్తాము అని కోర్టుకు వెళ్లడం జరిగింది. అది అందరి ఉద్యోగులకు సంబంధించిన విషయం. కాని యిప్పుడు ఈ రిజిస్ట్రారుగా పనిచేస్తున్న అతను, గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన తరువాత అన్ని వివరాలు తెలుసుకుంటే అతడు డిప్యూటీ డైరెక్టర్. పనికోర్డు దాటిమీద పనిచేస్తున్నాడు. అతను రిజిస్ట్రార్ అయినా కాకున్నా 60 సంవత్సరాల వయస్సు వరకు పనిచేసే అవకాశం యూనివర్సిటీ యిచ్చినది.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:— 2 సంవత్సరాల క్రిందట రిటైర్ అయినాడా, లేదా? 67 సంవత్సరాలకు రిటైర్ అయినాడా, లేదా? 67 వ సంవత్సరంలో రీ ఎంప్లాయింట్ మెంట్ యిచ్చినది. ఎక్స్ ప్రెస్ షన్ అంటే ఒప్పుకోలేను. యధార్థం చెప్ప మని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— కోర్టులో ఉన్న కేస్ డిస్పెండ్ అయినాక దాని విషయంలో తెలుసుంది. రిటైర్ అయిన అతనిని రీ ఎంప్లాయింట్ మెంట్, రిజిస్ట్రారుగా

చేసినారని గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన తరువాత నేను యిఫర్మేషన్ తెప్పిస్తే నా దగ్గర ఉన్న విషయం- అతడు 55 సంవత్సరాల అయినా, 80 సంవత్సరాలు ఉండాలి అని యూనివర్సిటీ పొడిగించడం జరిగింది అతను డిప్యూటీ డైరెక్టర్. పరిశోధనలో ఉన్నటువంటి ఉద్యోగి. అది రిజిస్ట్రార్ పోస్టుకు ఈక్వల్ పోస్టు, అక్కడ యూనివర్సిటీవారు అర్హుడు అయినమనిషి ఉండాలని యితనికి ఆ అర్హత ఉన్నది అని యూనివర్సిటీ మంచికొరకు నియమించుకొనడం జరిగింది. అది యూనివర్సిటీకి సంబంధించిన విషయం. ఇంకో ఎక్స్ప్లెయిన్ ఆఫీసర్. వారు నాకు కూడ తెటర్ పంపారు. నేను మార్కెటింగ్ మినిస్టర్ వారికి పంపించడం జరిగింది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :- వారు ఒక పాయింట్ రెయిజ్ చేశారు. స్టాట్యూటరీ ప్రొవిజన్ 45 సంవత్సరాల వయస్సున్న వారిని మాత్రమే ఆపాయింట్ చేయమని యున్నది. University has violated this statutory provision. Grants in aid యిస్తున్నప్పుడు ఆ రెస్ట్రూక్టుకు పోయి స్టాట్యూటరీ ప్రొవిజన్ యింప్లి మెంట్ చేయాల్సిన బాధ్యత గవర్నమెంట్ మీద ఉన్నది గదా? ఎందుకు ఆ స్టాట్యూటరీ ప్రొవిజన్ ను వాయిలెట్ చేశారని అడిగారు? Whether it is a fact; if it is so, what action does the Government propose to take?

శ్రీ మతి జె. ఈశ్వరీబాయి :- ఇక్కడ చెప్పేమాటలు, జై టచేసే మాటలు ఒకటికాదు. ఇక్కడ చెబితే దానిని పాటిస్తారా లేదా అని అడుగుతున్నాను. రిటైర్ పర్సన్స్ కు ఛాన్స్ యివ్వమని అని వెంగళ రావుగారు, వేరే మినిస్టర్స్ కూడ చెప్పారు. అటువంటిది రిటైర్ అయిన తరువాత రియిన్ స్టేట్ ఎందుకు చేశారు?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :- మేము ఇప్పుడంలేదు. గవర్నమెంటులో ఇక్కడ ఏమి ఎన్యూరెన్స్ యిచ్చామో అది యింప్లి మెంట్ అవుతుంది. ఈ పర్సెంటుజ్ కేస్ నేను గూప్తాను.

శ్రీ నలవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :- ఇది ఈజిగా తీసుకునే విషయంకాదు. మీరు చెప్పేది ఒకటి చేసేది ఒకటి. మీరు గ్రాంట్ యిన్ ఏయిడ్ యిస్తున్నారా లేదా? 45 సంవత్సరాల లోపు వ్యక్తి నే రిజిస్ట్రారుగా వేయాలని స్టాట్యూటరీ ప్రొవిజన్ యున్నది. వారు దానిని వాయిలెట్ చేశారు. చొక్కారావుగారు మిస్ లీడ్ చేస్తున్నారు. అక్కడ ఉద్యోగిగా లేడు. రిటైర్ అయిన వ్యక్తి. రిటైర్ అయిన వ్యక్తులు ఎంతోమంది ఉన్నారు. వీరికి ఉండే విజ్ఞానం, వివేకం అన్నీ చూచి రిఎప్పాయింట్ చేసుకొన్నాము అంటే ఇంత కన్న గొప్ప వాళ్లు ఉన్నారు. అటువంటి కన్ వెన్ షన్ మళ్ళీ ప్రారంభించే వని అయితే ఒక్కటి క్రొత్త ఉద్యోగం దొరకదు. ఒక్కరికి ప్రమోషన్ రాదు. ఘోరమైన పరిస్థితి క్రొయెట్ చేస్తున్నారు. గ్రాడవ విషయం స్పష్టంగా చెపుతున్నాను. మీరు శత్రు సంహారానికి ప్రయత్నించారు. గూడూరు నా నియోజక వర్గం. ప్రతి పక్ష నాయకుడి నియోజక వర్గంలో ముందురోజు సాయంశ్రం తెలి పోవేలో ఒక డిమాన్ డ్స్ ట్రైటర్ ను పంపించి బెజెట్ ను వోట్ డౌన్ చేయించారు.

దానిని విచారణ చేయిస్తున్నానని కేవలం మాటతో చెబుతున్నారు. నేను ఈ రెండు విషయాలమీద అసమ్మతి తెలుపుతూ వాక్ అవుట్ చేస్తున్నాను.

(At this stage, Sir N. Srinivasul Reddy staged a walk-out.)

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఇది యూనివర్సిటీ యిచ్చినటువంటిది. ఇచ్చిన మాట నిలుపుకోలేదని ప్రభుత్వం మీద యింత అగ్రహంతో నింద పెట్టడం సరైనది కాదు. గవర్నమెంటుకు సంబంధించిన దానిలో ఎక్స్‌సైన్ షన్ యివ్వలేమని నిర్ణయము తీసుకొన్నాము గాని యూనివర్సిటీ ఒక అటానమస్ బాడి. ఇతర కార్యక్రమాలలో ఎక్కడైనా అని ఉంటే దానిని మీకు చూపించి మా మీద నింద పెట్టాలి గాని, యింత ఘనమైన నిందపెడితే ఎట్లా చెప్పండి. నిజంగా మా వల్ల తప్ప అయితే నిలబెట్టి అడగండి. తప్ప లేనప్పుడు కూడ యిట్లా విసిరితే ఎట్లా చెప్పండి ?

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :—తప్ప ఉన్నదో లేదో చూస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఇంక తప్ప లేదని క్లారిఫై చేయవలసిన అవసరం లేదుగదా ? ఆ టాఫిక్ క్లొజ్ చేయండి. అవసరంలేదు.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— నేను ఏమైనా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన దాని మీద మాట్లాడానా ? పెద్దలు కొండా లక్ష్మణ్ గారు యిట్లా అంటే ఎట్లా చేయాలి. ఈ ఒక్క కేస్ విషయం మాట్లాడ లేదు.

శ్రీ కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ :— ఈ మంత్రివర్గానికి బాగా పోలనగా మాట్లాడే అలవాటు యున్నది. గౌరవసభ్యులు అందరు పోలనగా నవ్వుతున్నారు. అది వారు ప్రశంస క్రింద లెక్కెస్తారు. అటువంటి శ్రెండ్ అతనిది. అతను గమనించాలి, వాయిలెట్ అయిందని చాలెంజ్ చేయడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారు నేను వాయిలెట్ అయినదో లేదో చూస్తాను అన్నారు. అన్న తరువాత అది యిండిసెండెంట్. గవర్నమెంట్ బాధ్యత లేదని చెప్పడం—అంటే, సైండింగ్ ముఖ్యమంత్రిగారి కంటే పూర్వం వారు యిచ్చినట్లు అర్థం కాకపోతే యింకేమీ యున్నది ? ముఖ్యమంత్రిగారి పేరు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నదా ? గుండ్రం గుండ్రం త్రిప్పి మాట్లాడే అలవాటు వదులుకోండి. మంత్రి అయి ఉండి రెస్పాన్సిబిలిటీగా మాట్లాడండి.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :— పెద్దలు చెప్పినది నేను విన్నాను. దానికి సమాధానం చెప్పకుండా వారినే ఆలోచించుకోమని మనవి చేస్తున్నాను. మార్కెట్ కమిటీ విషయంలో.....

6-30 p. m. Sri Syed Hasan:—They are trying to act according to the maxim — “Head I win, tail you lose”. They say the University is an autonomous body and therefore they could not interfere. There is the same autonomy for the Muslim Wakf Board and in their own interests they wanted extension of term of the Secretary but the Government said that their policy is not to give extension. What is it ?

Sri J. Vengal Rao :—Even to-day that is the policy of the Government; there is no question of extension or reappointment. I already assured the House I will examine this particular case.

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—కాబట్టి, దానికి సంబంధించి ముఖ్యమంత్రిగారు విచారణ చేస్తామన్నారు. మొన్న నేను చెప్పిన దానివైన నిన్న యూనివర్సిటీ నుంచి వివరాలు రావడం, దానిపై నేను సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు ఒక ఎక్స్ ప్రెజ్ షన్ ఆఫీసర్ విషయమై చెప్పారు. వోటింగు విషయం చెప్పారు, అక్కడ ఆ విధంగా ఎన్నికలు, వోటింగు వుంటుందనే విషయం నాకు తెలియదు. అటువంటిదేమైనా వుంటే, దానిని గురించి తప్పకుండా విచారిస్తాము. అందువలన, దీనిని అందరూ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించ వలసినదిగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి (జహీరాబాద్) :—అధ్యక్షా, ఈ రోజులో ఇంటర్ నేషనల్ మార్కెట్లలో షుగర్ ధర బాగా పెరిగింది. బెల్లం కూడా పర్ చేజ్ చేసి షుగర్ గా కన్ వర్ట్ చేసి ఎక్స్ పోర్టు చేయడం గురించి ఎగ్జామిన్ చెయ్యాలని మంత్రి గారికి మనవిచేస్తున్నాను. వై వేట్ ఫ్యాక్టరీస్ కాకపోయినప్పటికీ, నైజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ వంటివి వున్నాయి. నిజామాబాద్, జహీరాబాద్ వంటి చోట్ల ఎక్కువగా షుగర్ కేన్ వుంది, బెల్లం తయారీ కూడా వుంది కాబట్టి పర్ చేజ్ చేసి ఆ విధంగా చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—గౌరవసభ్యులకు తెలుసు. నేను యీ విషయంలో నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీవారిని, నేషనల్ షుగర్ ఇన్ స్టిట్యూట్ వారిని కూడా సంప్రదించి, కేంద్ర ప్రభుత్వంతో వివరాలు సేకరించి దీనిని చేపట్టాలని చెప్పడం జరిగింది. వారు దాని కొరకు అన్ని వివరాలూ తెలుసుకుని అందుకు పోయి తన చేస్తున్నారు.

శ్రీ సిహెచ్. పరశురామనాయుడు :—ఈ హాస్ లో సంవత్సరం క్రిందట బొమ్మలి అగ్రికల్చర్ డిమాన్ స్టేట్ ఒక లారి ఫెర్టిలైజర్ పోయిందని పోలీసుకు రిపోర్టు యిచ్చాడని తెలియజేయడం జరిగింది. అది పోలీసని వారు ఫ్రైండింగ్ యిచ్చారు. ఆ విషయమై పోలీస్ వేస్తే మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా తప్పకుండా దీనిని విచారణలో పెడతామని చెప్పారు. మంత్రిగారు యీ ఆఫీసర్ ను వెంటనే సస్పెన్షన్ లో పెడతామని యీ హాస్ లో ఎస్ట్రా రెస్ ఇచ్చారు రెండు మూడు సార్లు నేను వ్రాసినా, కలిసినా ఏమీ చెప్పరు. ఆయన ఇప్పటికీ అక్కడనే ఖుషీగా వున్నారు. ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. దీనిని గురించి మంత్రి గారు ఏమీ చెబుతారు ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఈ విషయంలో నేను ఒక ఫైల్ వస్తే కూడా సెక్రటరీగారితో కూడా చర్చించి, ఆ విషయమై డిప్ గా ప్లడీ చేసి సరియైన చర్య తీసుకోమని చెప్పడం జరిగింది. తప్పకుండా, చర్య తీసుకుంటారు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—చాలా సీరియస్ పోజెం ఒకటి వున్నది, ముఖ్య మంత్రిగారు, వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారు కూడా అది గమనించాలి. ధని కోట్ల

రూపాయలు విలువగల టోకాక్ నిలవన్నదని. అది ఎవరూ కొనడం లేదని, దానివలన చాలా నష్టం వస్తుందని చర్చ జరిగింది. పెద్ద కంపెనీల వారు చేస్తున్నాయి పనిని చాలా సీరియస్ గా ముఖ్యమంత్రిగారు, వ్యవసాయకాశా మంత్రిగారు దృష్టిలోకి తీసుకుని, దీనిలో ఇంటర్ వీన్ అయి దీనిని పరిష్కరించవలసి వున్నది. అలాగే కాటన్ విషయం కూడా వుంది. లక్షల ఎకరాలలో చేస్తున్నారు. దీనికి సంబంధించి కూడా జరుగుతున్న దానిలో, రైతులకు అన్యాయం చేయాలని చేస్తున్న దాని విషయంలో కూడ దృష్టిలోకి తీసుకుని చెప్పవలసి వుంది. ఆ మూడు జిల్లాలు నేను తిరిగి వచ్చాను. దానిపై స్టేటు మెంటు ఇవ్వవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ శె. చొక్కారావు :— ఈ విషయానికి సంబంధించి ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రయత్నం గురించి శ్రీకృష్ణగారికి కూడా తెలుసు. దీనిపైన నేను ప్రత్యేకంగా ఇప్పుడు చెప్పేదేమీ లేదు. ప్రభుత్వం యీ విషయంలో ప్రయత్నం చేస్తున్నది.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :— ఇంతకుముందు నేను చెప్పిన విషయానికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పలేదు. సిడ్ ప్రొడక్షన్ విషయం, దాని గురించి మంత్రిగారు చెప్పాలి.

శ్రీ శె. చొక్కారావు :— కై రెక్కర్ యీ అంశాలన్ని చర్చించి, ఒకటి రెండు రోజులలో దీని గురించి ఒక నిర్ణయం తీసుకుని, రైతులకు అన్ని విధాలా సహాయం చేసే ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతుందని మనవిజేస్తున్నాను. ఆ విశ్రాంతి మీ నుంచి తీసుకుని ఇతర రైతులకు కూడా ఇవ్వడానికి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి :— రేటు ఎంత ?

శ్రీ శె. చొక్కారావు :— దాని గిట్టుబాటు ఎంతో పరిశీలించాలి, రైతులకు కూడా ఇబ్బంది లేకుండా నిర్ణయం జరగాలి. ఆ విషయం పరిశీలనలో వుంది.

6.40 p. m.

శ్రీ సి.వి.కె. రావు :— అధ్యక్షా. ఈ బడ్జెటు సెషనుకు వచ్చేముందు మా జిల్లాలోని ఒక గ్రామంలో ఎరువుల అమ్మకం విషయంలో కుంభకోణం జరుగు తున్నదనీ, బ్లాకు మార్కెట్ లో అధిక ధరలకు అమ్ముతున్నారనీ నేను మంత్రి గారికి బయట చెప్పాను. ఆయన వివరాలు యివ్వమని అడిగారు, నేను యిచ్చాను. ఈ డిమాండుమీద నేను మాట్లాడినాను. ఇప్పటికి వారికి చెప్పి సుమారు ఒక నెల అయింది. ఇంతవరకూ దానిమీద ఎటువంటి విచారణకూడా జరిపించలేదు. మంత్రిగారు తమ పదవిని యీ విధంగా నిర్వహిస్తుంటే యిక ప్రజల గతి ఏమి కావాలి? ఈ డిమాండుమీద మాట్లాడేటప్పుడు యీ విషయం వారి దృష్టికి తెచ్చాను. వారు ఏమి చర్య తీసుకున్నారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ శె. చొక్కారావు :— గౌరవ సభ్యులు చెప్పడం, విజ్ఞాపన పత్రం యివ్వడంకూడ జరిగింది. వెంటనే డిపార్టుమెంటుకు వంపించి, జిల్లా కలెక్టరును

వెంటనే విచారణ చేయమని తెలపడం జరిగింది. జిల్లా కలెక్టరునుంచి యంకా పమీ రాలేదు. ఇప్పుడు అక్కడ జ్ఞాకు మార్కెటుగానీ, మరొకటిగానీ లేదు.

శ్రీ సి.వి.కె.రావు:—నేను వారికి యిచ్చి నెల రోజులైనప్పటికీ జిల్లా కలెక్టరు దగ్గరనుంచి రాలేదంటే యీ పద్ధతిలోనేనా వారు తమ డ్యూటీ నిర్వహించేది? నేను చెప్పినదానిమీద ఎంక్వయరీ లేదు సరికదా. యిప్పుడంతా బాగానే వున్నదని వారి డిపార్టుమెంటుకు ఒక సర్టిఫికేట్ యిచ్చేయడం అగౌరవ పరచడమే అవుతుంది. ప్రభుత్వంలో బాధ్యత పొందిన మంత్రులు యీ విధంగా లెక్కలేనట్లుగా వ్యవహరించేటట్లయితే, విచారణ చేయకుండానే, అక్కడి పరిస్థితులు బాగున్నాయని చెప్పడం అగౌరవకరమైనటువంటిది. దీనికి నేను నిరసన తెలుపక తప్పదు. నిరసనగా నేను వాకౌట్ చేస్తున్నాను. రాష్ట్రమంతటాకూడ జ్ఞాకు మార్కెటు జరుగుతోందంటున్నాను. ప్రతి బస్తాకు 4-రి రూపాయలు ఎక్కువగా వసూలు చేస్తున్నారు. మేము ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినప్పటికీ మంత్రులు చర్యలు తీసుకొనే శక్తి లేకుండా ఉన్నారా? ఎరువుల విషయంలో అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ జె. చొక్కారావు:—వారు చెప్పిన కంప్లయింటుమీద నేను విచారణ చేయిస్తాను అన్నాను. ఉన్న పరిస్థితి బాగున్నదని నేనే కాదు అందరూ పకీఫించినచే. ఈ నాడు రబీకే కాదు, ఖరీఫ్ కుకూడా యివ్వాలంటున్నాము. ఎక్కడైనా బుద్ధి తక్కువవాడు తప్పచేస్తే విచారణ చేయిస్తాము. మొత్తంమీద పరిస్థితి బాగున్నదనేది అందరూ పకీఫించినచే.

శ్రీ సి.వి.కె.రావు:—నేను వారికి యిచ్చి నెలరోజులైంది. వారు ఏ ప.కి యిచ్చారు. ఇప్పుడు ఏదో సాకు చెప్పి మళ్ళీపరచడానికి పూనుకొంటున్నారు. మంత్రులు తగిన చర్య తీసుకోవడంలేదు. కాబట్టి నేను వాకౌట్ చేయక తప్పదు. చేస్తున్నాను.

(శ్రీ సి. వి. కె. రావు సభనుంచి నిష్క్రమించెను)

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—నా నియోజకవర్గం ఎల్లారెడ్డిలో పబ్లిక్ మీటింగులో ముఖ్యమంత్రి గారు, యితర మంత్రులు కూడా చాలామంది వుండగా ఫర్మిలైజర్లు ఊరూరుకి పంపిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. అది ఎంతవరకూ వచ్చింది ?

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—నేను ఎల్లారెడ్డి వెళ్ళాను. సమితి ప్రసీడెంటును ఆడిగాను. రబీ ప్రోగ్రాముకు బాగా వాచ్చాయని నాతో చెప్పారు. వారి నియోజకవర్గములో నేను రెండు ఊళ్ళు తిరిగాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—సుగర్ ఇండస్ట్రీ చాలా ప్రోఫిటబుల్ ఇండస్ట్రీ. దీనిని ఇప్పుడు సెండల్ గవర్నమెంటే డీల్ చేస్తోంది. రాజ్యాంగంలో యూని యున్ లిస్టులో గానీ, కాంకరెంటు లిస్టులో గాని సుగర్ సబ్జెక్టు లేదు. ఇది షేటు సబ్జెక్టు. ఇంత లాభం వచ్చే యీ సబ్జెక్టును మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఎందుకు నిర్ల

హించకూడదు ? ఇది పాలసీ మాటరు. దీనిని గురించి వారు సమాధానం చెప్పడం లేదు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఇది కాంకరెంటు నబ్బకు. మన ఇష్టం వచ్చినట్లు చేయడానికి లేదు.

శ్రీ సిపాచ్. పరకురామనాయుడు :—నేషనల్ సీడ్ కార్పోరేషన్ లో ఏ సీడ్ కావాలంటే ఆ సీడ్ దొరుకకుండా వుంటోంది. స్టేట్ సీడ్ కార్పోరేషను ను పెడతామన్నారు. అదివేగంగా ప్రారంభిస్తారా ? నేషనల్ సీడ్ కార్పోరేషన్ లో దొరకలేదని ప్రయివేటుగా కొంటే ప్రైబ్రిడ్ మెయిజ్ రి కె. జి. అకు 5 న్నర కె. జి. లే యిస్తాడు. ఫిర్యాదు చేస్తే యిది నేషనల్ సీడ్ కార్పోరేషనుది కాదని జవాబు పంపారు. దీనిని గురించి మంత్రి గారు ఏమీ చెబుతారు ?

శ్రీ జె. చొక్కారావు :—ఇటువంటి లోపాలుంటే పరిచేసి మంచి విత్తనాలు సప్లయి చేయాలని ప్రయత్నము చేస్తున్నాము.

Chairman :—Now the Minister for Marketing will reply.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, ఈ డిమాండు మూవ్ చేసినది చొక్కారావు గారు. ఇప్పుడు వీరు ఎందుకు జవాబు చెబుతారు ?

శ్రీ వి. మహేంద్రనాథ్ (అచ్చంపేట ఎస్. సి.) :—అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు యీ బడ్జెటు రూపొందించడంలో బడ్జెటు ఫర్ ఫార్మెన్స్ పేరుతో ఒక పద్ధతి ప్రవేశపెట్టారు. ఆ పద్ధతి ననుసరించి గవర్నమెంటు ఫంక్షనింగును గ్రూపుగా విభజించే ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం సూచనల ననుసరించి మార్కెటింగు వ్యవహారాలను వ్యవసాయ శాఖలో అనుబంధ శాఖగా నిర్మాణం చేయడం జరిగింది. అందువల్ల, ఇతర రాష్ట్రాలలో వలెనే ఇక్కడ కూడా మార్కెటింగు వ్యవసాయ డిమాండులో చేరడం జరిగింది, గౌరవ సభ్యులు దీనిని గురించి వేరే అభిప్రాయపడకూడదని మనవి చేస్తున్నాను.

మార్కెటింగు వ్యవహారాల గురించి గౌరవ సభ్యులు అనేక విషయాలు చెప్పారు. అగ్రికల్చరు మంత్రిగారు జవాబు చెప్పిన తరువాత మార్కెటింగుకు సంబంధించి చెబుదామని నేను లేచాను. ఒకవేళ గౌరవసభ్యులు ఈ విషయాలు వినవలసిన అవసరం లేదనుకుంటే నేను కూర్చుంటాను

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అధ్యక్షా, నేను ఆనాడే ఈ అబ్జెక్షన్ రెయిజ్ చేశాను. ఈ డిమాండును మూవ్ చేసిన చొక్కారావు గారు సభలో వున్నారు. వారు మూవ్ చేసినప్పుడు మార్కెటింగు మినిస్టరు కూడా సభలోనే వున్నారు. అప్పుడు మీరు కూడా చెప్పారు. మరి యీ రెండు రోజులలో వలెనే నేను రిప్లయి యిస్తానని వీరు అంటున్నారు. ఈ గొడవలన్నీ ఏమిటి ?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—మార్కెటింగు విషయాల గురించి మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పాలని లేచారు. అల్ ఇండియా సిస్టములో యీ విషయం వ్యవసాయంలో వస్తుందని చెప్పారు. వారిని జవాబు చెప్పవద్దంటే మానేస్తారు.

కావీ గౌరవసభ్యులు చెప్పిన విషయాల మీద వారు సమాధానం చెబుతారు. ఓపికగా వినాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—అధ్యక్షా, మార్కెటింగు వ్యవహారాలకు సంబంధించి 6 గురు గౌరవసభ్యులు మాత్రం మాట్లాడినారు. వెంకటరత్నం గారు మార్కెటింగు వ్యవహారాలకు సంబంధించిన శాసనం చాలా లోప భూయిష్టముగా వుందనీ, ఇందులో కొన్ని మార్పులు అవసరమనీ, యాక్టును సవరించి నిర్మాణం చేయబడ్డ కమిటీలలో అధిక సంఖ్యాకులు నామినేట్ చేయబడుతున్నారనీ, కొద్దిమంది మాత్రమే ఎన్నిక చేయబడడం జరుగుతున్నదనీ, యాక్టును సవరించవలసిన అవసరమున్నదనీ చెప్పారు. శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు యీ వ్యవసాయ మార్కెటింగు కమిటీలలో కొంతమంది అధికారులను నామినేట్ చేయడం సమంజసం కాదు, దానిని గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరమున్నది అని చెప్పారు. శాస్త్రులరావు గారు రైతులకు సదుపాయాలు కల్పించే నిమిత్తం యీ మార్కెటింగు వ్యవస్థను ప్రైవేటీకరణం చేయాలని చెప్పారు. కాసా నారాయణగారు యీ సహకార మార్కెటింగు సంస్థలు కొనుగోలు చేసే వ్యవసాయోత్పత్తుల ధరలను స్థిరీకరించే ఏర్పాటు చేయాలన్నాడు. ఈ విషయాలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని, రాబోయే ఏప్రిలు మాసాంతంలోగానే ఒక రాష్ట్ర స్థాయి చర్చా గోష్టి ఏర్పాటు చేయబోతున్నాము. అందులో శాసనసభ్యులు, మార్కెటింగు కమిటీల అధ్యక్షులు, వర్తక సంఘాల ప్రతినిధులు, అనుభవజ్ఞులైన పెద్దలు పాల్గొనేటట్లుచేసి అందులో వారు వెలిబుచ్చే అభిప్రాయాలు, యిప్పుడు సభ్యులు అంద చేసిన సూచనలూ తీసుకుని కూలంకషంగా చర్చించి యీ యాక్టుకు సంబంధించిన రూలులో అవసరమైన మార్పులు చేయడానికి ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను 6-50 p. m.

ఈ సూచనలు చేసిన సభ్యులందరూ రాష్ట్ర స్థాయి చర్చా గోష్టిలో పాల్గొని తగు రీతిగా విజయవంతం చేయాలని కోరుతున్నాను. కొంతమందికి అవకాశం ఉండో లేదో, అందులో పాల్గొంటారో లేదో, అని అతి తొందరగా ఒక ప్రశ్నవేసి రూపొందించడం జరుగుతోంది. దానిని సభ్యులందరికీ అందచేస్తున్నాము గోష్టిలో పాల్గొనలేని సభ్యులు కాని మార్కెటింగు కమిటీ అధ్యక్షులు కాని వర్తక సంఘ ప్రతినిధులు కాని తమ అభిప్రాయాలను అందచేస్తే ఈ రూపంలో ఈ సమస్య చర్చించడానికి వీలుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎమ్. నాగిరెడ్డిగారు, శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు, వెంకటరత్నంగారు పోగాకు, ప్రత్తి ఉత్పత్తుల అమ్మకంలో మార్కెటు ఫీజు వసూలు చేస్తున్నారని కాని దానికి తగినన్ని సదుపాయాలు కలిగించడం లేదని చెప్పారు. ఇప్పుడు అమలులో ఉన్న పోగాకు మార్కెట్లలోను ప్రత్తి మార్కెట్లలోను సదుపాయాలు కల్పించబడ్డాయి. ఇంకా మరెక్కోనూ సదుపాయాలు కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రభుత్వం అనేక చర్యలు తీసుకోడం జరుగుతోంది. ఫీజు విషయంలో ప్రైవేట్లో అనేక మైన రిట్లు వేయడం జరిగింది. ప్రైవేట్లో ప్రభుత్వ చర్యను సమర్థించడం జరిగింది. మార్కెటు ఫీజు కలెక్షన్ న్యాయ సమ్మతం కావని చెప్పడం న్యాయం కాదు. ఐనప్పటికీ ఇంకా ఇందులో చర్చించవలసిన, అర్థం చేసుకోవలసిన అంశాలుంటే అతి

తొందరలో జరుగనున్న చర్చా గోష్ఠిలో ఈ సమస్యలను సమగ్రంగా చర్చించుకోవచ్చునని మనవిచేస్తున్నాను. పొగాకు, ప్రత్తి ధరలను గురించి ఇప్పుడే వ్యవసాయ మంత్రి గారిని అడిగారు. 7-8-75 వరకు నాకు అందిన సమాచారాన్ని తెలియచేస్తాను. 1974 లో గుంటూరులో ప్రత్తి కనిష్ట ధర రు. 300 లుంటే ఇప్పుడు రు. 320 లు ఉన్నది. గరిష్ట ధర 1974 లో రు. 550 లుంటే ఇప్పుడు రు. 550 ల వరకు ఉంది.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :— ఇవి ఎప్పటి ధరలు? క్రితం సంవత్సరానినా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— మీకేమైనా ధరలు తెలుసునా అని అడిగారు. 7-8-75 నాటికి ఉన్న ధరలు గురించి మాకు అందిన సమాచారం చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :— మేము అదే అంటున్నాం. మంత్రిగారు చెప్పిన ధరలు ఈ సంవత్సరానికి క్రితం సంవత్సరం కంటే తక్కువగానే ఉన్నాయి, ఖర్చులు పెరిగాయి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— రైతులకు నష్టం లేకుండా చేయామని ప్రభుత్వ స్థాయిలో సెక్రటరీ గారిని ఢిల్లీకి పంపి అన్ని విధాలా కృషి చేస్తున్నాము. వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి గారు కూడా సెలవిచ్చారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— క్రితం సంవత్సరం ప్రత్తికి రు. 550 లు రేటు ఉంది అంటున్నారు కదా.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— మాకు అందిన సమాచారం చెబుతున్నాను. పొగాకుకు సంబంధించిన ధరలు బాగానే ఉన్నట్లు సమాచారం అందచేయబడింది. 1975లో పొగాకు గ్రేడ్ 15కు కనీస ధర రు. 800 లు, గరిష్ట ధర 850 లు. గ్రేడ్ 25కు కనీస ధర రు. 550లు, గరిష్ట ధర రు. 600లు. గ్రేడ్ 35కు కనీస ధర రు. 830 లు, గరిష్ట ధర రు. 950 లు. గ్రేడ్ 55 కు కనీస ధర రు. 240లు, గరిష్ట ధర రు. 300 లు. గ్రేడ్ 85కు కనీసధర రు. 70లు. గరిష్ట ధర రు. 120 లు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— ఏ సాయిల్ కు చెందిన ధరలు ఇవి?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— సాయిల్ విషయం లేదు. గ్రేడింగ్ బట్టి.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— కొద్దిగా వివరణ చెబుతాను. ప్రేడర్లుకు రైతులకు—

శ్రీ జె. వెంకటరావు :— సాయిల్ సంగతి వ్యవసాయ మంత్రి గారు చెబుతారు. మార్కెటింగ్ కమిటీలు, రేట్లు ఈయన చెబుతారు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :— నైట్ సాయిల్ కు మిగతా వాటికి రేట్లలో తేడా ఉంటుంది.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినట్లు, నేను మార్కెటింగ్ వివరాలు మాత్రమే వివరించగలుగుతాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—ధరలు రేడియో చదివినట్లు చదువుతారా ?
 శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—రేడియోలు రోజూ వినేదే. వాటిని చెప్ప
 వలసిన అవసరం లేదు. పొగాకు కొనే కంపెనీలు మార్కెటులోనికి వచ్చాయి.
 21.08 మిలియన్ల కేజీలు కొనుగోలు చేయడం ఇప్పటికే జరిగింది. మిగతా
 కొనుగోలు దారులు మార్కెటులోనికి వస్తున్నారు. అందువల్ల పొగాకు విషయం
 పెద్దగా భయపడవలసిన అవసరం లేదు. ఇటీవల భారత ప్రభుత్వం వారు పార్లమెంటులో
 ఒక బిల్లును ప్రవేశపెట్టి మార్కెటింగు బోర్డు నిర్మాణం గురించి శాసనం చేయడం
 జరిగింది. బహుశాందరంగా పొగాకు మార్కెటింగు బోర్డు వారు ముందుకు వచ్చి
 రైతులను కాపాడతారని ఆశించడం జరుగుతోంది. శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు ఒక
 ఆక్షేపణ చేసారు. ఒక విస్తరణాధికారి గూడూరు మార్కెటింగు కమిటీలో
 బడ్జెటును వోట్ డౌన్ చేపారని వారు చెప్పారు. ఈ విషయమై 0-3-75 న
 ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు అందింది. వెంటనే డైరెక్టరు స్థాయిలో చర్యలు తీసుకోవడం
 జరిగింది. డిప్యూటీ డైరెక్టరు గారిని విచారించి రిపోర్టు పంపాలని కోరడం
 జరిగింది. వారి నివేదిక రాగానే శాసన రీత్యా తగు చర్యలు తీసుకుంటామని
 మనవిచేస్తున్నాను. ఈశ్వరీబాయిగారు రైజ్ చేసిన ఒక పాయింటుకు మొదట్లోనే
 సమాధానం చెప్పారు. వారు మరొక మాట అడిగారు. మార్కెటింగ్ డిపార్టు
 మెంటు వద్ద పన్నెనా వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల గురించి సర్వే చేసిన నివేదికలన్నాయా
 అన్నారు. అధ్యక్షా, ఉన్నాయి. పూలు, బంగాళాదుంపలు, ద్రాక్ష, ఆము
 దాలు వీటిని గురించి తగు విధంగా పరిశోధన చేసిన తరువాత నివేదికలు సిద్ధం
 చేయడం జరిగింది. అప్పువేయబడ్డాయి. గౌరవ సభ్యులకు కావాలంటే అందించే
 అవకాశం ఉంది. వెంకటరత్నం గారు మరొక మాట చెప్పారు. మార్కెటు
 ికా కలెక్ట్ చేయడం గురించి చెప్పారు. దానికి ఇప్పుడే సమాధానం చెప్పాను.
 తరువాత శ్రీ కె. నారాయణగారు గౌరవ అమ్మకానికి మార్కెటువసతి
 లేదన్నారు. మునీసిపల్ మార్కెట్లు అంబర్ పేటలోను, జియాగూడలోను,
 ఉన్నవి. మార్కెటింగు డిపార్టుమెంటు తరపున అలాంటి చర్య తీసుకోలేదు.
 ఈ విషయం ఆలోచిస్తానని మనవిచేస్తున్నాను. భాస్కరరావుగారు యార్లులకు
 స్థల సేకరణలో ఆలస్యం అవుతోందన్నారు. స్థల సేకరణలో ఆలస్యం జరగకుండా
 చర్యలు తీసుకుంటాము. అంతేకాకుండా అక్కడక్కడ మార్కెటింగు
 కమిటీలలో కొన్ని అక్రమ పద్ధతులన్నవి వాటిని ఆరికట్టాలన్నారు. ఈ
 విషయం కూడా తగు చర్య తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతకంటే
 చెప్పవలసిన అంశాలు ఏమీ లేవు. నిర్మాణాత్మకమైన సలహాలు యిచ్చినందుకు
 గౌరవసభ్యులకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ ఈ డిమాండును బలపరచాలని కోరుతూ
 శలవుతీసుకుంటున్నాను.

7-00 p. m.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—అధ్యక్షా, మార్కెటు సెస్సు ఆవేది ఫెసిలిటీస్
 కలిగించినందుకు వమాలు చేస్తారు. కాని టుజాకోకి సంబంధించినంతవరకు అది
 అసలు మార్కెటుకే రాదు. వారు చేసే సదుపాయం ఏమీ లేదు. దానిమీద
 సెస్సు వసూలు చేయడం యిల్లీగల్. హైకోర్టు యిచ్చిన జడ్జిమెంటు

ప్రభుత్వానికి అనుకూలంగా ఉండన్నారు. అది సరి కాదు. వారు జడ్జిమెంటు చదవలేదనుకుంటాను. సర్వీసు చేస్తుంటే సెస్సు వసూలు చేయవచ్చునని, సర్వీసు చేస్తున్నారా లేదా అనేది క్వశ్చన్ ఆఫ్ ఫ్యాక్ట్ కనుక లోఎర్ కోర్టు డిసైడ్ చేయాలనీ తీర్పు ఇచ్చారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—అంధ్ర ప్రయాలో మార్కెటింగు కమిటీలు చాలా బాల్య దశలో ఉన్నవి. ఇంటిగ్రేటెడ్ మార్కెట్ కు తెలంగాణాలో మంచి ఫెసిలిటీస్ ఉన్నవి. అంధ్ర ప్రయాలో ఎర్రేజిమెంటు చేస్తున్నారు. సర్వీసు చేస్తే సెస్సు వసూలు చేస్తారు, లేకపోతే లేదు. మార్కెటింగ్ యార్డుకి తేవడానికి అలవాటు చేయాలి.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—టౌబాకో మార్కెటు యార్డుకి రావడంలేదు. అది ముఖ్యమంత్రిగారికి తెలుసునా?

శ్రీ జె వెంగళరావు :—నాకు తెలుసును, పోవడంలేదని. కాని ఆక్టు ప్రకారం పోవాలి. ఫెసిలిటీస్ అన్నీ చేయాలి. అక్కడికి పోయి తీరాలి. అది చేద్దాం. మాట్లాడుదాం.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—ఫెసిలిటీస్ ఇచ్చేవరకు సెస్సు వసూలు చేయకుండా ఉంటారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—లాస్టియర్ ఇబ్బందిఉంటే తీసివేళాము. ఇప్పుడు ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—వసతి లేదన్నారు. గుంటూరులో నాలుగు యార్డు ఉన్నవి.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—వారు చెప్పినది కరెక్టుకాదు. అక్కడ గౌడొమ్మ మిర్చికి సంబంధించినవే కాని టుబాకోకి కావు. లేవని ముఖ్యమంత్రి గారు ఒప్పుకున్నారు.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—వారు అడిగింది చూస్తాము.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—సమాచారం కొంత కాలం ఆలెన్స్ మోషను వచ్చినప్పుడు తెప్పించాను. కౌన్సిలులో వచ్చినప్పుడు ఆఫీసరు ర్యపీకరణ చేసి రిపోర్టు ఇచ్చారు కనుక అది నూటికి నూరు పాళ్లు నిజం.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :—అక్కడ టుబాకోకి సంబంధించినంతవరకు ఫెసిలిటీస్ లేవని చెప్పాను. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఒప్పుకున్నారు.

శ్రీ జె వెంగళరావు :—మీరు ఎప్పుడో అడిగిన దానికి భొగట్టా తెప్పించారని చెప్పారు. గౌరవపక్షులు చెప్పినది చూస్తానని చెప్పాను కదా.

Sri Ibrahim Ali Ansari :—Sir, I am very much thankful to several Hon'ble Members who participated in the discussions on Forests and gave some very valuable suggestions and made constructive criticism.

I would like to assure the Hon'ble Members that we would do our best to improve and take up the afforestation on a very large scale, as suggested by several Hon'ble Members.

Sri Nagi Reddy suggested inspection of areas with a view to take a decision on the reservation of those areas which are fit for cultivation. I would like to mention that long back in the year 1972, all such areas which had no forest growth and fit for cultivation were jointly inspected by the Conservators of Forests, D.R.O. and Collector. They have submitted a Report to the Government. On receipt of that Report Government has already taken action for afforestation of 1,80,000 acres. I would request the Hon'ble Members not to press it further.

Srimati J. Eswari Bai has also suggested the same thing; and my reply is same to her.

Sri Syed Hasan mentioned a slapping incident by D.F.O. Adilabad. This matter was enquired into and has been found 'not correct'. Another thing mentioned by him was about the construction of pillars to boundary. An enquiry was conducted and action is being taken.

Sri Appana Dora wanted that the Departmental activities of the Forest Department should be stepped up and deforestation should be taken up. This would deprive of huge money. Therefore, I say it would be proper.

Sri Raja Shekara Reddy suggested forming of a Forests Corporation. Very soon this will be done. As regards the revision of the pay scales of subordinate services, I may say that the proposals are pending with the Pay Commission. Once a decision is taken by the Commission, we would be able to do something. He also wanted to nationalise the Timber Trade. We have already taken steps in that direction, and Departmental people are being trained throughout the State. To start with 3-4 Divisions would come up.

Sri Damodhar Reddy asked that uneconomic plantation should not be taken up in Karimnagar. He mentioned of a plot which was taken up and which proved uneconomical. Actually, this was taken up under the Drought Relief Programme—naturally then something had to be taken up to provide relief and employment. All the same it may be said that it was not so very uneconomical.

Sri Gopayya pointed out of a 800 acres area of reserve forest which had no trees, and wanted that this could be deforested in favour of Tribals. I do not think we could agree to that.

Only one Hon'ble Member, Sir Ranga Dass was very considerate towards us and gave some very valuable suggestion for the improvement of forests and better training of officials. We welcome this suggestion and try to work on it. He has also suggested amendment of the Forest Act. If necessary, that may be done. He has also mentioned about Araku and Chintapally, where there is great potential for coffee plantation. We have already taken up coffee plantation and it is done to the extent of nearly 21,500 acres. We also want to take up another area which is a suitable one. A Scheme has already

been submitted to the Government of India for their assistance. As soon as this Scheme is approved we will be able to take up another 2,000 acres-

7-10 p.m.

श्रीमती जे. ईश्वरी बाई :— मैंने पहले भी कहा है कि आपले डिपार्टमेंट में बहुत करपशन है। लोग झाड़ काट कर खा जाते हैं। गवर्नमेंट का लाखों रुपया नुकसान हो रहा है।

شری محمد ابراهيم علی انصاری! — مجھے دفعہ معلوم ہوا کہ انسان

بھی جھاڑ کھاتے ہیں۔

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—కరప్షన్ వుంది. కాని అంత స్వీపింగ్ రిమార్క్స్ ఫలానా వారి గురించి అనకూడదు. దాని కోసము ప్లయింగ్ స్క్వాడ్స్ వేళారు. కంట్రోల్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. స్వీపింగ్ రిమార్క్స్ మంచిది కాదు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—సి. సి. యఫ్. గా 18 సంవత్సరములుగా వారినే ఎందుకు వుంచారు? ఆదిలాబాదు పోయి చూడండి అని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. వెంకటరావు — వారు చెప్పిన పాయింట్ వరకు ఒప్పుకోన్నాము. అట్ల స్వీపింగ్ రిమార్క్స్ చేస్తే ఎట్లా?

Sri Syed Hasan :—In the course of speech, I mentioned a fact I had written to the Government about the corruption of a Joint Secretary of the Forest Department and the Chief Secretary has written to me that enquiry has been instituted about one year back. No reply has been given on that.

Sti Mohd, Ibrahim Ali Ansari :—I am not in the know of it.

Sri Syed Hasan :—I could not follow you.

Sri Mohd, Ibrahim Ali Ansari :—I am not in a position to say because Hon. member has written directly to the Chief Secretary and what action the Chief Secretary has taken, I don't know.

Sri Syed Hasan :—It is a matter to know. It is necessary for you to find out.

(No reply)

Sri D. Venkatesam :—Hon. Minister was kind enough to inform this House and it is the first time to know that the Forest Department are eating the trees. In this connection we have requested the Government to allow the goats and have the pullerage, because you are encouraging to book the penalties. Your Flying Squad want only fixes some quota to each Ranger and each D.F.O. Knowing fully well that the goats are being reared in the forest and knowing fully well that they are squeezing the blood of the ryots by fixing the quota for the officials to book the cases, Why should not the Government allow the goats and have the pullerage?

Sri Mohd. Ibrahim Ali Ansari :—It is impossible for us

to allow the goats to graze in the forest, because there is no generation left.

Sri D. Venkatesam:—Does he know as per the census how many lakhs of goats are reared in this region, specially in our State? As per our conception, there are nearly some 60 lakhs of goats. These are reared in our forests. The Mamuls that are being paid by the ryots are shared by the departmental people. So in this connection, why the Government is not so considerate to see that these goats are allowed in the plots where eucalyptus, plantation and other plantations are not touched by the goats. Is there any consideration by the Government?

Sri Mohd, Ibrahim Ali Ansari:—We have set apart one or two areas only for goat grazing. Beyond that it is impossible for us to allow the goats to graze.

Mr. Speaker:—Now the Minister for Co-operation will reply.

శ్రీ బి. సుబ్బారావు :—అధ్యక్షా, సహకార పద్దుమైన గౌరవ సభ్యుల చాల మంచి సలహాలను యివ్వడం జరిగింది. చారందరిని హృదయ పూర్వకముగా అభినందిస్తున్నాను. కో ఆపరేటివ్ మూవ్ మెంటు అనేది పవిత్రమైన నాస్ అఫిషియల్ మూవ్ మెంట్, పీపుల్స్ మూవ్ మెంట్. మన రాజ్యాంగములో వెట్టు కొన్నాము. సోషలిస్ట్ సమాజ స్థాపనకు, వేల్ ఫేర్ స్టేటు నిర్మాణము కోసము వునాది వంటిది. ఉన్నవారికి లేనివారికి మధ్య వున్న అగాధమును పూడ్చి ఎక వామిక్ సోషల్ జస్టీస్ ని తిసుకురావడానికి ఇంతకంటే మరొక సాధనము లేదని మనవి చేస్తున్నాను. The Co-operative movement is the only effective instrument to economic and social justice for weaker sections. అందుచేత ఇది పవిత్రమైన మూవ్ మెంటు. ఇది జయప్రదము కావడానికి అఫిషియల్స్ కాని, నాస్ అఫిషియల్స్ కాని చిత్త శుద్ధితో పని చేయాలి. నీతి నిజాయితీతో పని చేయాలి. నిస్వార్థ దృష్టితో పని చేయాలి. అప్పుడే మనము సాధించదలచుకొన్న లక్ష్యాలను సాధించగలుగుతాము. We want both officials and non-officials to work with a high sense of honesty, integrity, and service. అప్పుడే మనము అర్జించదలచుకొన్న లక్ష్యాలను సాధించగలుగుతాము. కో ఆపరేటివ్ సంస్థలు ఒకప్పుడు రైతులు తమ పాత బాకీలను తీర్చుకొనడానికి ఋణాలు యివ్వడానికి వున్న మూవ్ మెంటు. ఈ మూవ్ మెంటు ఆర్థిక వ్యవస్థలో ప్రగతి సాధించినది. మార్కెటింగ్, ప్రొసెసింగ్, కన్ స్యూమర్స్, హౌసింగ్, ఫార్మింగ్, వీకర్ నెతవ్స్ ఇన్ని రంగాలలో ఈ సహకార ఉద్యమము వ్యాపించినది. ఇన్ని రంగాలలో వ్యాపించినప్పటికీ బ్యాంకింగ్ యాక్టివిటీ అగ్రికల్చరల్ క్రెడిట్ గా వుండిపోయింది. మన రాష్ట్రము వ్యావసాయిక రాష్ట్రము. నూటికి 80 మంది వ్యవసాయముపై ఆధారపడివున్నారు. అగ్రికల్చరల్ ఎకానమీ స్ట్రాంగ్ గా వుంటే కాని మన దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ పటిష్టను గా వుండదు. కష్టపడి, భూమి దున్ని పంటలు వడించే రైతులకు పార్ట్ ఫారమ్, మీడియం టరమ్ లోన్స్ అవసరమైనప్పుడు, సకాలములో కావలసిన క్రెడిట్ అందించే బాధ్యత, పూచి ప్రభుత్వము మీద వుంది. సుమారు 15,000 వైగ్నిమరీ సొసైటీలు వున్నాయి. దాని ద్వారా

రైతులకు షార్టుటర్మ్ క్రెడిట్ ని ప్రొవైడ్ చేస్తున్నాము. ఏవరేజీన చూస్తే గత 5 సం.లలోను 25 కోట్ల వరకు యిచ్చాము. రైతులకు కావలసిన మొత్తము రిక్వైర్ మెంటులో ఇది చాల తక్కువే అని చెప్పక తప్పదు. దీనిని రెవ్యూ చేయడం జరిగింది. సాతకాలపు ప్రొసీ-ర్లను, పాలసీలను మార్పు చేశాము. బ్యాంక్స్ యొక్క ఎఫ్ఐపి యెన్సీని పెంచడము జరిగింది. దానివల్ల 1974-75 లో 40 కోట్ల వరకు షార్టుటర్మ్ లోన్ గా ఇవ్వడం జరిగింది. నాగార్జునసాగర్, పోచంపాడు, కృష్ణా, గోదావరి డెల్టా ఏరియాస్ లోను, ఇతర ప్రాంతాలలోను రబీ సీజనులో యివ్వడం జరిగింది ప్రొడక్షను పెంచవలసిన అవసరము వుంది. దాని కోసము ఈ షార్టుటర్మ్ క్రెడిట్ ఇచ్చాము. రాబోయే సంవత్సరాలలో ఇంకా ఎక్కువ క్రెడిట్ యివ్వాలనే దానికి కార్యక్రమమును రూపొందించడము జరుగుతున్నది. షార్టుటర్మ్ క్రెడిట్ రైతులకు చాల దగ్గరగా వుండవలసిన అవసరము వుంటుంది మన రాష్ట్రములో 195 తాలూకాలు వున్నాయి. ప్రతి తాలూకా కవర్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యములో వున్నాము. ఇప్పటికి 140 తాలూకాలు కవర్ అయినవి. తక్కిన తాలూకాలు డిసెంబరులోగా కవర్ అవుతాయి. 50 శాతము క్రెడిట్ స్కాల్ ఫార్మర్స్ కి ప్రొవైడ్ చేశాము. అగ్రికల్చరల్ ఆపరేషన్స్ కి షార్ట్ టర్మ్ లోన్స్ ఎంత అవసరమో భూమి బాగుచేసుకొనడానికి లాంగ్ టర్మ్ కూడ అంత అవసరము. మన రాష్ట్రములో 184 యల్. యమ్. బి.లు వున్నాయి. దాని ద్వారా భూముల మరమ్మత్తుకు, ఆయిల్ ఇంజన్స్ కి, ఎలక్ట్రిక్ మోటార్స్, పంప్ సెట్స్, తోటల పెంపకానికి లాంగ్ టర్మ్ లోన్స్ యిస్తున్నాము. మనదేశము వ్యావసాయక దేశమైనప్పటికీ రైతులు వ్యవసాయముపైనే ఆధారపడితే ఎకనామిక్ గా వుండదు. అభివృద్ధి, అనావృష్టి పరిస్థితులలో పంటలుపండక యిబ్బంది పడుతూవుంటారు. అందువల్ల దీనికి సబ్సిడరీ వృత్తులు వుండడం అవసరం. డైరీ ఫార్మ్స్, పౌల్ట్రీ, సిగ్నరీలాంటి అనుబంధ వృత్తులకు లాంగ్ టర్మ్ ప్రైవాన్సియల్ క్రెడిటు యివ్వాలనే నిర్ణయం తీసుకోబడింది. ముందు కాల్యంలో అనుబంధ వృత్తులకు లాంగ్ టర్మ్ క్రెడిటు ప్రొవైడ్ చేయబడుతుంది. ఏదైనా అప్లికేషన్ వెట్టుకుంటే డిలే యిన్ ది డిస్పిజిట్ అనే లోపం వుంది. మూడు నెలలవరకు ప్రొవైడ్ చేయలేకపోతున్నారు. లెంథీ ప్రొసీజరును సార్టెన్ చేయడం జరుగుతోంది. నెలరోజులలో యివ్వడం జరుగుతుంది. పోతే లాంగ్ టర్మ్ గాని షార్టు టర్మ్ క్రెడిట్ గాని చిన్నవారికి దొరకడంలేదనే క్రిటిసిజం లేకపోలేదు. అందుకని ఎల్. ఎం. బి. లాంటి పాటినుండి వచ్చే డబ్బులో 50 శాతం స్కాల్ ఫార్మర్స్ కు మార్జినల్ ఫార్మర్స్ కు యివ్వాలని యిన్ స్ట్రక్షన్స్ యివ్వడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం 50 శాతం వారికి యివ్వడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాము. స్కాల్ ఫార్మర్స్ కు యికముందు అవసరమైతే 75, 80 శాతం యివ్వాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వుందని మనవిచేస్తున్నాము. షార్టుటర్ముకుగాని లాంగ్ టర్ముకుగాని రైతులు ఒకచోటనుండి మరొక చోటకు పోయే అవసరం లేకుండా రైతుకు కావలసిన ఎరువులు, పనిముట్లు ఒకే ఏజన్సీ ద్వారా పెట్టాలని ఫార్మర్స్ సర్వీసెస్ సొసైటీస్ అని ఎక్స్ పెరిమెంటల్ గా పెట్టడం జరిగింది. నాలుగు జిల్లాలలో పెట్టాం. అది సెన్సెస్ ఆయితే మొత్తం రాష్ట్రములో పెట్టడానికి వీలుంటుంది,

7-20 p. m.

వ్యవసాయమీద ఆధారపడే స్కూల్ ఫార్మర్లు, మార్జినల్ ఫార్మర్లు, వ్యవసాయ కూలీలు, వీకరు సెకన్స్ వీరందరిని కూడ యింజనీరింగ్ మెంబర్ షిప్ డ్రైన్ వెట్టి కో ఆపరేటివ్ ఫీల్డ్లోకి తీసుకురావడానికి ప్రభుత్వం చూస్తున్నది. సీజనల్ అగ్రికల్చరల్ ఆపరేషన్లకు షార్టు టర్మ్, కేపిటల్ యిన్వెస్ట్మెంట్లకు లాంగ్ టర్మ్ ఎంత ముఖ్యమో రైతు కష్టపడి పండించిన పంట మిడిల్ మెన్ చేతిలో పడకుండా గిట్టుబాటు ధర రావడానికి చూడవలసిన అవసరం కూడ అంత వుంది. రైతులకు వ్యాయమైన ధరకు ఫర్టిలైజర్లు, పెస్టిసైడ్స్ పనిముట్లు ప్రొవైడ్ చేయవలసిన అవసరం వుంది, దానికొరకు డి. సి. యం. ఎస్, మార్కెటింగ్ సొసైటీలు, స్టేటు తెలుగులో మార్కెటింగ్ ఫెడరేషన్ వుంది ఇంకా వాటిని స్ట్రెంగ్ఠన్ చేసుకోవలసిన అవసరం వుంది. మార్కెటింగ్ సొసైటీస్ కేవలం మార్కెటింగు యాక్టివిటీస్ చేపట్టడమేగాదు, ప్రొడ్యూసింగ్ యాక్టివిటీ చేపట్టాలి. అందు కని ఎస్. సి. డి. సి. సహాయముతో స్టేటు గవర్నమెంట్ సహాయముతో పదికోట్లతో ఫెడరేషన్ వారు చారి అనుబంధ ప్రొడ్యూసింగు యూనిట్లు పెట్టడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. మార్కెటింగు ఫెడరేషను అయిదారు ఏండ్ల నాడు కోటి రూపాయల టర్నోవరుతో ఏర్పడింది. యీ నాడు 12 కోట్ల టర్నోవరుకు వచ్చి గత సంవత్సరము 50 లక్షల లాభం తెచ్చింది. ప్రజలకు కావలసిన నిత్య అవసర వస్తువుల ధరలు పెరిగిపోతున్నవి. వాటిని అదవులో పెట్టి సరసమైన ధరలకు కత్తి లేని సరుకులను కర్కట్ వెయిట్స్ తో అమ్మించాలని ప్రభుత్వం పాలసిగా పెట్టు కుంది. ఆ పాలసిని పురస్కరించుకొని రాష్ట్రం అంతా చెన్ ఆఫ్ కంజ్యూమర్ స్టోర్లు ఆర్గనైజ్ చేసి వై నాన్సియల్ ఎసిస్టెన్స్ ప్రొవైడ్ చేయగం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని ప్రతి తాలూకాకు తీసుకుపోవాలని ప్రభుత్వ వుద్దేశం. ఇప్పటికి రీజి తాలూకాలు కవరు అయింది. మార్చిలోపల 34 తాలూకాలకు తీసుకుపోవాలని కావలసిన డబ్బు ప్రొవైడ్ చేయడం జరిగింది 1975-76, 76-77 యీ రెండు సంవత్సరాలలో మొత్తం తాలూకాలు కవరు అవుతాయని మనవి చేస్తున్నాను. జనరల్ పబ్లిక్ కు కంజ్యూమర్ స్టోర్లు, ఫ్యాక్టరీలలో పనిచేసే కార్మికులకు కోపరేటివ్ స్టోర్లు ఆర్గనైజ్ చేయడం, కాలేజీలలో చదువుకునే విద్యార్థులకు కంజ్యూమర్ స్టోర్లు ఆర్గనైజ్ చేస్తున్నాము. ఎంప్లాయిస్ కొరకు కూడా కంజ్యూమర్ స్టోర్స్ ఆర్గనైజ్ చేయబడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ మద్యన ముఖ్యమంత్రిగారు నేను కలిసి సూచనలు జూర్ను కంజ్యూమర్స్ స్టోర్లు పర్మింగు రెవ్యూ చేయడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ప్రజలకు కావలసిన వస్తువులను ప్రొడక్షన్ సెంటర్లు నుండి కొని దాచి యీ స్టోర్లు ద్వారా పంపకం చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. హరిజనుల, గిరిజనుల ల్యాండ్ లెస్ హూర్ ఆర్థిక పరిస్థితులు మెరుగుపరచడానికి ఫీల్డ్ లేబర్ సొసైటీస్ రిజిస్టరు చేయడం జరిగింది. 15 వేల సొసైటీస్ వున్నవి. 90 వేల ఎకరాల బంజరు, లంక భూములు వున్నవి. 1973-74 లో 18 లక్షల వై నాన్సియల్ ఎసిస్టెన్స్ యివ్వడం జరిగింది. ఇకముందు 15 లక్షలు యివ్వడం జరుగుతుంది. ఫార్మర్లు సొసైటీస్, ఫీల్డు లేబరు సొసైటీస్ కలెక్టివ్ ఫార్మింగు సొసైటీలలో చాలా సాధక బాధకాలు వున్న మాట వాస్తవం. కొన్ని చోట్ల సరిగా జరగడం లేదనే మాట, విమర్శ వుంది. చారి భూములు మరమ్మత్తు చేసుకోడానికి వ్యవసాయ పెట్టుబడులకు ప్రభుత్వం యిచ్చే

డబ్బు చాలని కారణం చేత వారు నవ్ లీజు చేయడం జరుగుతుంది. ఈ విషయాలు కుట్టంగా పరిశీలించి వారికి అవసరమైన సహాయం చేయడానికి మాజీ ఎం. ఎల్. పి. శివయ్యగారి అధ్యక్షతన కమిటీ వేయడం, వారు మన రాష్ట్రమే గాక యితర రాష్ట్రాలు తిరిగి ఒక చక్కటి రిపోర్టు యిచ్చారు, ప్రభుత్వం ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నది. ఈ సొసైటీస్ ను స్ట్రోంథన్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఎంపి సహాయం చేయాలో అంత చేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా మనం శ్రీయో రాజ్య స్థాపన మన ధ్యేయంగా పెట్టుకున్నాం. అది మన జాతీయ పాలసీ. అది రావాలంటే బలహీన వర్గాల సంక్షేమం జరిగి తీరాలి అది జరగని నాడు వెల్సేరు స్టేటు నిర్మాణం గాదు. బలహీన వర్గాలవారి ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగుపరచడము కొరకు కష్టపడే వారికి సేరుగా ఫలితం అవుడానికి మిడిల్ మెన్సు ఎలిమినేట్ చేసి కో-ఆపరేటివ్ మూవ్ మెంటు ద్వారా వైకిటీసుకురావాలని, రిజర్వుల్స్, ట్యాక్స్ డ్రైవర్లు, లాండ్ డ్రైవర్లు ఎన్నో సొసైటీస్ రిజిస్టరు చేయించి ఫైనాన్సియల్ ఎసిస్టెన్స్ ప్రొవైడ్ చేయడం జరుగుతోంది. సాంఘికంగా, రాజకీయంగా ఆర్థికంగా వెనుకబడిన రజకులు, బార్బర్లు కొరకు ప్రత్యేకమైన సొసైటీస్ రిజిస్టరు చేయించి ఫైనాన్సియల్ ఎసిస్టెన్స్ ప్రొవైడ్ చేస్తున్నాం. వారి పనిముట్ల కొరకు యిప్పటివరకు 20% గూఢాంశాలు యివ్వడం జరిగింది. కాని దానిని యిప్పుడు 35% రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది. మిడిల్ మెన్సు ఎలిమినేట్ చేసే వుద్దేశముతో లేబరు కంట్రాక్టు సొసైటీలను ప్రారంభించడం జరిగింది. వారికి ఫైనాన్సియల్ ఎసిస్టెన్సు ప్రొవైడ్ చేస్తున్నాం. ఇంతవరకు పదివేల వరకు టెండర్లు లేకుండా యివ్వడం జరిగింది, యిప్పుడు పాతిక వేల వరకు టెండర్స్ లేకుండా యివ్వడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచనలో వుందని మనవిచేస్తున్నాను. సమాజములో దిక్కు మొక్కు లేకుండా వున్న స్త్రీలకొరకు వారి వుపాది కల్పించడానికి ఎన్నో సొసైటీస్ రిజిస్టరు చేయడం జరిగింది. వీకరు సెక్షన్లు కొరకు యిన్ని సొసైటీలు యిదివరకు ఎప్పుడు రిజిస్టరు చేయబడలేదు. రిజిస్ట్రేషన్ తో పాటు యిదివరకు చాలా తక్కువ ఎసిస్టెన్సు వుండేది, యీ నాడు 50 లక్షలు ప్రొవైడ్ చేయడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా యీ విషయములో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారని మనవిచేస్తున్నాను. వీకరు సెక్షన్లకు సంబంధించి ఎవరైనా మాకు సొసైటీ రిజిస్టరు చేయుమని ముందుకు వస్తే ఏ విధమైన ఆలస్యం లేకుండా బాధలు పెట్టుకుండా రిజిస్టరు చేసి ఫైనాన్సియల్ ఎసిస్టెన్స్ కొరకు ప్రభుత్వానికి పంపించండి అని యిన్స్ట్రక్షన్స్ యివ్వడం జరిగింది. సేను వెళ్ళిన చోట్లా వీకరు సెక్షన్లకు సంబంధించిన వాటిని రివ్యూ చేయడం జరుగుతుంది. చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు వీకరు సెక్షన్స్ గురించి మాటలలో చెప్పడం గాదు, ఆచరణలో చూపించాలి, 50 లక్షలు చాలదు, యింకా పెంచాలి అన్నారు. నంతోప మైన విషయం. దాని గురించి ముందే మనవిచేశాను. ముఖ్యమంత్రి గారు కూడ సుముఖంగా వున్నారు. అవసరమైతే వీకరు సెక్షన్స్ కు ఎక్కువ డబ్బు యివ్వాలని ప్రభుత్వ ఆలోచన వుందని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా నాగి రెడ్డిగారు, ఈశ్వరీబాయి గారు, హసన్ గారు మిన్ ఎప్రోప్రియేషన్ గురించి చెప్పారు. యీ సందర్భంగా వారికి మనవిచేసేది యీ విషయానికి సంబంధించి

నంతవరకు ఎవరు చేసినా, ఎంత పెద్దవారు చేసినా, ఏ పార్టీవారు చేసినా, తన వారు వైచారు అనే విచక్షణం లేకుండా అందరి మీద కఠినమైన చర్య తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను. వట్టుబడిన కేసుల్లో ప్రభుత్వం విటాల్ ఫియర్ ఆఫ్ ఘోషన కఠినమైన చర్య తీసుకుంటుంది. అలాంటి కేసుల్లో నిర్భయంగా నిర్మోహ మాటంగా యాక్షన్ తీసుకోవాలని మా ఆఫీసర్లకు చెప్పడం జరిగింది. ప్రతి 15 రోజులకు ఒక సారి రిపోర్టు తెప్పించుకొని. రెవ్యూ చేయడం ఆరుగుతున్నది ఎక్కడైనా ఆఫీసర్లు యాక్షన్ తీసుకోవడములో డిలే చేసిన సందర్భాలు వుంటే దానికి ఎవరు రెస్పాన్సిబుల్ అయి వున్నారో వారి మీద యాక్షన్ తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాదు. వీటికి ప్రీవెంటివ్ పుక్తుగా ట్రైమెలి ఆడిట్ ఇన్ స్పెక్టను చేయాలి అని ఉంది ట్రైమెలి ఆడిట్ ఎవరయినా చేయకపోతే వారి పయన చర్యలు తీసుకుంటున్నాను. ఈకాఖ వేసుచేపట్టిన తరువాత ఎవరికి స్ట్రై ఆర్డరు ఇవ్వలేదు. ఉన్న స్టేలు అన్ని వెకేట్ చేశాము. కలక్టర్లకు రిజిస్ట్రార్లకు కూడా స్టేలు వెకేట్ చేయాలని చెప్పాము. మిస్ అప్రాప్రియేషను జరిగిన చోట్ల నిర్భయంగా నిర్మాణిణ్యంగా వ్యవహారించాలని చెప్పాము. యీ మిస్ అప్రాప్రియేషను సందర్భంలో ప్రభుత్వం నిర్భయంగా నిర్మాణిణ్యంగా వ్యవహరిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. రికవరీ విషయంలో చాలా ప్రోగ్రెస్ ఉంది. కలక్టర్లకు రిజిస్ట్రార్లకు రికవరీ చేయడంలో ఎవరయినా అలస్యం చేస్తే వారిపయన కఠిన మయన చర్యలు తీసుకోవాలని చెప్పాను. తరువాత డి. సి. యమ్. యన్. గురించి రంగదాసుగారు చెప్పారు. వాగిరెడ్డిగారుకూడా చెప్పారు. డి. సి. యమ్. యన్. గురించి తరో ఇన్ వెస్టిగేషను జరుగుతోంది. కలక్టరు రిపోర్టులు వచ్చాయి. ఇంకా పోలీసు రిపోర్టులు రాలేదు. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత పరిశీలించి బాధ్యులయినవారిపయన కఠినంగా నిర్భయంగా చర్యలు తీసుకుంటాము. ఈ కోఆపరేటివ్ ఉద్యమము చాలా పవిత్రమయినది. ఈ కోఆపరేషనుద్వారా బలహీన వర్గాలకు సహాయం చేయాలి. స్మార్ట్ ఫార్మర్లను, పీకర్ స్కెప్సును ఇంటెన్సివ్ మెంబర్ షిప్ పెట్టి వారివారిని కోఆపరేటివ్ లోకి తేవాలని ఉంది. ఇది నాన్ అఫిషియల్ మూవ్ మెంటు, ప్రజల మూవ్ మెంటు ప్రజల సహకారము, సభ్యుల సహకారములు కావాలి. నేను గౌరవ సభ్యుల సపోర్టు వారి గై డెన్సు ఉంటుందని ఆశిస్తున్నాను. ఈ కట్ మోషన్సు విత్ డా చేసుకుని సభ్యులు యీ డిమాండును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

7-30 p-m.

శ్రీ యం. వాగిరెడ్డి :- బలహీన వర్గాలకు సంఘాలు పెడుతున్నారు. రిక్షా ఫుల్లర్లకు రిక్షాలు సప్లయి చేస్తున్నారు. బాంకులనుంచి లోన్సు కూడా ఇస్తున్నారు. కాని లోకల్ గా పోలీసు సహాయం పెట్టవారికి ఇవ్వడం లేదు. పెద్దవారికి వారి కూతుళ్ల ఫేరనో మనుసురాలు ఫేరనో మైసర్సు ఫేరనో ఒక్కొక్కరికి 20-30 రిక్షాలు ఇస్తున్నారు. ఈ విషయంలో హోం డిపార్టుమెంటు కోఆర్డినేషను ఎలాగ ఉంది? తరువాత లారీలు కూడా ఇస్తున్నారు. బాంక్సు లోన్సు ఇస్తున్నాయి. పదికాతం ప్రభుత్వంనుంచి ఇచ్చే సహాయం ఎన్ని లారీలకు ఇచ్చారు? మీరు ఇచ్చే డబ్బు తక్కువగా

ఉంది. వారికి అందడం లేదు. దానికి ఏమిచేస్తున్నారు? ఇంటర్ స్టేట్ లారి ట్రాన్స్ పోర్టు పర్మిట్లు లేకపోతే వారికి లాభంలేదు, టాక్సు ఎక్కువగా ఉంది. ఇంటర్ స్టేట్ లారి ట్రాన్స్ పోర్టు విషయంలో కో-ఆపరేటివ్ సెక్టారులో ఎంతమందికి ఇచ్చారు? ప్రయివేటు వారికి ఎంతమందికి ఇచ్చారు?

శ్రీ జె వెంగళరావు:—రిక్షా లై సెన్స్ ల విషయంలో కలెక్టరుతో మాట్లాడాము. రిక్షా ఫుల్లర్స్ కే ఇస్తున్నారు. ఒక గుంటూరులో మాత్రం ఇబ్బంది వచ్చింది. అది ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోంది. మీరు ఎందుకు అడిగారో నాకు తెలుసు. గుంటూరు విషయం ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తోంది. లారి వారికి పది శాతం ఇస్తున్నారు. కాని చాసిస్ దొరకడం లేదు. అది ట్రాన్స్ పోర్టు మంత్రిగారు, కో-ఆపరేటివ్ మంత్రిగారు చూస్తున్నారు. ఇంటర్ స్టేట్ ట్రాన్స్ పోర్టుకు పర్మిషన్ ఇచ్చేటప్పుడు కూడా వారికి ప్రిఫరెన్స్ ఇస్తున్నారు. తమరు బలహీన వర్గాలకు ప్రభుత్వం సహాయపడుతున్నది అన్నందుకు సంతోషం.

శ్రీ మహ్మద్ రజబాలి (ఖమ్మం):—మిస్ అప్రోప్రియేషన్ గురించి చర్యలు తీసుకుంటామన్నారు. వారు ఈ పోర్టిపోలియో స్వీకరించిన తరువాత యీ సంవత్సరకాలంలోను, వారు వచ్చిన మొదట్లోను సైసిఫిక్ చార్జెస్ చెప్పాము. వారిచ్చిన హామీ కూడా అమలు చేయడం లేదు ఖమ్మం డి. సి. యం. యస్. గురించి అది. అదే కాకుండా రాష్ట్రం అంతాకూడా ఏడెనిమిది కేసులున్నాయి. ఇంతకాలమయినా అవి యింతవరకు ఎందుకు కప్పివుచ్చారు?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు:—72-73, 73-74 లో యీ డి. సి. యం. యస్. లాస్ లో ఉన్నాయి. యీ రెండు సంవత్సరాల నుంచి లాభంలో ఉన్నాయి. డి. సి. యం. యస్. గురించి ఇన్ వేస్టిగేట్ చేస్తున్నారు. పోలీసు రిపోర్టు ఇంకా రాలేదు. అది వచ్చిన తరువాత ఎగ్జామిన్ చేసి బాధ్యతగల వారి పయిన చర్యలు తీసుకుంటాము. ప్రభుత్వం టాలరేట్ చేయదు. చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ బి. యల్లారెడ్డి (ఇందూర్):—వ్యవసాయ పరపతి సంఘాలలో అధ్యక్షులు కార్యదర్శులు అప్పలుతెచ్చి వారే స్వాహా చేస్తున్నారు. వసూలు మాత్రం సభ్యులనుంచి చేస్తున్నారు. వారి ఆస్తులుకూడా జప్తుచేసి వసూలు చేస్తున్నారు. ఎవరిపేరు పయిన లోను ఉందో వారినుంచే వసూలు చేయాలికాని సభ్యులనుంచి వసూలు చేస్తున్నారు. దానిగురించి ఏమి చేస్తారు?

శ్రీ బి. సుబ్బారావు:—యీ విషయాలు ప్రభుత్వ నోటీసుకువస్తే చర్యలు తీసుకుంటాము. డబ్బు ఎవరిపేరుతో తీసుకుంటే వారే బాధ్యులు. ఎవరి పేరున లోను ఉంటే వారి నుంచి వసూలు చేయాలి. యీ బినామి లోన్స్ అరికట్టడానికి చెక్కు రూపంలో నేరుగా పార్టీకే వంపించాలనేది పెట్టాము. బ్యాంకులో లోను సాంక్షన్ అయితే ఆ పార్టీకి నీకు ఇంత సొమ్ము మంజూరయిందని ఇంటిమేట్ చేసే పద్ధతి ఉంది. గ్రామ సొసైటీలలో ఒక లిస్టు కూడా ఎవరెవరికి ఎంతడబ్బు మంజూరయిందో లిస్టు పెట్టాలనే నిబంధన కూడా ఉంది. ప్రతి తాలూకా పౌడ్ క్వార్టర్స్ లోను యీ నిబ్బము వుంది. తరువాత శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు ఎలక్షన్స్ గురించి చెప్పారు. ప్రభుత్వం యీ ఎలక్షన్స్ ఆపి వారి మనుష్యులను వేయాలని

చు స్తుండన్నారు. అది సరయిందికాదు. టు టరమ్స్ అయిన తరువాత వారు ఎలిజిబిల్ కాదు. వెంటనే ఎలక్షన్లు జరిపించడానికి కొంత ఇబ్బంది ఉంది. యీ అసెంబ్లీలోనే ప్రభుత్వం అమెండుమెంటు తెస్తుంది. అమెండుమెంటు తెచ్చి వెంటనే ఎలక్షనులు జరిపిస్తాము.

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎస్. పద్మనాభరాజు (శృంగవరపుకోట) : - అధ్యక్షా, 7-40 p. m. మిస్ ఎప్రోప్రియేషన్లు విషయంలో మంత్రిగారు తగు శ్రద్ధతో వారి డ్యూటీను నిర్వహిస్తున్నారు. గత సంవత్సరం బడ్జెటు సమావేశంలో లకవరపుకోట మార్కెటింగు సొసైటీ అధ్యక్షులు 2 లక్షల రూ.లు తినివేసారని నేను చెప్పాను. అప్పుడు వెంటనే సి. ఐ. బిని ఎంక్వయిరీకి పంపించారు. ఇప్పటికి 6, 7 రీమెండర్లు మినిస్టరుగారి దగ్గరనుంచి వెళ్లినా కూడా అక్కడున్నటువంటి డిపార్టుమెంటు అఫీషియల్లు చర్య తీసుకునే పరిస్థితి లేదు. అప్పుడే ఒక సంవత్సరం అయిపోయింది సి. ఐ. బి రిపోర్టు కూడా ఫైనల్ కాలేదు. 2 లక్షల రూపాయలు తినేసినట్లు రికార్డులలో ప్రూవ్ అయినది. అయినా ఈవేళటివరకు ప్రోసిక్యూషన్లు ఫైలు చేయని పరిస్థితులున్నాయి. అటువంటి వాటిలో మంత్రిగారు సరైనటువంటి ఆర్డర్లు పంపిస్తారా ?

శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు : - గౌరవసభ్యులు ప్రభుత్వం వోటీసుకు తీసుకొని వచ్చిన వెంటనే అటు పోలీసువారికి ఇటు సివిల్ సైడువారికి వ్రాయడం జరిగింది. వారు యాక్షను తీసుకొనడం జరిగింది. సివిల్ సైడున అతని మీద దావా చేయడం డిక్రీ పొందడం జరిగింది. క్రిమినల్ సైడున పోలీసువారి దగ్గరనుంచి అతని మీద ప్రయిమానస్ కేసు లేదని రిపోర్టు రావడం జరిగింది. సివిల్ సైడున అతని ఆస్తిని పట్టుకొనడం, డిక్రీ పొందడం కూడా జరిగింది.

Sri Syed Hasan:-I appreciate the efforts of the Minister which are full of zeal, zest and sincerity. This is a Cooperation Department, and it needs cooperation from the whole Department. The question is whether the Minister is getting full cooperation from his Officers?

Next, whether the various Officers of his Department have the efficiency, drive and dynamism, as is needed by this Department?

శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు:-ప్రభుత్వం ఎంతో గాట్టిగా చేస్తున్నది. చెద్దవారు మిస్ ఎప్రోప్రియేషను చేయకుండా చూస్తున్నాము. బలహీన వర్గాలవారికి ఆర్థికంగా సహాయం పడడానికి ప్రభుత్వం రెండు ప్రక్కలా పని చేస్తున్నదని మనవి చేసాను.

Sri Syed Hasan:-I do not agree with this. You do not have control on your own Registrar. He is not cooperating with you. You have issued orders for the transfer of a particular person on the basis of corruption. It was about two months back, but those instructions have been shelved and not implemented. This goes to prove that you have no control over this man and the Department, and during the office hours the Registrar is found on the race course.

శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు : - ప్రభుత్వం ఇచ్చిన ఆర్డర్లను డిపార్టుమెంటల్ సెక్షన్స్ ఇంప్లీమెంటు లేయకపోవడం కాని అవి అమలు చేయకపోవడం కాని ఏమీ

జరుగులేదు. అటువంటిది ఏదేనా ఉంటే మానోటిసుకు తీసుకొని వస్తే తప్పకుండా యాక్షను తీసుకుంటాము.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—ఇప్పుడు అగ్రికల్చరల్ మార్కెటింగు సొసైటీలను తాలూకాలలో పెట్టాము ఈ తాలూకాలలో ఉన్నటువంటి పశు సంతలన్నింటిని ఈ మార్కెటింగు సొసైటీలకు మనం తీసుకున్న తరువాత పంచాయితీ బోర్డులలో ఏ మాత్రం అభివృద్ధి పనులు జరగడం లేదు. అటువంటిప్పుడు యాక్టును అమెండు చేసి మళ్ళీ పంచాయితీలకు ఆ పశు సంతలను అప్పగించే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి ఉందా?

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు) :— మంత్రిగారు కోఆపరేషనుమీద చాలా పవిత్రమైన స్టేట్ మెంటు ఇచ్చారు. చాలా ధన్యవాదాలు. లేబరు కాన్ట్రాక్టు సొసైటీలు రిజిస్టరు చేస్తున్నమాట వాస్తవం. అయితే డిపార్టుమెంటు లెండరు రేటుకు ఇచ్చినటువంటి ఘటనలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. ఏ డిపార్టుమెంటు దానిని రికగ్నైజ్ చేయడం లేదు. ఊరికే అప్లికేషను పడ వేస్తున్నారు. అటువంటివి నా దృష్టిలోకూడా ఉన్నాయి. నేను చాలా డిపార్టుమెంటులు చూశాను, వారు వాటిని ఇగ్నోరు చేస్తున్నారు. దీనిని ఇంప్లిమెంటు చేసే జాధ్యత కోఆపరేటివ్ మినిస్టరుగారికే కాకుండా ఎన్ ఫైర్డ్ క్యాబినెట్ కు ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి అన్ని డిపార్టుమెంటులకు ఇన్ స్పెక్టును ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఫీల్డ్ లేబరు కోఆపరేటివ్ సొసైటీలకు ఇప్పుడు ఒక సంవత్సరం లీజు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. ఒక సంవత్సరం లీజువల్ల బయటనుంచి అప్పు తెచ్చుకోడానికి వీలులేదు. శ్యాంకులు ఇవ్వడంలేదు, ఎవరూ ఇవ్వడం లేదు. అందుచేత అవి అభివృద్ధి కావడం లేదు. అందుచేత అ లాండ్సు ఆ సొసైటీలకు ఎసైన్ చేయండి. లేకపోతే లాంగ్ లీజు అయినా ఇప్పించండి.

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు :— లేబర్ కాన్ట్రాక్టు సొసైటీలకు కొన్ని డిపార్టుమెంటు సహాయం చేయని మాట వాస్తవం. అందువల్ల ఇకముందు ఎక్కడైనా కోఆపరేటివ్ బేసిస్ లో రిజిస్టరు అయిన సొసైటీలకు తప్పకుండా ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వాలని అన్ని డిపార్టుమెంటులకు ఇన్ స్పెక్టును ఇవ్వడం ఇరిగింది. అవి ఆమలు జరిగేట్లు చూస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—ఫాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు సర్. మీరు వచ్చేముందు జరిగినటువంటి చర్చలలో కొన్ని అసభ్యకరమైన మాటలు ఉన్నాయి. కాబట్టి వాటిని ఎక్స్ పంట్ చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. వెంకటరావు :—తమరు ఇందాక చెర్ లో లేరు. అ వర్ణును రికార్డునుంచి ఎక్స్ పంట్ చేస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—రేపు చూస్తాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—నూపర్ బజార్లలో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయని మీ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చాము. మినిస్టరుగారు ఫైల్నుమీద వ్రాసిన తరువాత కూడా ఆ పని జరగడం లేదు. అటువంటప్పుడు అఫీషియల్సుయొక్క కోఆపరేషను మీకు ఉందా?

శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు :—కో-ఆపరేషను లేకపోవడం అనే ప్రశ్న లేదు. గవర్నమెంటు ఆర్డర్లు వేస్తే క్రింది ఉద్యోగస్థులు తప్పకుండా ఒకే చేస్తారు. చేయకపోతే మేము చర్య తీసుకుంటాము. వారు ఒకే చేస్తున్నారని కూడా గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. నాగిరెడ్డి :—ఎన్నికల విషయంలో కొన్ని మార్పులు చేయాలని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇప్పుడు 2 టరమ్సు కంటే ప్రెసిడెంటుగా ఉండడానికి పీలులేదని ఉంది. ఇప్పుడు ఈ మంత్రివర్గం మీద ప్రెజర్ తీసుకొని వచ్చి ఎన్నుళ్లు అయినా ఉండడానికి పీలు కల్పించాలని అంటున్నారని బయట అంతా అనుకుంటున్నారు. అది ఏమీ లేకుండా ఇంతకుముందు ఉన్నది ఉన్నట్లుగా చేస్తారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—పైకోర్టు ఎలక్షను నెక్షను స్ట్రక్ డౌన్ చేసింది. అది ఒక్కచే అమెండుమెంటు వస్తుంది. మిగతాది ఏమీ రాదు.

శ్రీ కె. రంగదాస్ :—అద్యక్షా, ఇప్పుడు కోపరేటివ్ డిపార్టుమెంటులో ఉన్న చిన్న ఉద్యోగులు, పెద్ద ఉద్యోగులు కొన్ని సొసైటీలలో బాగా డబ్బు కాజేసి నందువల్ల చారిమీద యాక్సిన్ తీసుకొని వారిని ట్రాన్స్ఫర్ చేసినా, వారు వెళ్లటానికి సిద్ధపడక ఇక్కడ కరవప్రతాలద్వారా, పేపర్స్ ద్వారా మై అఫీషియల్స్ ను మినిస్టర్స్ ను లెక్క చేయకుండా ప్రచారం చేసే అలవాటు అయిపోయింది. ప్రైదరాబాదులో ఇట్లాంటి సొసైటీలు 80, 90 పర్సెంట్ డబ్బు కాజేసుబద్ద సొసైటీలు, ఏమీ చేయకుండా ఉన్న సొసైటీలు ఉన్నవి. ప్రత్యేకంగా ప్రైదరాబాదు కొరకు ఒక కమిటీని వేసి, ఇవన్నీ పరిశీలింపజేసి ఎందుకు యాక్సిన్ తీసుకోకూడదు? ఈ విషయంలో మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతారా?

శ్రీ బత్తిన సుబ్బారావు :—రంగదాస్ గారు చెప్పిన విషయం గురించి వారు వేరే కాలే ఎటెన్షన్ ఇచ్చారు. అది రేపు వస్తుంది. రేపు సమాధానం చెబుతాను.

శ్రీ కె. రంగదాసు :—కాలే ఎటెన్షన్ ఒక సొసైటీగురించి ఇచ్చాను. నేను జనరల్ గా ప్రైదరాబాదులోని సొసైటీగురించి చెబుతున్నాను. చారి విషయంలో కమిటీ వేయవలసిందని చెప్పాను.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—కమిటీ ఎందుకు? అవసరం అయితే, ప్రత్యేకంగా షాటి కొరకు స్పెషల్ అఫీసర్స్ ను వేసి ఎంక్వయిరీ చేయిద్దాము.

* శ్రీ డి. మునుస్వామి :—అద్యక్షా, మత్స్యశాఖ పద్దుచైన సుమారు 11 మంది గౌ. సభ్యులు చారి అమూల్యమైన సలహాలు ఇచ్చారు. వారి సలహాకు నా హృదయపూర్వక మైన వందనాలు సమర్పిస్తున్నాను గౌ. సభ్యులు శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ కాకినాడ హార్బర్ లో మెకనైజ్ బోట్స్ నిలవటానికి స్థలం లేదని, చాలా ఓవర్ కౌండెడ్ గా ఉన్నదని వెలిబుచ్చారు. వారికి నేను చాలా

సంతోషకరమైన వార్త వినిపిస్తున్నాను. ఈనెల మూడవ తేదీన కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు విశాఖ హార్బర్ ను ఏర్పాటు చేసుకోవాలని 324 లక్షల రూ.లు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ చేసినారు. శాంక్షన్ చేయటమే కాకుండా, 50 లక్షల రూ.లు రికరింగ్ గ్రాంటు ఇన్ ఎయిడ్ అనే మొత్తం క్రింద రిలీజ్ చేసినట్లు మన ముఖ్యమంత్రిగారికి యీ నెల మూడవతేదీన ఆర్డర్ వచ్చింది. ఇది యీ డిపార్టుమెంటుకు, ఇప్పుడు ఉన్న ప్రభుత్వానికి పెద్ద ఎఫీజ్ మెంటు అని చెబుతున్నాను. కాకినాడలో ఫిలింగ్ హార్బర్ ఏర్పాటు చేయడానికి కూడా ఇంతవరకే చర్యలు తీసుకొన్నాము. ఈ మధ్యనే Pre-investment survey institute of India which is now residing at Bangalore, that is, Head office వారు వచ్చి సర్వే చేశారు. సర్వే చేసిన తర్వాత మన సి.ఇ రోడ్స్ అండు బిల్డింగు వారు ఇచ్చిన సలహా మేరకు ఒక ప్లాను ఎప్రూవ్ చేసి సుమారు 30,35 లక్షల రూ.లకు ఎన్టీ మేట్ వేసి సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారికి పంపించారు. అది 74 సెప్టెంబరులో జరిగింది. దాని మీద తీవ్రమైన చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకొంటుంది. తొందరగా శాంక్షన్ చేయ వలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరాము. ఈ మధ్యనే వరల్డ్ బ్యాంక్ టీమ్ కూడా వచ్చింది. అది 1-9-74 లో వచ్చింది. ఈ టీమ్ విశాఖపట్నం, కాకినాడ నిజామ్ పట్నం, నర్సాపూర్ స్థలాలు చూశారు. ఆ స్థలాలు ఫిటింగ్ హార్బర్ ఏర్పాటు చేయటానికి చాలా అనుకూలమైన స్థలాలు అని వారు నిర్ణయించారు.

7-50 p.m. ఆ వచ్చిన టీము ప్రెలిమినరీ టీము Kolleru Development, New Fish farms; mechanised boats అనే విషయాన్ని కూడ వారు మాకు చెప్పారు. కాబట్టి రేపుడు మేలుచేస్తే తప్పకుండా ప్రపంచ బ్యాంకు నుండి కొంత మొత్తం వచ్చి మనకు యీ ఫిటింగ్ హార్బర్ ను ఏర్పాటు చేసుకొంటూనికి అవకాశం ఉంది. ఆ పని తప్పకుండా నెరవేరుతుందనే ఆశిలాష ఉంది. గౌ. సభ్యులు నాగిరెడ్డి గారు మెకనైజ్ బోట్స్ కు ఇచ్చిన డబ్బు 9 లక్షల రూ.లు చిల్లర యీ వద్దలో తక్కువ అయినదని చెప్పారు. దానిని నేను ఒప్పకొంటున్నాను. ఈ తూరి వద్దలో 1.90 లక్షలు మేము కొల్లెరు డెవలప్ మెంట్ కొరకు టోకెన్ ఎమౌంట్ గా ఇచ్చాము. న్యూ ఫిష్ ఫారమ్స్ ఏర్పాటు చేయటానికి కొంత ఎమౌంట్ ఇచ్చాము. అందువల్ల మెకనైజ్ బోట్స్ కు ఇచ్చే ఎమౌంట్ కాస్త తక్కువ చేసుకోవలసిన అవసరం ఏర్పడింది అని గౌ. సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. చాలా మంది సభ్యులు యీ టాంక్స్ వైన పంచాయతీల సూజర్ విజన్ గురించి చెప్పారు. ఈ విషయం గురించి నేను పంచాయతీరాజ్ డిపార్ట్ మెంటు అధికారులతో, పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారిని చర్చించాను. దాని ఫలితం ఏమిటంటే పంచాయతీ రాజ్ కు వచ్చే రెవిన్యూ పోగొట్టకుండా, ఫిషర్ మెన్ సొసైటీకి ఉండే హక్కు తొలగింపకుండా, మధ్యగా ఏదైనా ఒక మంచి సలహాను అనుసరించి ఒక రూలునో, జి.బి నో తీసుకురావటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అది తొందరలో జరుగుతుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవనీయ సభ్యులు సత్యనారాయణ గారు Provision of 4 lakhs of rupees for new fish farms is inadequate for production of seed అని చెప్పారు. న్యూ ఫిష్ ఫారమ్స్ కు 4 లక్షలు ఇచ్చాము. ట్రల్ ఫిష్ ఫారమ్స్ కు 9 లక్షలు ఇచ్చాము. మొత్తము 7 లక్షలు

ఇచ్చాము. ఇదే కాకుండా తుంగభద్రదామ్ దగ్గర అంటే కర్నాటక ప్రాంతానికి సంబంధించిన ప్రాంతంలో యీ సీడ్ ఏర్పాటు చేసుకొనటానికి జాయింట్ వెంచర్ తో ఒక స్కీము ఉన్నది. అక్కడి నుండి మనం సీడ్ తీసుకోడానికి చాలా అవకాశం ఉన్నది. తీసుకొంటున్నాము కూడ. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో బాలభద్రపురంలో ఉన్నది—అది ఇదివరకు స్టేటు గవర్నమెంట్ స్వాధీనంలో ఉండేది. ఇప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు తీసుకొన్నారు. ఇక్కడ కూడ మేము సీడ్ తయారుచేస్తున్నాము కాబట్టి సీడ్ విషయంలో యీ రాష్ట్రంలో ఎట్లాంటి కొరత లేదనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. శ్రీమతి ఈశ్వరీబాయిగారు తమ ఉపన్యాసం ప్రారంభిస్తూ— మంత్రుల ఇండ్లకు చేపలు పోతున్నాయి, చేపలు దొరకడం లేదని చెప్పారు. చేపలు ఎవరికి ఉచితంగా ఇవ్వటం లేదు. చేపలు ఎవరు డబ్బు ఇస్తే వారికి ఇస్తున్నారు. ప్రత్యేకంగా డైరెక్టర్ ఆఫ్ ఫిషరీస్ డిపార్ట్ మెంటులో సేల్స్ సెక్షన్ లో ఉదయం రెండుగంటలు, సాయంత్రం 2 గంటలు చేపలు విక్రయానికి మేము ఏర్పాట్లు చేశాము. ఫిషింగ్ కార్పొరేషన్ వారు బేగంబజారులో చేపలు విక్రయానికి సదుపాయాలు చేశారు. కాబట్టి గౌ. సభ్యులు ఎట్లాంటి కష్టాలు లేకుండా చేపలు తెచ్చుకోటానికి వీలు ఉన్నది. ఉచితంగా ఎవరూ ఇవ్వరు. శ్రీనివాసులురెడ్డి గారు యీ పద్దులో నైలాస్ విషయంలో మీరు సబ్సిడీ చాలా తక్కువ కనపర్చారు అని చెప్పారు. దీనికి సేను ఒక మాట నెలవిస్తున్నాను. ప్రత్యేకంగా యీ మత్స్య శాఖకు ఇచ్చిన డబ్బు చాలా తక్కువ. అది ఒప్పకోతప్పదు. ఎందుకంటే వనరులుబట్టి కేటాయించవలసిన డబ్బు అంతే. ఇంకా ఎక్కువ డబ్బు కేటాయిస్తే చాలా సంతోషమే. ఈ సందర్భంలో చిన్న సామెత చెబుతాను. Cut the coat according to cloth. మీరు యీ పద్దులో రిసీట్స్ సంఖ్య చూడండి. మనం ప్లాన్ క్రింద, నాన్ ప్లాన్ క్రింద ఎంత వెచ్చిస్తున్నాము అన్నది చూసివట్లయితే మనం ఇచ్చి నటువంటి డబ్బు సర్వీసియోగ పరచుకొని యీ శాఖను అభివృద్ధి చేసుకొనటానికి ఎంతైనా కృషిచేయవలసిన అవసరం యీ ప్రభుత్వం మీద ఉన్నది. ఆ కృషికి తగు సలహాలు ఇచ్చే సభ్యులమీద కూడ దాని అభివృద్ధి ఆధారపడి ఉన్నది. శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు నైలాస్ చక్కగా దొరకటం లేదని నెలవిచ్చారు. ఆంధ్ర ఫిషర్ మెన్ సెంట్రల్ కోపరేటివ్ సొసైటీ హైదరాబాద్, ఆంధ్ర ఫిషర్ మెన్ సెంట్రల్ కోపరేటివ్ కాకినాడ, ఫిషర్ మెన్ కార్పొరేషన్—యీ మూడు సంస్థలు యీ నైలాస్ ప్రతి జిల్లాలో ఒక డిపో ఏర్పాటుచేసి పంచటానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. ఈ ప్రయత్నం దాదాపు అన్ని ఫైనలైజ్ అయినవి. ఈ డిపోలు ఏర్పాటుచేసి సక్రమంగా విక్రయానికి వచ్చినపుడు—యీ నైలాస్ దొరకటం అన్నది కష్టంగా ఉండదు. ఈశ్వరీబాయిగారు యీ డిపార్ట్ మెంట్ లో 10 పర్సెంట్ ఫిషర్ మెన్ కమ్యూనిటీకి సంబంధించిన వారికి ఉద్యోగాలు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉన్నదని చెప్పారు. దానికి సంబంధించి జి.బి. 184 జి. ఎ. డి. డి. డి. 27-1-70 ఉంది. ఆ జి.బి. ప్రకారం ఇన్స్ పెక్టర్ ఆఫ్ ఫిషరీస్, అసిస్టెంట్ ఇన్స్ పెక్టర్ ఆఫ్ ఫిషరీస్—వారికి సంబంధించినటువంటి యీ రిజిస్ట్రేషన్ 10 పర్సెంట్ తప్పక జరిగినది. అయితే విచారకరమైన విషయం ఏమిటంటే—ఆరేడు సంవత్సరాలనుండి యీ డైరెక్టు రిక్రూర్ మెంట్ మనం చేయలేక పోయాము కాబట్టి యీ పర్సెంటేజ్

ఇంప్లి మెంట్ చేయలేక పోయాము. ఇప్పుడు వచ్చే వేజ్స్ లో తప్పకుండా యీ 10 పర్సెంట్ ను అమలు పరుస్తామని గౌ. సభ్యురాలికి మనవిచేస్తున్నాను.

8-00 p.m. ఈశ్వరి బాయిగారు, లక్ష్మణరావుగారు, అప్పడు దొరగారు మొదలగు సభ్యులు అంతా ఫిషర్ మెన్ కమ్యూనిటీకి కొన్ని సోషల్ ఎమినిటీస్ కలిగించాలని చెప్పారు. ప్రస్తుతానికి ఫిషర్ మెన్ కమ్యూనిటీకి — It will come under backward list. మన రాష్ట్రంలో సోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు డీప్ చేస్తున్నటువంటి యాక్టివిటీస్ లో 25 పర్సెంట్ బాక్ వర్డు క్లాస్ వారికి ఎమినిటీస్ ఇస్తున్నాము. కాబట్టి ఈ ఎమినిటీస్ వారికికూడ వర్తించేటట్లు చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద యున్నది. అదికూడ మేము చూస్తున్నాము. కాని దీనిని సక్రమంగా వారు ఉపయోగించుకోలేక పోతున్నారు. మమ్మల్ని ఎస్. టి. కమ్యూనిటీలో చేర్చినట్లయితే వారికి యిచ్చే వసతులన్నీ మాకుకూడ యివ్వడానికి అవకాశం ఉంటుందని వారు ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చారు. (యింటర్వెన్) ప్రత్యేకంగా శాసనసభ్యులు ఈ కమ్యూనిటీకి చెందిన గౌరవసభ్యులు శ్రీ సత్యనారాయణ గారు, లక్ష్మణరావుగారు ఈ విషయంలో తీవ్రంగా కృషి చేస్తున్నారు. ఈ మధ్యనే మన ముఖ్యమంత్రిగారు నెంట్రల్ గవర్నమెంట్ కు వ్రాశారు. ఇప్పటికే తెలిసిన వార్త. దృఢమైన వార్తకాదు అనుకోండి. పార్లమెంటు ఎదురుగా టెల్ల యున్నది అని, ఆ బిల్లులో ఈ కమ్యూనిటీస్ ను ఎస్. టి. కమ్యూనిటీస్ లో చేర్చాలనే ప్రతిపాదన ఉన్నదని తెలిసినది. ఒకవేళ అది జరగకపోయినా ఈ ప్రభుత్వమే వారిని ఎస్. టి. కమ్యూనిటీలో చేర్చేందుకు కృషి తప్పకుండా చేస్తుందని ఈ సభకు మనవిచేస్తున్నాను. మిత్రులు లక్ష్మణరావుగారు యింకో విషయాన్ని దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. తీర ప్రాంతంనుంచి పట్టణానికి 7 కిలో మీటర్లు, 8 కిలో మీటర్స్ దూరంలో ఉన్న చేపల వారియొక్క నివాస స్థలాల్ని బాక్ వర్డు పరియాక్రిందకి తీసుకువచ్చి, వారికి బాక్ వర్డు పరియాస్ లో ఏ ఫెసిలిటీస్ కలిగిస్తారో అన్నీ వారికి కలిగించాలని చెప్పారు. ఈ విషయాన్ని మొట్టమొదట మేము స్టేట్ ప్లానింగ్ కమిటీ దృష్టికి తీసుకురావాలి. తీసుకువచ్చిన తరువాత, వారు పరిశీలించిన తరువాత ప్రభుత్వం ఫైనల్ డెసిషన్ తీసుకోడానికి అవకాశం ఉంటుంది. గౌరవ సభ్యులు రాజశేఖరరెడ్డిగారు అంపురంలో తుంగభద్రానదిలో దాచేనాడు పడవలను మత్స్య శాఖవారు నడుపుతున్నారు. వారిపైన పంచాయతీ వారు సుంకం వేస్తున్నారని, అటువంటి సుంకం వేయకుండా వారికి ఏదైనా సహాయం చేయవలసిందిగా కోరారు. ఆ విషయాన్ని తప్పకుండా మేము పరిశీలన చేసి వారికి కావలసిన సదుపాయం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. గౌరవసభ్యులు శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు ఫులికేట్ సరస్సు గురించి చెప్పారు. ఫులికేట్ సరస్సులో 2/3 భాగం తమిళనాడు వారికి చేరి యున్నది. దీనిలో ఉండే రొయ్యలు చేపలు ఎక్స్ ప్లాయట్ చేయవలసిన అవకాశం ఎంతో యున్నది. దీనిని గురించి యిన్ వెస్టిగేషన్ చేసి తొందరగా రిపోర్టు యివ్వమని అడిగాము. రిపోర్టు తయారు అవుతున్నది. రిపోర్టు తయారైన వెంటనే తమిళనాడు గవర్నమెంటుతో సంప్రదించి ఫైనల్ ఆర్డర్స్ తీసుకోడానికి వీలు ఉంటుంది. తప్పకుండా ఈ విషయంలో జాగ్రత్తపడి కావలసిన చర్య తీసుకుంటామని

గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. మి త్రు దు శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు యింకో విషయం చెప్పారు. వారు సభలో లేరు. వారికి ఉండే రుచిని చెప్పారు.

Mr. Speaker :—Here is an announcement. The remarks passed by Smt. Sarojini Pulla Reddy and Sri Syed Hasan against each other are expunged from the proceedings

శ్రీ డి. మునుస్వామి :—సి. వి. కె. రావుగారు ఒక చిన్న సజెషన్ యిచ్చి నారు. మేము ఈ సభలో చెప్పిన విషయాన్ని సీ డిపార్టుమెంట్ ఏర్పాటు చేసే కన్సల్టేటివ్ కమిటీస్ లో తీసుకువచ్చి, అక్కడకూడ బాగా చర్చించి డిపార్టుమెంట్ అభివృద్ధికి కృషి చేయవలసిందిగా వారు కోరారు. వారికి నా ధన్యవాదాలు. ఈ కట్ మోషన్స్ అన్నీ విత్ డ్రా చేసుకొని ఏకగ్రీవంగా ఈ పద్ధతు పాస్ చేయవలసిందిగా సభ్యులను ప్రార్థిస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఆంధ్రలో బోర్న్ ఉన్నాయి. ఒక లక్ష రూపాయలు యిస్తున్నారు. రూ. 40,000 సబ్సిడీ యిచ్చేలాగా ఉన్నారు. ఇక్కడ బోర్న్ లేవు ఫామిలీస్ ఉన్నాయి, ఆ ఫామిలీస్ కు సహాయం చేస్తే బాగా ఉంటుంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆంధ్రలో సముద్రం ఉన్నది. తెలంగాణాలో సముద్రం లేదు. బోట్ ఎలా వస్తుంది?

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—అదే అడుగుతున్నాను. ఇక్కడ బోర్న్ లేవు. కాబట్టి వారి ఫామిలీస్ కు సహాయం చేసినట్లయితే బాగా ఉంటుందని చెపు తున్నాను. సైలాన్ దారానికి వారిదగ్గర హెవిగా చార్జి చేస్తున్నారు. ఆ ఫెసిలిటీస్ యిక్కడ లేవు కాబట్టి వారికికూడ సహాయం చేయాలి. హాస్ నైట్స్ కూడ వారికి యివ్వాలని చెప్పాను. ఆ విషయం చెప్పలేదు.

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పతూ వై జాగ్ పోర్టుకు రూ. 4 కోట్లలో, 3 కోట్లలో వస్తున్నాయి, సంతోషం అన్నారు. అది ఇన్నర్ పోర్టు డెవలప్ చేస్తాము అన్నారు. దానికొరకా? ఇక్కడ ఫిషింగ్ 50 కోట్లకంటే ఉండడానికి వీలుకాదని ఉన్నది. దీనివల్ల అది పెరుగుతుందా? 200 మంది శ్రెయిన్ పర్సనల్ ఉన్నారు. రు. 8.5 లక్షలు కేటాయించినారు. దానికి వచ్చేది 5 మాత్రమే బోర్న్ వస్తాయి, ఇప్పుడు ఉన్న ధరలబట్టి. దానికి ఏమి ఏర్పాటు చేస్తున్నారు? కాకినాడ ఒకటి చెప్పారు. నిజామ్ పట్టణం ఇవన్నీకూడ దీనిలో అభివృద్ధి చేయాలి అన్నారు. ఫిషింగ్ కొరకు కాకినాడలో యిప్పటికే ఎక్కువ అయిపోయి, చేపలు లేకుండా అయిపోయినాయి. చేపలు, రొయ్యలు అన్నీ ఎక్కువ పట్టడంచేత, ఏరియా ఆఫ్ ఆపరేషన్ ఎక్కువ అయ్యేటప్పటికి అయిపోయినాయి.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—సి.వి.కె. రావుగారిని అడిగి తెలుసుకోండి. అయి పోయినాయో, ఉన్నాయో, లేదో.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబాలీ :—సి.వి.కె. రావుగారిని వెంగళరావుగారి మంత్రి వర్గంలో ఎప్పుడు చేర్చుకున్నారు, వారు సమాధానం చెప్పడానికి?

శ్రీ ఎం. నాగిరెడ్డి :—సి.వి.కె. రావుగారిని మేము అడగమనలేదు. వారు పాక్ అవుట్ చేసి వెళ్లిపోయారు. నిజామ్ వట్టణం మిగతా ముఖ్యమైన రేవులలో ఫిషింగ్ కు అవకాశం ఏర్పాటు చేస్తున్నారా? వైజాగ్ లో 50 కంటే ఎక్కువ పెంచుతారా? అదికూడ చెప్పాలి. 200 మంది ట్రెయిన్ల పర్సనల్ కు ఏమి యివ్వబోతున్నారు?

శ్రీ సి. దాస్ (సత్యవేడు ఎస్.సి.):—తడలో కప్పలు, రొయ్యలు, టిన్ లో పాక్ చేసి ఎగుమతి చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు అది నిలిపివేసినారు. దానికి యిచ్చిన డబ్బు అంతా త్రైవేణు పార్టీ కాశేయడంవల్ల నిలిపివేశారు. బిల్డింగ్ యున్నది, మెషిన్ రీ యున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు, చేపలమంత్రిగారు కృషి చేసి ఆ ఫ్యాక్టరీని స్వాధీనం చేసుకొని ప్రభుత్వం నడిపేదానికి ప్రయత్నిస్తుందా?

శ్రీ డి. వెంకటేశం:—పులికాట్ లేక్ విషయంగా 1967 సంవత్సరం నుంచి మద్రాసు ప్రభుత్వంతో సంప్రదిస్తున్నామని చెబుతున్నారు. దీని గురించి యిదే సమాధానం వస్తున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు, కాన్ స్టిట్యూట్ చేయనటువంటి కార్పొరేషన్స్ లో రిటైర్డ్ల ఆఫీసర్స్ ను వేయనని హామీ యిచ్చారు. ఫిషరీస్ కార్పొరేషన్స్ ప్లాట్ చేసిన తరువాత రిటైర్డ్ల పర్సన్లను అప్పాయింట్ చేశారు. ఈ విధంగా కాంట్రాక్ట్ చేస్తూ ఉంటే ఏమి బాగా ఉన్నది?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—అప్పాయింట్ మెంట్ కాదు. చైర్మన్ మనామినేట్ చేసేది. అప్పాయింట్ మెంట్ కు దీనికి సంబంధం లేదు.

శ్రీ డి. వెంకటేశం:—రిటైర్డ్లకు ఆఫీసర్స్ ను వేయవలసిన అవసరం లేదు. మేము వేయము అని చెప్పిన హామీలు ఉన్నాయి. కార్పొరేషన్ లో చైర్మన్స్ గా వేసే అవకాశం తీసుకుంటున్నారా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు:—కార్పొరేషన్ కు గవర్నమెంట్ అప్పాయింట్ మెంట్ కు సంబంధం ఏమిటి?

8-10 p.m.

శ్రీ యం. మునుస్వామి:—మిత్రులు దాస్ గారు చెప్పిన విషయం గురించి, మేము యీ మధ్యనే ఫిషింగ్ కార్పొరేషన్ కు ఆర్టర్స్ ఇచ్చాము. ఆ తడ ఇన్ స్టిట్యూట్ ను వారుచేపట్టి అక్కడ సరిచేయాలని వారికిచెప్పాము. నాగిరెడ్డిగారు చాలా ప్రశ్నలు వేశారు. 200 మంది ట్రెయిన్ల, మెకనైజ్డ్ వారికి ఏమి కలగజేస్తున్నారు, ఇచ్చిన రి అక్షల చిల్లర ఫీకోట్లు సరిపోతుంది అన్నారు. సాధ్యమైనంతవరకు వారికి ఉద్యోగాలు కల్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఈశ్వరీబాయమ్మగారు వారికి ఇళ్లస్థలాలు యివ్వమని, ఇతర సదుపాయాలు కల్పించమని చెప్పారు. ఈ మధ్యనే నిజామాబాదు జిల్లాలో నా చేతులతో నేను స్వయంగా యీ కమ్యూనిటీకి చెందినవారికి బంజరు ఖామ్మల పట్టాలు యిచ్చాము. సాధ్యమైనంతవరకు, ఎక్కడ అవకాశం దొరికితే అక్కడ, ప్రభుత్వం వారికి తప్పకుండా సహాయం చేస్తుందని మనవిజేస్తున్నాము.

శ్రీ యస్. వెంకటామరెడ్డి:—అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చాలా సూచనలు చేశారు. వాటినిన్నింటినీ దృష్టిలో వుంచుకుని, మా కార్యక్రమాలు రూపొందిస్తూ, అమలు జరుపుతామని మనవిజేస్తున్నాము.

చాలామంది గౌరవసభ్యులు హాస్పిటల్ లో మందులు తక్కువగా ఉన్నాయని చెప్పారు. పెద్ద హాస్పిటల్స్ కు సంవత్సరానికి రూ. 2500 ల చొప్పున, చిన్న హాస్పిటల్స్ కు—పి.వి.డిస్, యం.వి.డిస్ కు రూ. 1200 ల చొప్పున ఇస్తున్నాం. ఇతర హాస్పిటల్స్ కు రూ. 700 ల చొప్పున ఇస్తున్నాం. గత నాలుగు సంవత్సరాల అంకెలు చూస్తే, దీనికి సంబంధించి, ప్రతి సంవత్సరం మూడు లక్షల చొప్పున ఎక్కువచేస్తూ రావడం జరుగుతున్నది. మనవద్ద లైవ్ స్టాక్ పాపులేషన్ 51.7 మిలియన్ ఉన్నది, హ్యూమన్ పాపులేషన్ 48 వున్నది. మన సైనానియల్ 8సోర్సెస్ దృష్ట్యా చూస్తే, యింత సంఖ్యకు హెల్త్ విషయం చూడడం అంటే చాలా కష్టసాధ్యమైన విషయం. కొద్దిపాటిగా దీనిని హెచ్చు చేయాలన్నప్పటికీ లక్షల రూపాయలు అవుతుంది. అందుకొరకు పంచాయితీరాజ్ ఇన్ స్టిట్యూషన్ నుంచి ఈ హాస్పిటల్స్ కు మందులు సరఫరా చేయడంకొరకు డిపార్టుమెంటువారిని, పంచాయితీరాజ్ వారిని పర్ స్యూ చేసి, రూ. 500 లు ప్రతి హాస్పిటల్ కు యివ్వవచ్చునని ఆర్డర్స్ యిష్యూ చేయడం జరిగింది.

ఇంక, మాంసం, గుడ్లు, పాలు కావాలన్నప్పుడు కాటిల్ డెవలప్ మెంట్ చాలా ముఖ్యమైనది. ప్రత్యేకంగా స్మాల్ ఫార్మర్స్ కు, మార్జినల్ ఫార్మర్స్ కు, వీకర్ నెక్స్ట్స్ కు ఎక్కువ అవకాశం కల్పించాలని ఆవిధంగా కాటిల్ డెవలప్ మెంటు చేయడంకొరకు మేము కార్యక్రమాలు రూపొందించుకుంటున్నాము.

లైవ్ స్టాక్ ఫారమ్స్ విషయం వచ్చినప్పుడు ఒక సంతోషకరమైన విషయమేమంటే—యీమధ్యనే ఇండో-స్విడ్ ప్రాజెక్టు ఒకటి, దాని ఎగ్రిమెంటుపై కూడ సంతకం చేయడం జరిగింది; 75 లక్షల ఖర్చుతో ఆ ప్రాజెక్టు వికాఖిల్లాలో ప్రారంభించబడుతున్నది. త్వరలోనే కార్యక్రమం మొదలుపెట్టబోతున్నారు. అలాగే ఇండో-డానిష్ ప్రాజెక్టు ఒకటి—బనవాసి ఫారమ్—75 లక్షల ఖర్చుతో, ఎక్స్ పర్టు టీమ్ వచ్చింది. ఎగ్రిమెంటుపై యింకా సంతకం కావాలి. అలాగే బనవాసిలో ప్రాజెన్ టెన్సింగ్ స్కీము, రూ. 40 లక్షల ఖర్చుతో చేస్తున్నాం. సెంట్రల్ స్పాన్ సర్దు స్కీము. లామ్ లో ఒక లాక్టేషన్ లో 2 వేల తీలర్సు పాలు యిచ్చే ఆవును పెంపొందించాలని అక్కడ కార్యక్రమం మొదలుపెట్టడం జరుగుతున్నది. స్టేట్ గవర్నమెంట్ కంట్రోలులో 10 ఫారమ్స్ ఉన్నాయి. అందులో 1400 పశువులు ఉన్నాయి. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ప్యూర్ ముర్రా బ్రీడ్ కావాలంటే యివాళ ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో వున్నాం. ఆ దృష్టితో యిప్పుడు కొత్తగా కొన్ని ఫారమ్స్ పెట్టాలని ఆలోచిస్తున్నాం. ఈ మధ్యనే అశ్వారావుపేటలో గవర్నమెంటు లాండ్ వుంటే, మహబూబ్ నగర్ లో కూడ గవర్నమెంటు లాండ్ ఉన్నది, అక్కడకూడ ప్యూర్ బ్రీడ్ డెవలప్ చేసి ప్రజలకు అందుబాటులో వుంచాలని కార్యక్రమం చేబడుతున్నాం.

ఇది గాకుండా ఐ. సి. డి. జ్లాక్సు గూర్చి మనవిచేస్తున్నాను. ఇదివరకు 8 జ్లాక్సు వున్నాయి, 410 సెంటర్సుతో. అదేగాక, పోయిన సంవత్సరం 4 సెంటర్సు పెట్టాము. దానిలో 325 సబ్-సెంటర్సు వస్తున్నాయి. ఈ మధ్యనే ఢిల్లీలో డెయిరీకి సంబంధించి ఇంటర్ నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్ జరిగింది. అందులో అంజా దీని గురించి అంగీకరించారనే సంతోషకరమైన వార్త సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

ఇంక, కి విలేజెస్ స్కీముకూడా ఉన్నాయి. ఇంటెన్సివ్ కాటిల్ డెవలప్ మెంట్ స్కీము చిన్న పరియోన్ లో ఆపరేట్ చేస్తున్నాం. ఈ మధ్యనే సైపల్ స్కీము క్రింద పది స్కీము ఇవ్వడం జరిగింది. అదనంగా యీ సంవత్సరం కూడా ఇస్తున్నారు.

పాల్వీ డెవలప్ మెంటు విషయమున్నది. ఈ కార్యక్రమాలు చూడడానికి చిన్నవిగా కనబడినప్పటికీ, సామాన్య ప్రజలందరికీ అనుగుణంగా, అధికలాభాలను సమకూర్చేవిధంగా కార్యక్రమాలు తీసుకుంటున్నాం. అయితే, గుడ్డు ధర తగ్గి పోతున్నది, ఫీడ్ ధర పెరిగిపోతున్నదనే విషయంకూడా ఉంది. ధరలను స్థిరీకరించాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. కార్పొరేట్ సెక్టర్ లోగాని, లేక ఎగ్ మార్కెటింగ్ ఫెడరేషన్ - సెంటర్ లెవెల్ లో లేదు కాబట్టి - ఆ విధంగా ఏర్పాటుచేసి అటువంటి చర్యలద్వారా ధరలను స్థిరం చేయడానికి ఆలోచిస్తున్నాం.

షీప్ డెవలప్ మెంట్ గురించి చెప్పాలంటే - యీ మధ్యనే మా కన్ సల్ టేటివ్ కమిటీ మెంబర్స్ ను, ఇతర సభ్యులను మామిడిపల్లి ఫారమ్ కు తీసికెళ్ళాం. అక్కడ వారు స్వయంగా చూశారు. అది అక్కడ వన పరిస్థితులకు అనుగుణముగా రూపొందుతున్నది. ఇంకా రెండు పెద్ద ఫారమ్స్ అనంతపూర్ లో, మహబూబ్ నగర్ లో వున్నాయి. ఈ ఎగ్జిటివ్ కారిడర్ షీడ్ ను ఎక్కువగా పెంపుదలచేసి రైతులకు పంచెట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. అలాగే ఈ 1974 డిశంబర్ ఎండ్ కి 70 వేల గొర్రెలను పేదవారికి అప్పకొంది యిప్పించడం జరిగింది. మిల్క్ కాటిల్ గురించి కూడా గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. 5 వేల పశువులు సన్నకారు రైతులకు, బీదవారికి, వ్యవసాయ కూలీలకు యివ్వడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇంక పిగ్గరి డెవలప్ మెంట్ విషయం చెప్పారు. అలిగర్ లో జేన్ ఫ్యాక్టరీ దేశంలో ప్రథమస్థానంలో వున్నదని చెబుతున్నారు, దానికి మించి జేన్ ఫ్యాక్టరీ పని చేస్తున్నది 10,000 పిగ్స్ కెపాసిటీ వుంది. ఇంకా కొన్ని యూనిట్స్ కొత్తవి పెట్టడం జరుగుతున్నది. ఈ సంవత్సరం కూడా ఇంకో రెండు లక్షలు ప్రొవైడ్ చేయడం జరిగింది. అలాగే, అనెంప్లాయిడ్ గ్రాడ్యుయేట్స్ కు ఎంప్లాయ్ మెంట్ ప్రొవైడ్ చేయడంకూడా జరుగుతున్నది. హాస్పిటల్స్ పెట్టడం ఇతర కార్యక్రమాలలో కూడా ప్రొవైడ్ చేయడం జరుగుతున్నది.

డెయిరీ డెవలప్ మెంట్ విషయంలో - 4.48 లాక్ లీటర్స్ కెపాసిటీ ఇదివరకే క్రియేట్ చేశారు. ప్రాసెసింగ్, చిల్లింగ్ సెంటర్లు, కూలింగ్ సెంటర్లు కూడా క్రియేట్ చేశాము, వీక్ సిజన్ లోకూడా 9.04 లక్షల లీటర్లు మనం ప్రొక్యూర్ చేయగలము యీ సంవత్సరం. ఇంకా 1.98 లాక్ కెపాసిటీ అదనంగా కల్పిస్తున్నాం. మిల్కింగ్ లింక్స్ లో కూడ సర్వీస్ చేస్తున్నాం. గౌరవసభ్యులు అడల్ట్రీషన్ విషయం చెప్పారు. పూర్వం బాటిల్ చుట్టూ సిరేపన్స్ వుంటుండేవి. ఈ మధ్యన ఐ.యస్.ఐ. వారేమన్నారంటే - దానికి వేర్ అండ్ టేర్ ఎక్కువగా ఉంటుంది, కాప్స్ పెడితే క్లీన్ గా ఉంటుంది అన్నారు. దానిలో ఫాల్స్ వస్తే ఎడల్ట్రీట్ అయినట్లు, లేకపోతే లేదు. అందుకు మేము అనేక చర్యలు

తీసుకుంటున్నాము. ఫ్లయింగ్ స్కావ్డెస్ పెట్టాము. ఆఫీసర్లు స్వయంగా తిరిగి చూస్తున్నారు. అడల్ట్రోప్స్ ఆవడానికి శాయశక్తులా ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. పౌడర్ కలుపుతున్నామన్నారు నిజమే. నెక్స్ట్ ప్లస్ సీజన్ నుంచి ఎంట్రర్ సీజన్ కవర్ చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. లోన్స్ విషయం చెప్పారు. ఈ మధ్యనే ఒక కోటి రూపాయలు పశువుల కొనుగోలుకు హైదరాబాద్ చుట్టుప్రక్కల. యితర ప్రాంతాలలో డెయిరీ స్కీమ్ను వున్నచోట శ్యాంకుస్వారా ఇచ్చాము. కార్పొరేషన్స్ క్రింద, సోషల్ వెల్ ఫేర్ యాక్టివిటీ క్రింద కూడా వీరికి యివ్వడం జరిగింది. ఒక ఫీడ్ మిక్సింగ్ ప్లాంట్ అదనంగా కావాలని చెప్పారు. బుద్ధవరం; గుడ్లవల్లేరు 50 టన్నుల కెపాసిటీవి వున్నాయి. కరీంనగర్ లో కూడ ఇప్పుడు ప్రొడక్షన్ లోకి పోతున్నది. ఆముదాలవలసిది యీ సంవత్సరం అమలులోకి వస్తున్నది. మహబూబ్ నగర్ లో కూడ ప్రొడక్షన్ లోకి పోతున్నది. ఆపరేషన్ ప్లాన్ క్రింద 100 టన్నుల కెపాసిటీది ఇంకొకటి ఏర్పాటు చేయడానికి శాంక్షన్ అయివున్నది. అందువలన, మొదటే చెప్పినట్లు దీనికి డబ్బు తక్కువ. అందువలన కట్ మోషన్స్ పెట్టకుండా అన్నీ విత్ డ్రా చేసుకుని ఏకశ్రీవంగా ఆమోదించ వలసినగా కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—Now, I am putting the cut motions to vote.

The question is :

To reduce the allotment of Rs .10,10,14,000 for Co-operation
by Rs. 100

సహకార సంఘాల పేరుతో కొందరు మాస్ట్రాములు ధనాధ్యులు భోగసు తెనెంటులను మైనరలను ఏర్పర్చి వేల యకరాల భూములను తమ అధీనంలో వుంచుకొని వారి నెల్ల కాట్టుతుంటే తగు చర్య తీసుకొనని ప్రభుత్వం చర్యకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of R. 10,10,14,000 for Co-operation
by Rs. 100

జిల్లా కేంద్ర సహకార బ్యాంకుల్లో జరుగుతున్న ధన దుర్వినియోగాన్ని అరికట్టుటలో విఫలమవుతున్న ప్రభుత్వ చర్యకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 10,10,14,000 for Co-operation
by Rs. 100

To criticise the Government for its failure to take action against persons responsible for heavy losses.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

The reduce the allotment of Rs. 64,88,99,000 for Agriculture
by Rs. 100

For the failure of the Government in supplying inputs for the agriculturists by evolving proper distribution remunerative system and in guaranteeing a price and guaranteed market for their produce.

To reduce the allotment of Rs. 64,88,99,000 for Agriculture
by Rs. 100

కార్డుల ద్వారా ఎరువుల పంపకం కొరకు ప్రభుత్వ అర్డర్లు ఇచ్చిన అనేక చోట్ల అమలుజరుపుటలో విఫలమవుతున్న ప్రభుత్వ చర్యకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 64,88,99,000 for Agriculture
by Rs. 100

రై తాంగానికి అవసరమైనంత రసాయనిక ఎరువులు సరఫరా చేయుటలో విఫలమవుతున్న ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 64,88,99,000 for Agriculture
by Rs. 100

ఎరువులలో కల్తీ నిరోధించుటకు క్రాప్ట్ జిల్లాస్టాంలో ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని నియమించని ప్రభుత్వ చర్యకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 64,88,99,000 for Agriculture
by Rs. 100

Since the Government have failed to protect the ryots in general and cotton, tobacco and cane growers in particular from the frequent fluctuations of the market which is causing ruination of the peasantry.

To reduce the allotment of Rs. 64,88,99,000 for Agriculture
by Rs. 100

Since the Government have miserably failed to provide reasonable and viable to the agricultural producers.

To reduce the allotment of Rs. 64,88,99,000 for Agriculture
by Rs. 100

Since the Government have failed in reducing the abnormal price likes of pool and non-pool fertilizers.

To reduce the allotment of Rs. 64,88,99,000 for Agriculture
by Rs. 100

Since the Government have failed to supply adequate fertilizers to the ryots at controlled prices.

To reduce the allotment of Rs. 64,88,99,000 for Agriculture
by Rs. 100

వ్యవసాయ తరుణంలో, విత్తనాలు, ఎరువులు, సకాలంలో సప్లయి చేయ నందున, మరియు ఎరువుల ధరలు మితిమీరి పెంచినందున.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 2,02,57,000/- for Fisheries
by Rs. 100 /

అతి వెనుకబడిన జాతిగా యున్న మత్స్య పారిశ్రామికులకు నైలాస్ నూలు, తెప్పలు కర్ర సప్లయి చేసి వారి అర్థిక పరిస్థితులను చక్కపర్చుటకు పూనుకో లేనందున.

To reduce the allotment of Rs. 2,02,57,000/- for Fisheries
by Rs. 100/

విశాఖపట్నం తాలూకా గంగవరం గ్రామం అగ్ని ప్రమాదానికి గురై నందున వందలాది మత్స్య పారిశ్రామికుల కుటుంబాలు తమ వృత్తికి సంబంధించిన వలలు సప్లయిచేయనందున ప్రభుత్వం వలలకు కావల్సిన నూలు, ఋణాలు ఇంతవరకూ మంజూరు చేయనందున.

The cut motions were negatived.

Mr. Speaker:—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 7,91,08,000/ for Forests
by Rs. 100/

Since, the Government have not agreed to implement the recommen- dations of the Estimates Committee in regard to enhancement of wage rates to beedi leave workers 10 paise per bundle of 100 leaves.

Sri M. Nagi Reddy pressed for division and the House divided thus: Ayes-9 Noes-61, Neutrals- Nil.

The cut motion was negatived.

Mr. Speaker :—The question is :

To reduce the allotment of Rs. 7,91,08,000/- for Forests
by Rs. 100/

Since the Government have not agreed to pay Rs. 0-12 paise wage rate per bundle or containing 100 beedi leaves.

The cut motion was negative.

8-30 p. m.

Mr. Speaker:—The question is :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 64,88,99,000 - under demand No. XXXIV - Agriculture.”

The motion was adopted and Demand granted.

Mr. Speaker:—The question is:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 7,91,08,003 - under Demand No, XXXIX - Forests.”

The motion was adopted and Demand granted,

Mr. Speaker:—The question is:

“The Government be granted a sum not exceeding Rs. 10,10,14,000 - under Demand No. XXXIII - Co-operation.”

The motion was adopted and Demand granted,

Mr. Speaker:—The question is:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,02,57,000 - under Demand No. XXXVIII - Fisheries.”

The motion was adopted and Demand granted.

Mr. Speaker:— The question is:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 7,10,34,000 - under Demand No. XXXVI - Animal Husbandry.”

The motion was adopted and Demand granted.

Mr. Speaker:— The question is:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,42,71,000—under Demand No. XXXVIII Dairy Development.”

The motion was adopted and Demand granted.

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS FOR 1975-76,

DEMAND : MEDICAL & HEALTH SERVICES (Moved)

Sri K. Rajamalu :—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 41,51,41,600 under Demand No, XXI—Medical and Health Services.”*

Mr. Speaker :—Motion moved.

8-33 p. m. Mr. Speaker :-The House now stands adjourned to meet again tomorrow.

(The House then adjourned to meet again at 8-30 a. m. on 13th March 1975)

---

*See Appendix for the Explanatory note on Demand, furnished to the House by the Ministers.

APPENDIX

NOTE ON THE DEMANDS FOR GRANTS FOR HEALTH AND MEDICAL SERVICES 1975-76.

I rise to move the Demand No. XXI pertaining to Medical and — Health not exceeding a sum of Rs. 10,96,72,000 under Plan and Rs. 30,54,69,600 under Non-Plan.

2. The break up of the Demand under various sectors is as indicated below :—

	Non-Plan Rs.	Plan. Rs.
1. Medical including Employees State Insurance.	23,95,05,300	1,51,84,000
2. Public Health and Sanitation	5,17,77,000	5,04,73,000
3. Family Planning	14,26,600	4,35,00,000
4. Indian Medicine	1,27,60,700	1,55,000
Total:	30,54,69,600	10,96,72,000

3. I will now briefly dwell on the activities of my Department in respect of each area of activity:

Medical Care.—The emphasis in the V Five Year Plan is on providing medical care to the rural population in a phased programme. It is intended to deliver an integrated package of health, nutrition and Family Planning services to reach the remotest rural areas. With this in view the Minimum Needs Programme was started this year to strengthen and upgrade the Primary Health Centres so as to afford better medical facilities to the rural population. Towards this end the Government of India has allocated a total allotment of Rs. 2,311 lakhs for the V Plan. But an amount of only Rs. 100 lakhs was provided during 1974-75. Out of this amount Rs. 42.95 lakhs was earmarked for construction of buildings under "Capital" and Rs. 57.05 lakhs was set apart under "Revenue". The details of the works sanctioned during 1974-75 are given in Annexure-I. Though Government of India had originally sanctioned the construction in order to upgrade one Primary Health Centre during 1974-75 into a 30 bedded Hospital, 5 more Primary Health Centres have been sanctioned by the State Government for similar upgrading at a cost of Rs. 12.00 lakhs from the savings under this scheme. Ultimately 81 Primary Health Centres are proposed to be upgraded into 30 bedded

hospitals with the 3 major specialities viz., Medicine, Surgery and Obstetrics and Gynaecology in this plan period.

4. During the year 1974-75 construction of 15 Primary Health Centres have been completed and 14 which are under progress are likely to be completed before the end of March, 1975. Similarly from 1-4-1974, construction of 50 sub-centres have been completed and 60 more were under progress and they are expected to be completed before the end of March, 1975. For the year 1975-76, a sum of Rs. 105.00 lakhs has been provided under this programme.

5. Government have ordered the opening of one Primary Health Centre at Makkuva in the Salur Panchayat Samithi an agency area in Srikakulam District as this samithi does not have even one Primary—Health Centre in its area.

6. In rural areas like Ghatkeswar in Hyderabad District and Yerrikalacheruvu in Kurnool District, donations have been offered towards construction of buildings. In Ghatkeswar a 10 bedded ward has been completed and staff is proposed to be provided shortly. In respect of Yerrikalacheruvu the building is yet to be completed.

7. Government are receiving offers for donations in large numbers from the public either for starting of new dispensaries or hospitals. Though Government realises the philanthropic attitude of the public and the immediate need for expansion of the medical services in the rural areas, it is not always able to accept these donations as it involves a recurring expenditure on staff, diet and drugs, etc., in each place, which the Finances of the State do not permit at present. However, within the limits of the finances Government will try to do its best to see that these offers are utilised to the maximum extent.

8. In this connection I would like to state that Government are willing that a sizable percentage of the collections made in any particular district through the sale of Bhagya Lakshmi Lottery Tickets shall be utilised for the medical and public health measures in that particular district after setting apart a certain sum towards the prizes. I seek your co-operation in this matter which will augment the resources for financing this activity.

9. Government is also contemplating to find resources by introducing the system of charging the patients a nominal sum of 25 paise for every out-patient freshly registered. This is likely to be borne by the patient without much hardship. It has been estimated that there are about 1.7 crore out-patients, on an average, in all the hospitals in the State. Thus the income accruing from this scheme is expected to be approximately Rs. 35 lakhs.

10. Government is also considering the adoption of a uniform policy of collection of hospital stoppages in the two regions of the State. Charges are levied on the patients whose income is over Rs. 100 for the treatment in the hospital even in general wards, for bed, diet, medicines and operations etc., in the Andhra region. But in the Telangana region no charges are levied in the general wards irrespective of the income of the patient and even in the special rooms no charges are levied for operations and deliveries etc. Government would also like to consider how far this special accommodation now being made available should be continued and to what extent. Our intention is to see that these maximum facilities are made available to the common people who come for inpatient treatment.

11. The bed strength of 5 hospitals in Mangalagiri, Vijayawada, Prathipadu, Jammalamadugu and Gannavaram was increased by 10 each.

12. The Indian Drugs and Pharmaceuticals Limited (IDPL) is being pursued to expand the number of items of their production so as to ease the position of supply of drugs in the State Hospitals and other institutions.

13. A sum of Rs. 1,11,179 was sanctioned for the setting up of an Intensive Coronary Care Unit in the Government General Hospital, Kurnool. Sanction has also been given for the necessary staff at a recurring expenditure of Rs. 50,000 to man the Intensive Coronary Care Unit in the Guntur General Hospital set up by the Guntur Heart Association.

14. The District Welfare Fund Committee *i.e.*, Collector Kurnool has offered donation for construction of 55 bedded Infectious Diseases Ward in Government General Hospital, Kurnool. Construction is going on and the building is expected to be completed shortly.

15. The facilities in Plastic Surgery were strengthened in Government General Hospital, Kakinada, by posting a qualified Assistant Surgeon to man the Unit.

16. Three special departments *viz.*, Psychiatry in Niloufer Hospital, Hyderabad, Neurology in Gandhi Hospital, Secunderabad and Gastroenterology in Osmania General Hospital have been created during the year 1974-75.

17. Government have also received an offer from the Overseas Development Department U.K. for donating "Cathertron" a sophisticated equipment, costing about Rs. 6.00 lakhs for installation in the

M.N.J. Cancer Hospital, Hyderabad. This equipment will enable more efficient treatment of a large number of cancer patients within a short period in the Out-patient Department. I would like to take this opportunity to thank the donors on behalf of the people of Andhra Pradesh for this generous donation of this rare equipment. The building to house this equipment has been completed.

18. Realising the difficulty of the Rural population to reach the nearest medical centre on account of the difficulty in transport, the State Government is proposing to provide aid in this regard. Immediately 20 Ambulances at a cost of Rs. 4.00 lakhs are being provided to the District Hospitals by constructing a light body-structure over the chassis of 20 FC-150 (Jeep) Vehicles.

19. Complaints were often received by the Government regarding a number of vacant posts at various levels. For various reasons the filling up of these vacancies could not be taken up. It has now been decided to fill up all the vacant posts, provisionally, pending the issue of the Presidential Order as per the Six Point Formula on services.

20. Since there are nearly 3,170 Civil Assistant Surgeons as against about 400 posts of Civil Surgeons, the promotional avenues were very limited in the medical services. This resulted in a large number of doctors retiring as Assistant Surgeons. Consequently there was understandable frustration among the members of the service. Government have recently issued orders for the creation of 100 posts of Deputy Civil Surgeons with a scale of pay of Rs. 600-1,000 which is intermediate between that of the Assistant Surgeons and Civil Surgeons.

21. Government have also revised the pay scales of 6 posts of Principals of Government Medical Colleges and 8 posts of Superintendents of the Teaching Hospitals to the scale of Rs. 1,300-1,700.

22. The House Rent Allowance of the Nursing Staff working in Visakhapatnam and Warangal was enhanced from Rs. 40 to Rs. 50.—The stipends of pupil nurses were also enhanced in 1974-75 as follows.

	<i>Year.</i>	<i>Present Rate.</i>	<i>Enhanced Rate</i>
Ist year	.. ..	.. Rs. 70 p.m.	Rs. 100 p.m.
IIInd year	.. ..	.. Rs. 75 p.m.	Rs. 110 p.m.
IIIrd year	.. ..	.. Rs. 80 p.m.	Rs. 120 p.m.
IVth year	.. ..	.. Rs. 80 p.m.	Rs. 120 p.m.

23. There are 6 Medical Colleges under the control of the Government and 2 under private management. To avoid the possibility of derecognition of the two private Medical Colleges by the Medical Council of India, the number of admissions in each of these Colleges was reduced from 150 to 100.

24. The Government is having a second look regarding the quality of Medical Education that is being imparted in the Medical Colleges. Keeping the large number of unemployed doctors in mind and with a view to reduce the over crowding the Medical Colleges and hospital wards so that the quality of education will improve, it is under the consideration of the Government to reduce the number of admissions into its Medical Colleges in a phased manner.

25. An amount of Rs. 1.00 crore is being allotted from out of the special financial assistance by the Government of India to the State, for improving the medical facilities in the twin cities in a phased manner. An expenditure of Rs. 50 lakhs is proposed to be incurred in 1975-76 as the first instalment. Government is achievely considering the possibility of taking over the Nizam's Orthopaedic Hospital as this will provide the State with a readily available modern hospital fully equipped for 200 beds. While the speciality of Orthopaedics will continue to be located in this Hospital, it is planned to have some more super-specialities like Cardiac Surgery, Neuro-surgery etc., in the hospital by expanding it. It is our firm intention that the State should provide all the facilities of treatment in the super-specialities within the State by the end of the V Plan in a phased manner through the Major Teaching Hospitals in the State.

HONORARY RURAL MEDICAL OFFICERS.

26. In the year 1974-75 in order to reduce the un-employment among the medical graduates a Self Employment Scheme was tried as an expenemental measure. But the response was not encouraging and hence it had to be wound up. In the year 1975-76, it is proposed to introduce a fresh Scheme to induce the unemployed medical graduates to settle in the rural areas and render medical care. This will also to some extent, help in extending medical care to the population residing in the rural areas. Honourable Members are aware that 80% of the Medical doctors are practising in the urban areas which counts for only 20% of the population. Unless some incentive is given there is no inducement for the young doctors to settle down in the rural areas. The State is producing about 1,000 doctors every year but is able to abosrbe in the Medical Department only 10% of them.

27. It is therefore, now proposed that the unemployed doctor will be given an adequate incentive at the rate of Rs. 500 per month in the first.

year, Rs. 400 per month in the second year and Rs. 300 per month in the third year. In addition Rs. 100 worth of life saving drugs will also be provided every month to him to enable him to attend on the indigent population free of charges.

28. These doctors will be called "Honorary Rural Medical Officers". They shall work for 4 hours from 9.00 a.m. to 1-00 p.m. every day rendering free services and thereafter they can do private practice.

29. There are 415 Primary Health Centres in the State and each Primary Health Centre has about 8 Sub-centres, each Sub-centre catering to a population of about 10,000. Though each Primary Health Centre is expected to cater to a population of about 80,000 there are certain Primary Health Centres where the population, covered by it ranges from 1.00 lakhs to as much as 1.5 lakhs. Thus several villages are situated quite far away from the Primary Health Centre proper. It is proposed that such of these villages, about two in each block shall, be selected by the Collector in consultation with the District Medical and Health Officer. The villages so selected should be located at least 8 to 10 miles away from the Primary Health Centre. The doctors who want to come under this scheme will have to work only in these selected villages.

30. If two doctors are selected for each Primary Health Centre area, it is hoped that 830 unemployed doctors will find employment. Even if this full number were to be employed, which is not likely at least in the first few years, the financial commitment to the State would be Rs. 60.00 lakhs in the first year Rs. 50.00 lakhs in the second year and and Rs. 40.00 lakhs in the third year.

31. *Fluorosis*.—The difficult problem of Fluorosis has been engaging the attention of the Government. A basic survey was completed of all the Districts in the State and about 6,000 samples of water were analysed at the Institute of Preventive Medicine, Hyderabad. In 13 of the 21 Districts it was found that the fluoride content in the water was in excess of the permissible limits of 2 parts per million. But it was also noted that these water sources where excessive fluorides were present, situated away from river beds in general. Systematic surveys have also revealed that alternate sources of water supply were available at a distances of 100-200 meters away. It was recommended to the people to utilise alternate sources for drinking water. In such of the places where alternate sources are not available, Schemes for alternative supply of drinking water have to be worked out.

32. The relief to the blind and to those suffering from various ailments of the eye has been engaging attention of the Government in a

large measure and the staff of the S.D. Hospital have been doing yeoman^a service in this respect. A total of 40,320 operations were performed and^d 5,96,705 were treated as out-patients in eye camps held in various districts. In the year 1974-75 itself, 63 Eye camps were held and 6,000 operations were performed. It may not be out of place to mention that the work done by these special operation teams was so widely recognised that their services were requisitioned by the State of Maharashtra also. A team of Doctors from the King George Hospital visited the Andaman Islands and rendered similar services there.

PREVENTION AND CONTROL OF COMMUNICABLE DISEASES.

33. The Government of India have a pattern of assistance to States in the field of Health. This is meant to assist States in establishing services in areas requiring urgent attention. An amount of Rs. 199.33 lakhs has been provided towards the national programmes during the Fifth Plan. Under this pattern 100% Central Assistance is forthcoming for the control of communicable diseases like Malaria, Small-pox and leprosy. But the allocation by Government of India is based on the expenditure incurred by the State and as the State is unable to advance the expenditure in full, the Central allocation gets pruned to that extent.

34. In regard to Malaria Eradication Programme Honourable Members are not un-aware of the mosquito menace in the Twin Cities. The possibility of aerial spraying to control this is under the active consideration of the Corporation. Some of the maintenance areas in the State have reverted to attack and consolidated phases. In order to prevent this and to bring the State into the maintenance phase as far as possible, intensive spraying operations have been undertaken. The Basic Health Workers and the Surveillance Workers have been instructed to make door to door visits and collect blood smears from all the fever cases. This is done twice a month in those areas which are in the attack and consolidated phases and once a month in the maintenance areas. In addition, blood smears are taken compulsorily from all fever cases which come to the Primary Health Centres and Taluk Hospitals. Positive cases are given radical treatment with primaquin for 5 days and intensive spraying is done in and around the residential areas of these positive cases.

35. I am happy to state that small-pox has been brought almost completely under control. However a fifth surveillance team has also come into position to detect any case of small-pox in the State specially

in the border areas so that any trace of it can be wiped out. I would like to take this opportunity of congratulating all those who have been responsible for this good work. In this connection I would also like to bring to the notice of this House the good work done by a team of 50 doctors who went to Bihar when the people there were afflicted with this fell disease. They played a significant role in helping to bring the epidemic under control. I am sure the Honourable Members join me in appreciating their services.

36. The I.C.M.R. has sanctioned implementatin of Cholera Research Programme at the Institute of Preventive Medicine, Hyderabad. In the State Plan an amount of Rs. 11 lakhs is provided for 1974-75 for the establishment of 2 Cholera Combat units at Nizamabad and East Godavari Districts. The Government of India has already released material required for these 2 units. For 1975-76 it is necessary to provide 3 more units at an estimated cost of Rs. 2.50 lakhs, but in view of the shortage of funds only Rs. 1 lakh is provided, which will be sufficient to continue the 2 units sanctioned in 1974-75.

37. The Government of India provides material and equipment to control T.B. and Filaria Redently surveys have shown that Filariasis is prevalent in certain areas of the District Surveys are being conducted by the Asisistant Malaria Officer and his staff to study the prevelance of Filariasis. In all the areas where endemicity is 6% and more, Filarial Units are being sanctioned. In the current year one Unit each has been sanctioned at Nellore, Kodangal, Palacole and Gambhirraopet, preventive measures in the form of antilarval spraying are being done and the patients are being treated by the Filarial staff with Heterozon tablets. Six lakhs tablets are stocked in each control unit.

38. The National Trachoma Control Programme is under implementation in 4 Districts of Srikakulam, Visakhapatnam, Medak and Hyderabad.

LEPROSY CONTROL PROGRAMME

39. The State has allocated Rs. 47.46 lakhs under State Plan for this programme. This Programme has received Rs. 17.57 lakhs under Centrally sponsored Schemes in 1974-75 for 10 new schemes. The State Government have issued orders sanctioning the schemes as shown in the Annexure II.

40. The State Government have issued orders for the establishment of two temporary hospitalisation wards with 20 beds each at the Sivananda Rehabilitation Centre, Kukatpally, to provide better medical aid

than is available now. Government of India have sanctioned an additional amount of Rs. 3.24 lakhs as Central assistance for these wards. I need not emphasize the importance of rehabilitating the cured patients. This vital task is being taken up in a phased programme under the Central scheme of " Assistance of Voluntary Organisations for the Handicapped" through the Sivananda Rehabilitation Home-a Voluntary Organisation at Kukatpally. In this Programme it is proposed to provide gainful occupation for 217 cured but handicapped leprosy patients through the following industries viz., manufacture of bandage and gauze, manufacture of Hay 's Covers, manufacture of Chappals.

41. In course of time when the Scheme is fully implemented about 1,000 leprosy patients would be housed and provided gainful employment likewise.

42. In order to better the lot of leprosy patients undergoing treatment in the voluntary institutions/Hospitals, the State Government have enhanced the payment of capitation grant from Rs. 9 to Rs. 30 per month per patient, from the year 1974-75.

43. Government have also issued orders for handing over the Sri Venkateswara Poor Home and the Government leprosy Hospital at Akkarampally, Tirupathi, to Tirumala Tirupathi Devasthanam, Tirupathi for their complete management with immediate effect.

FAMILY PLANNING PROGRAMME

44. The Family Planning Programme in Andhra Pradesh reached the implementation phase in the field only since 1966-67. The Programme gained momentum and considerable advances were made. Up till now the State achieved the distinction of crossing 1.7 million in the performance of sterilizations. Nearly 1.5 million (about 170 of the people in the reproductive age group) were protected in the State through sterilization and I.U.D. insertions.

45. I am happy to inform you that Andhra Pradesh has received National Awards for 4 years in the past for achieving the targets in Family Planning. However, in the current year the programme has received a set-back. The causes for this have been located and corrective action is being taken. I have every confidence that the necessary tempo will be built up and our targets will be achieved in the coming year.

46. I reiterate once again that the policy of the State Government and the Government of India is that the Family Planning Programme cannot be looked upon in isolation. It has got to be integrated into the

entire complex of Health and Nutrition Programme and must reach the remotest rural areas and the Urban Slums where the vast majority of our people reside. For this purpose as indicated earlier we have envisaged, under the Minimum Needs Programme, the delivery of an integrated package of Health Nutrition and Family Planning Services covering rural areas. This will, of course, require a major reorientation of administrative, training and organisational procedures. For this purpose a new motivational strategy will have to be worked out and all concerned viz., Local Bodies including Panchayats, Voluntary Organisations as well as the Organised Sector will all have to be involved in a massive effort if real progress is to be made. In other words, the bias during Vth Plan will have to shift to the rural areas so that the Family Planning Programme becomes part of our broader concern for the welfare of the weaker and vulnerable sections of the Society. According to this integrated programme there will be one Lady Health worker for every 10,000 population and a Male Worker for every 6,000 population. In addition to the preventive measures these workers will look to the needs of the rural population as far as all minor ailments are concerned. During this year this scheme is initially implemented in 4 districts, viz., East Godavari, Nellore, Chittoor and Nalgonda Districts. Training programme of various Health workers is in progress. This involves to some considerable extent training of a large number of Medical Officers, Auxiliary Nurse Midwives and other para-medical workers. It is proposed to implement it in a phased programme.

47. Because of the heavy constraint of financial resources, the Government of India made an allocation of Rs. 430.48 lakhs for the year 1974-75. The State Government were asked to meet all their commitments within the Budget allocation. A target of 2,12,500 Sterilizations, insertion of 17,800 I.U.D. and distribution of 40.18 lakhs condoms during the year 1974-75 was fixed. As against this, 1,01,532 sterilizations, 10,881 I.U.D. and 30,32,766 condoms were achieved upto the end of January, 1975.

48. In order to bring more medical facilities within the reach of as large a section of the population as possible, the post-partum programme has been extended to 13 more District Hospitals in addition to the 9 teaching Hospitals, where it has already been under implementation.

METERNITY AND CHILD HEALTH PROGRAMME.

49. During 1974-75 the Government of India have revised their policy of allocating funds for Diptheria Pertusis (Whooping cough) Tetanus Vaccine etc. Previously the Government of India used to provide funds to the State Government and they in turn have to

obtain the vaccines from the Central Research Institute, Kasauli, Uttar Pradesh. According to the revised procedure the Government of India allocates the funds directly to the Central Reserach Institute, Kasauli and the State Government will be intimated of the amounts they can draw and the State Governments can obtain the quota from the above Institute.

50. For Maternity and Child Health Programme under Family Planning Programme, an amount of Rs. 6,00,000 has been allotted to the State Government to take up the immunisation Programmes for children and pregnant mothers. Children below 5 years will be protected against Diptheria, Whooping Cough and Tetanus. School Children between 6 to 11 years will be immunised against Diptheria and Tetanus. This programme is being implemented through the School Health Clinics and through the Primary Health Centres. As a prophylactic measure against Neonatal Tetanus, pregnant mothers are given tetanus toxoid injections. As a preventive measure against blindness vitamin 'A' capsules are distributed in slected districts and blocks for children below 5 years, once in six months.

FOOD AND DRUG ADMINISTRATION

51. As already reported in my previous Budget Speech, the Food and Drugs Department has been re-organised with a separate Director of Public Health, Family Planning and Drugs Control. An Additional Director, Vigilance and Enforcement Cell with some ancillary staff to check the menace of Food and Drugs Adulteration is also functioning. During the year 1974, 598 samples were lifted in respect of drug adulteration and of these 290 were found to be of a substandard nature. 7,978 samples were lifted under the Prevention of Food Adulteration Act and of these 1,404 were found adulterated. As a result of the drive launched, the trading communities are being made concious of the serious attitude taken by the Government in implementing the provisions of the Prevention of Food Adulteration Act, 1954 and the Drugs and Cosmetics Act, 1940. The public too have realised the sincere efforts of the Government in fighting the double meance of Food and Drugs Adulteration. I hope the impact made even by this modest begining will have a tonic effect against the serious social menace. The erring members of the trading community have now come to realise that they cannot persist in their activities with impunity. The suffering public now know that it is open to them to bring to our notice any faults in this matter with the full confidence that action will be suitably taken.

52. In this connection I am happy to mention that the Government of India also seized of the matter and they are proposoing to provide

more deterrent punishment by amending the Central Acts dealing with these subjects.

INDIAN MEDICINE

53. Members are aware that modern medicine is still quite expensive for large masses of our people. The Government are therefore anxious to encourage the Indian systems of Medicine and Homeopathy and the response has been satisfactory.

54. The diet charges per patient have been enhanced from 1.50 to Rs. 2.50 per day in all the hospitals. Like-wise a sum of Rs. 1,000 is being provided towards medicine, equipment, linen and other accessories per bed per annum. There are many dispensaries of Indian Medicine functioning under the control of Panchayat Samithis and Municipalities as indicated below :—

1. Non-subsidised Rural Dispensaries	..	..	163
2. Municipal Dispensaries	..	..	86
3. Panchayat Samithi Dispensaries	..	..	165

During 1974-75, the following new dispensaries have been sanctioned :—

Ayurvedic Dispensaries :

1. Ahobilam, Kurnool District.
2. Kaviripally, Srikakulam District.
3. Nilvai, Adilabad District.

Homeopathy Dispensaries :

1. Puttapparthi, Anantapur District.
2. Temburu, Srikakulam District.
3. Erlapudi, Khammam District.

Ten additional beds have also been provided in Government Ayurvedic Hospital, Vijayawada and some improvements have been made to Dr. Nori Rama Sastry Government Ayurvedic College, Vijayawada. It is proposed to improve these institutions further in order to enable them to satisfy the recommendations of the inspecting commission.

55. The Post Graduate Units of Ayurveda and Unani at Ayurvedic and Unani Colleges are being continued under the Centrally Sponsored

Schemes and it is proposed to start another Post-Graduate Unit in Ayurveda at Government Ayurvedic College, Vijayawada and take up development of an Ayurvedic Pharmacy at Hyderabad.

56. Members will agree that paucity of funds, has been the main set back in implementation of various schemes. But it is gratifying that although our speed has been low in this direction we have been steadily moving on.

EMPLOYEES STATE INSURANCE SCHEME

57. The Employees State Insurance Corporation popularly known as E.S.I.C. is the premier Social Security Organisation. It came into being in the year 1948 under the E.S.I. Act, 1948. Under the general Superintendence and control of the E.S.I.C., a representative body called "Standing Committee", acts as the executive body. The scheme is financed by the Employees State Insurance Fund which is created from out of the Contributions from the Employers and Employees and grants by the Central Government. The total expenditure on Medical benefits are shared between E.S.I. Corporation and State Government in the ratio of 7 :1.

58. The Employees State Insurance Act is applicable to all such factories which employ 20 or more persons and which ordinarily use power. Such of the Employees of these factories whose monthly wages^s (excluding over-time remuneration) are not more than Rs. 500 are covered under this scheme. At present 1,47,500 Insured Persons including Family Units are covered under this Scheme.

59. The Government have decided in consultation with the Employees State Insurance Corporation and with the approval of Central Government to extend the Employees State Insurance Act to the following classes of establishments :

- (1) Establishments employing less than 20 persons and carrying on manufacturing process with the aid of power;
- (2) Establishments employing 20 or more persons and carrying on manufacturing process without the aid of power ;
- (3) All shops and establishments, transport establishments, cinemas etc. where 20 or more persons are employed.

The above notification will be taken into consideration after considering the objections, if any, received by 25-3-1975.

60. During 1974-75 the following schemes have been sanctioned:

- (1) Establishment of a full-time single Doctor E. S. I. Dispensary in Undavalli in Guntur District.
- (2) Opening of the 16 bedded T. B. Ward in E. S. I. Hospital, Vijayawada.
- (3) Increasing of bed strength from 30 to 50 beds in the E. S. I. Hospital, Visakhapatnam.
- (4) Establishment of a full-time single Doctor in E. S. I. Dispensary at Hindupur in Anantapur District.

61. During 1975-76 a provision of Rs. 20,00,000 has been made for opening new dispensaries and for increasing the bed strength of some of the existing hospitals.

62. While it is encouraging to note that more and more demands are made by the public in the fields of Medical and Health, financial hurdles do not permit to meet all of the demands.

63. I have placed before the Honourable Members some of the salient features in the administration of the Medical and Health Programmes. But the scope for improvement is enormous and I ask the support of all of you in this difficult and arduous task. Whether it be in the field of improving Medical and Health facilities or in the area of prevention of adulteration of Food and Drugs, unless there is active public co-operation, much head-way will not be possible. The Family Planning Programme has still not become a people's programme as it should be in view of its vital importance to our people. I am sure that the House agrees with me that welfare activities conceived and started by Government cannot make the desired impact unless there is an understanding response from the public. Commitment on the part of Government when matched with the co-operation of the people can produce the desired results. It is my earnest appeal to all of you and through you to the people whom you represent to extend your fullest help to make these programmes truly people programmes,

ANNEXURE I.

LIST OF SCHEMES SANCTIONED DURING 1974-75
UNDER MINIMUM NEEDS PROGRAMME.

	Rs. in lakhs.
1. Construction of 12 main Primary Health Centre Buildings.	12.00
2. Construction of 11 Quarters for Medical Officers and staff working in Primary Centres.	11.00
3. Construction of 35 Buildings for new Sub-centres.	5.25
4. Backlogs of 42 sub-centres.	6.20
5. Buildings for Upgraded (6) Primary Health Centres.	8.20
Total :	42.95

Revenue

1. Opening of 42 New Sub-Centres	4.20
2. Providing Medicines to 1,245 Sub-Centres.	24.90
3. Recurring expenditure on 6 Primary Health Centres proposed to be upgraded to 30 bedded Hospitals.	7.20
Total :	36.30

ANNEXURE II.

1. Establishment of one Leprosy Training Centre for non-medical Assistants at Rajahmundry.	G.O.Ms. No. 775, Health, dated 21-9-1974.
2. Establishment of 4 Leprosy Control Units at Mahaboobabad, Amalapuram, Bheemunipatnam and at Hindupur	G.O.Ms. No. 823-Health, dated 10-10-74.
3. Establishment of 100 S E T Centres	G. O. Ms. No. 824 Health, dated 10-10-74
4. Upgrading of the two Leprosy Subsidiary Centres at Narayanpet and Ramachandrapuram into Leprosy Control Units	G. O. Ms. No. 825, Health, dated 10-10-74
5. Establishment of two Leprosy Hospitalisation wards with 20 beds each at Gandhi Hospital Secunderabad and at K.G. Hospital, Visakhapatnam	G.O.Ms. No. 843, Health, dated 17-10-1974

6. Establishment of reconstructive Surgery Ward for deformed Leprosy patients at Gandhi Hospital, Secunderabad, G. O. Ms. No. 851, Health, dated 21-10-1974.
  7. Establishment of 4 Urban Leprosy Control units at Tirupathi. Hyderabad, Visakhapatnam and at Kakinada G.O. Ms. No. 862, Health, dated 26-10-1974
  8. Establishment of 3 District Leprosy Zonal Offices at Karimnagar, Kakinada. and Chittoor. G. O. Ms. No. 70, Health, dated 30-10-1974
  9. Establishment of two Leprosy Hospitalisation wards with 20 beds each for Leprosy patients at the Sivanada Leprosy Home, Kukatpally. G. O. Ms. No. 79 Health, dated 29-1-1975
  10. Purchase of 18 Vehicles towards implementation of Leprosy Programmes. G. O. Ms. No. 139, Health, dated 17-2-1975.
-